

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΑ ΑΡΓΥΡΕΙΑ

ΤΟΥ

ΛΑΥΡΙΟΥ¹.

Τὰ γε μὴν ἀργύρια εἰ κατασκευασθεῖν ὡς δεῖ, πάμπόλλα ἂν νομίζω χρήματα ἐξ αὐτῶν καὶ ἄλλων προσιέναι. Βούλομαι δὲ καὶ τοῖς μὴ εἰδόσι τ' ἂν τούτων δύναμιν δηλώσαι· ταύτην γὰρ γνόντες, καὶ ὅπως χρῆσθαι δεῖ αὐτοῖς, ἀμεινον ἂν βουλευσίσθε. Ξενοφ. Περὶ Προσόδ. Κεφ. Δ'.

Z.

Εἶδομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι τὰ ἀργυρεῖα τοῦ Λαυρίου, ἐκμεταλλεόμενα ἐπιμελῶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ μὲν τοῦ Θεμιστοκλέους πρόσδοτον περὶ τὰς πέντε ἑκατοντάκις μυρίας δραχμὰς (5,000,000), κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ Περικλέους προήχθησαν εἰς τοσούτην ἀκμὴν, ὥστε παρεῖχον αὐτοῖς τὰ ἄπειρα χρήματα, ἅτινα ἐδαπάνησαν εἰς κατασκευὴν τῶν λαμπροτάτων δημοσίων ἔργων καὶ εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Ἦσαν δὲ τὰ μεταλλεῖα κτῆμα τῆς πόλεως, ἥτις ἐμίσθου αὐτὰ τοῖς πολίταις διὰ συμβολαίων δυναμένων ἵνα ἀπαλλοτριωῖνται ἢ διαδοσίμων τοῖς κληρονόμοις. Πλὴν δὲ τοῦ ἐνιαυσίου φανεροῦ φόρου ἐνὸς εἰκοστοῦ τετάρτου τῆς προσόδου τῶν με-

τάλλων ἢ συγχώρησις ἐδίδετο ἀντὶ ἐνὸς τάλαντου καὶ ἡμίσεος, ἥτοι ὀκτὼ περίπου χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄλλ' κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον τὰ μεταλλεῖα, ὡς ἡ δύναμις τῆς πόλεως, ἐξησθένησαν μεγάλως· διότι οἱ Λακεδαιμόνιοι, εἰσβαλόντες εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ λεηλατήσαντες τὰ πεδία, προχώρησαν μέχρι τῆς Παράλου καὶ τοῦ ὄρους τοῦ Λαυρίου. Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Σπαρτιατῶν τὰ ἔργα ἐπανελήφθησαν δραστηρίως καὶ διετέλεσαν εὐδοκιμούμενα, μέχρις οὗ ὁ Ἀλκιβιάδης, ἐξειπὼν τὰ ἀπόρρητα τῆς πατρίδος, παρήνεσε τοῖς Λακεδαιμονίοις ἵνα ὀχυρώσῃ τὴν Δεκέλειαν, ἣν κατεῖχον, καὶ καταλάβωσιν αὐτά. Τούτου δὲ γενομένου τὸ ἐξῆς ἔτος, ἥτοι τὸ δέκατον ὄρθρον τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐφθάρησαν παντελῶς τὰ ἔργα.

Ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐλεηλάτουν τὴν χώραν καὶ ἀπέκλειον τὰς ὁδοὺς τῶν σιταγωγῶν, αἵτινες ἤρχοντο προτοῦ ἐκ τῆς Εὐβοίας εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τοῦ Ὀρωποῦ, δισμύριοι δούλοι, ὧν οἱ πλεῖστοι εἰργάζοντο ἐν τοῖς μεταλλείοις, ἐπαναστάντες ἐδραπέτευσαν. Αἱ δὲ Ἀθηναίαι, στερηθεῖσαι τῶν κυριωτάτων αὐτῶν προσόδων, ἠναγκάσθησαν ἵν' ἀφῶσι τοὺς μισθοφόρους Θρακῆς, καὶ μετ' ὀλίγον πολιορκηθεῖσαι ἐταλαιπώρησαν ὑπὸ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ ἐν τοῖς τέλει.

Κατὰ τὴν ἐπὶ τὴν Σικελίαν ὀλεθρίαν ἐκστρατείαν ἡ πόλις κατηνάλωσε πάντας αὐτῆς

τοὺς πόρους, καὶ μετὰ τινὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπιτυχεῖς καὶ ἀτυχεῖς συμπλοκάς οἱ Ἀθηναῖοι τελευτῶντες ὑπέπεσον. Κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν τότε μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Θρασυβούλου εἰς τὴν πατρίδα σχετικὴν ἡσυχίας περίοδον ἐδυνήθησαν μὲν οἱ μεταλλεῖς ἵν' ἐπαναλάβωσι τὰ ἔργα, ὅμως οὐδέποτε ἐπανήλθεν ἡ παρελθοῦσα εὐτυχία. Ἐπειδὴ οἱ μὲν ἔμπειροί ἐργάται ἠγανίσθησαν, αἱ δὲ παραδόσεις, αἵτινες ἔχουσι μεγάλην ῥοπήν πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔργα, σχεδὸν παρελείφθησαν.

Ὁ δὲ Ξενοφὼν ἔγραφε τότε, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῷ περὶ Προσόδων συγγράμματι περὶ τῆς ἐκκαρπώσεως τῶν ἀργυρείων τοῦ Λαυρίου, παρανοῶν αὐτοῖς ἵν' ἐπιμελῶνται αὐτῶν, ὡς πρότερον. « Οὕτω δὲ πάλαι ὀρυσσομένης καὶ ἐκφορομένης, λέγει, τῆς ἀργυρίτιδος γῆς, κατανοήσατε τί μέρος οἱ ἐκβεβλημένοι σωροὶ τῶν αὐτοφυῶν τε καὶ ὑπαργύρων λόφων. Ὁ ἀργυρώδης τόπος ἀντὶ τοῦ συστέλλεσθαι φαίνεται ἐκτεινόμενος πάντοτε ἐπὶ πλεῖον. Καὶ ἐφ' ὅσον μετεχειρίζοντο πλείστους ἀνθρώπους ἐν αὐτοῖς, οὐδεὶς ποτε ἠπόρησεν ἔργου, ἀλλὰ πάντοτε τὰ ἔργα ἦσαν πλείονα τῶν ἐργαζομένων. Διὸ θρασυῶντες ἄγωμεν ὅτι πλείστους ἀνθρώπους ἐπὶ τὰ ἀργύρια καὶ ἐξορύττωμεν αὐτὰ, ὡς οὔτε ἐπιλειψύσεως ποτὲ τῆς ἀργυρίτιδος, οὔτε τοῦ ἀργυρίου ἀτίμου ποτὲ ἐσομένου. Ἄλλως τε δὲ ἡ πόλις ἐγνώρισε πρὸ ἐμοῦ ταῦτα. Ὅθεν καὶ παρέχει ἐπὶ ἰσοτελείᾳ τὴν ἄδειαν τοῦ ἐργάζεσθαι ἐν τοῖς μετάλλοις... Θαυμαστὸν δὲ

¹ Συνέχεια ἀπὸ σελ. 195.

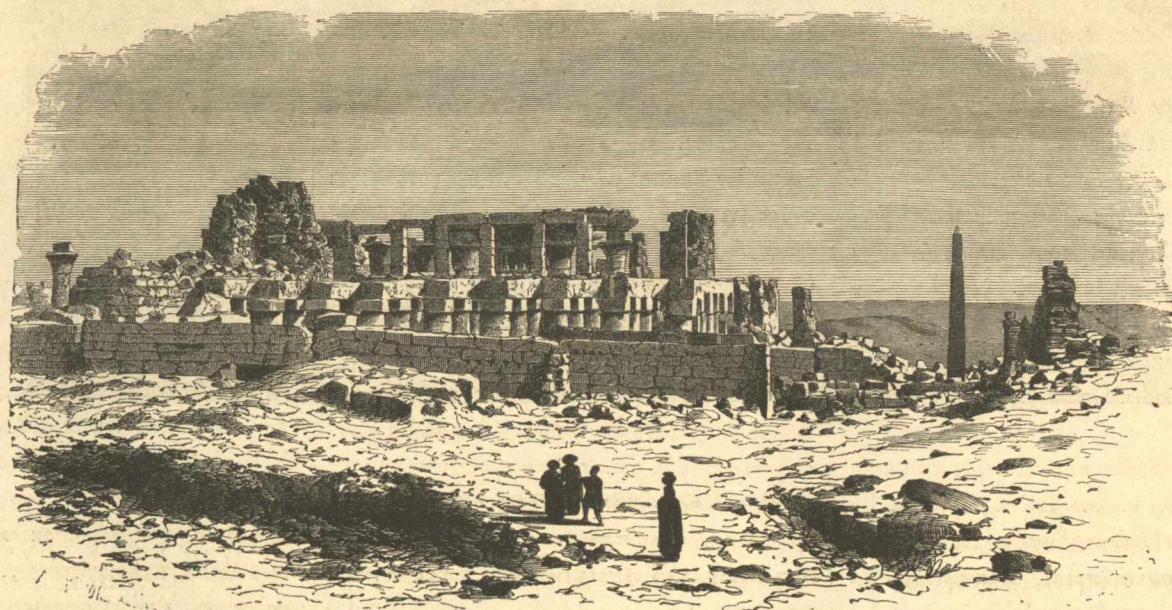
γλυφον και ζωσαν Σεθειάδα. Τα δε ανάγλυφα έργα και αι εικονογραφίαι αυται έχουν αι αληθώς τι Όμηρικόν, όπερ έδωκε τώ Ούίλκινσον άφορμήν τώ λογίσασθαι ότι ο Όμηρος είδεν αυτά κατά τινα εις την Αίγυπτον περιουείαν, και ύπ' αυτών εμπνευσθείς εικονογράφησε τάς μάχας τής Διάδος. Έκαστον δέ τμήμα είναι ως άσμά τι διάφορον τής μεγάλης ταύτης έποποιίας. Ένταύθα βλέπει τις τόν βασιλέα Σέθω όρθιον έφ' άρματος, κατατοξέοντα τούς έχθρούς αυτού, πίπτοντας πολλούς εν μυρίοις άπονενοσημένιοις τμήμασιν. Ο βασιλεύς, τό άρμα, οι ίπποι, τά πάντα είναι γιγάντεια παραβαλλόμενα πρός τά σώματα τών έχθρών τής Αίγύπτου. Η δέ άρωμία τών εφορμώντων ίππων ύπερέχει τού φρουρίου και κατακαλύπτει άπαντα τόν στρατόν τών ήττημένων. Περαιτέρω δέ ο άνδρείος Φαραώ μάχεται πρός στρατηγόν πολέμιον, όν κρατεί τού τραχήλου και μέλει ίνα ζυφοκτονήσῃ· ο δέ ποός αυτού θλίβει τόν αντίπαλον, όντινα πρός ολίγου έσφαξεν. Η ενάργεια τής διπλής ταύτης πράξεως είναι ύψηλή. Άλλαχού δέ ζήλει τις τόν βασιλέα Σέθω έφελκόμενον τούς καταπολεμηθέντας λαούς, και, όπερ παραδοξότερον, έχοντα ύπό τόν βραχίονα πολλούς άρχηγούς αιχμαλώτους. Μετά δέ ταύτα φαίνεται ή ύποταγή τών ήττηθέντων, κατακοπτόντων τά δάση τής χώρας αυτών, όπως καταστήσασι τρόπον τινα εύκολότεραν τού νικητού τήν εισέλασιν.

Έρείπια τών Θηβών. — Μία στήλη εν Καρνάκ.

Ο δέ βασιλεύς επανέρχεται θριαμβεύων εις τήν χώραν αυτού, ένθα πάντες οι λαοί και οι μεγαστάνες προσκυνούσιν αυτόν, και τό αξιομνημόνευτον, οι ιερείς, κλίνοντες ενώπιον αυτού, άσπάζονται ταπεινοφρονέστατα τόν νικησαντα Φαραώ.

Έν τινι τοίχω τού Καρνάκ ο Σαμπολιών εύρε τό περισπουδαστότατον τούτο, όν άμα μέν σημειών ότι ανεγνωσκετο ή ιερογλυφική γραφή, άμα δέ τεκμηρίον ύπόσση ή άνάγνωσις αυτης δύναται ίνα ώφελήσῃ τήν ιστορίαν, διασαφούσα πολλά ταύτης μέρη. Έν τώ πρός μεσημβριαν δηλαδή τοίχω τής μεγάλης αιθούσης τού Καρνάκ ο αιγύπτιος βασιλεύς Σεσού παρίσταται άγων εις τούς πόδας τών θεών αυτού πολλούς αιχμαλώτους, έχοντας επί τού στήθους τό όνομα τών λαών και τών χωρών, εν αις ήχημαλώτισθησαν. Ο Σαμπολιών άνεργνω εύκρινώς επί τού στήθους τινός

Κώμη άραβική εν τοις αρχαίοις έρείπιοις.

των μνημείων τής Αίγύπτου και τών καταλόγων τού Μανέθωνος, οίτινες τάττουσιν ενταύθα Σέσωστριν τινα φανερώς τόν αυτόν τώ Σε-Σού; Ούτως άρα περί τόν δέκατον πέμπτον αιώνα τελευτώντα π. Χ. εύρίσκειται βάσις τις άσφαλής, πορισθείσα εκ τών επίμονων χρονολογικών έρευνών τών νεωτέρων αρχαιολόγων,

δι' ών κατορθώ τις έν' αναδράμη εις τόν έμπροσθεν χρόνον.

Δ'.

Πέραν δέ τής άπαραμίλλου ταύτης αιθούσης είναι έτι εν Καρνάκ πλείστα άλλα μνημεία τά μέν καταπεσόντα τώ χρόνω, τά δέ έτι όρθια και άκέραια, αλλά λίαν ύποδέστερα τό μέγεθος τής ύπσύλου αιθούσης· διότι ταύτα μέν είναι έργα ανθρώπων, ή δέ αιθουσα έργον γιγάντων. Άλλ' ούδέν ήττον τά δευτέρια ταύτα μνημεία είναι ψυχαγωγικά και πολλάκις εύμορφα. Ούδέν ώραιότερον λόγου χάριν τών ιερογλυφικών τών κοσμούντων τόν όθελίσκον, όστις ίδρυται εν άριστερά τού έξερχομένου τής αιθούσης τού Καρνάκ. Ο όθελίσκος ούτος ίδρύθη ύπό τινος βασιλείσης, ήτις ήτο έπίτροπος τού ανηλικού άδελφού αυτης Τωθμώσιος. Θαυμαστόν δέ ότι, ει και ή έπιγραφή όνομάζει αυτην θυγάτερα τού Ηλίου και άγαπητήν τώ Άμμωνι, είναι εξεικονισμένη αυτη εν σχήματι άνδρός· διότι ο ιερατικός έμφυτος τύπος τής τών Αιγυπτίων βασιλείας δέν επέτρεψεν ίνα ύποτυπωθή ο βασιλεύς εν σχήματι γυναικός.

Δεισδύων τις εις τά έρείπια φθάνει εις τό μέρος, ένθα ίδρύθησαν πολλοίς αιώσι πρότερον, πριν ή ο Σεθώ κατασκευάσῃ τήν ύπόστυλον αιθουσαν, τά αρχαιότατα οικοδομήματα τού Καρνάκ. Έν αυτοις βλέπει τις τό άδυτον τών πρώτων Φαραώ τού δέκατου όγδόου βασιλικού γένους· εκει ο αρχαιότερος έτι βασιλεύς Όσορτάσεν ο πρώτος εκ τού δωδεκάτου βασιλικού γένους πρό τής εισβολής τών ποιμένων, έγηλυσεν επί τών στήλων, αίντινες περιεσώθησαν από τής λεηλασίας, τό όνομα αυτού, αναγι-

νοσκομένον και εν τώ όθελίσκω τής Ηλιουπόλεως. Τα δέ λείψανα τού καιρού εκεινου, σπανιώτατα όντα, είναι πολύτιμα, αναφέροντα ήμάς εις εποχήν τής ιστορίας τής Αίγύπτου αρχαιότεραν κατά πολλούς αιώνας τών βασιλείων, οίτινες κατασκεύασαν τάς πυραμίδας, και όνομαζόμενήν

αρχαίαν βασιλείαν, παραβαλλομένη πρός τήν εποχήν τά κατά τούτο τό πράγμα νεωτέραν, καθ' ήν εκτίσθησαν τά μεγάλα μνημεία τών Θηβών, τήν εποχήν δηλαδή τών Τωθμώσιος και τών Ραμεσή, όστις έζησε περί τόν δέκατον πέμπτον αιώνα π. Χ. Άληθώς δέ ενταύθα οι αιώνες έπεσωσθησαν επί

Μεδινέτ Αβού. — Αύλη τών κολοσσών.

των αιώνων, ως τά έρείπια επί τών έρειπίων.

Πρακτικότερον δέ ότι αι στήλαι, αίντινες φέρουσι τό όνομα Όσορτάσεν τού πρώτου εκ τού δωδεκάτου βασιλικού γένους, ως και τά ιερογλυφικά τού Όθελίσκου τής Ηλιουπόλεως, δεικνύουσιν ότι ή παιδεία και ή τέχνη προήχθησαν εν Αίγύπτω τά μέγιστα, ότε ή χώρα υπέκυψε τοις από τής Ασίας επιδραμούσι Ποιμέσιν, οίτινες, καιπερ καταστρέψαντες τά πλείστα τών μνημείων, δέν ήδυνήθησαν ίνα σβέσωσιν τήν αιγυπτιακήν εφούζαν· διότι, άμα εκληθέντων αυτών, βλέπομεν πάλιν τήν Αίγυπτον λαμβανομένην ύπό τής εθνικής όρμης, ήτις έγ-

γίνεται πάντοτε τοις έθνεσι κατά τήν από τού άποτροπαίου ζυγού άπελευθέρωσιν, και κατασκευάζουσιν τά θαυμασιώτατα μνημεία τού Καρνάκ.

Μετά τήν εκδίωξιν τών ποιμένων βαρβάρων ή αιγυπτιακή τέχνη, ει και έδεσμευετο ύπό τών ιερέων, προήχθη εις μεγάλην έντέλειαν. Η εποχή τού Τωθμώσιος έγένετο ο αιών τής κομψότητας και τού τελείου, ως ή τού Ραμεσή ήτο ο αιών τών κολοσσαίων και μεγαλοπρεπών έργων. Ένταύθα ή τέχνη έπραξεν ουχι κατά τό σύνθημα· διότι τό ώραιόν εφάνη πρό τού ύψηλοϋ, ο Πραξίτελης έγένετο πρό τού

Φειδίου, ο Εϋριπίδης πρό τού Αισχύλου, ο Κορνήλιος πρό τού Ρακίνα. Άλλ' όμως εν τή άθύσση αρχαιότητι τής Αίγύπτου εξαίρεται εποχή τις πρωτοτόνων γιγαντιαίων έργων άμαυρόντων πως τό μεγαλειόν τού Καρνάκ, ήτοι ή τών πυραμίδων. Άλλ' ούδέν ήττον ή εποχή τού Τωθμώσιος διαπρέπει και αυτη επί

1 Τα από τινος γενόμενα αρχαιολογικά έξευρηματα μετέβαλον μεγάλως τάς περί τής πορείας τής Αιγυπτιακής τέχνης επικρατήσασας μέχρι τούδε έσφαλμένας γνώμας. Ο συγγραφεύς έγραψε τήν παρούσαν πραγματείαν πρό τών έξευρημάτων τούτων. 16. Εθνικής Έπιθεωρήσεως τεύχος 4ον, σελ. 104.

Ο εν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν ναὸς τῆς ἀπτερου Νίκης.

Η ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΓΑΥΠΤΙΚΗ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Καθ' ὅλην τὴν πέμπτην ἑκατονηταετηρίδα π. Χ., ἀπὸ τῶν Μηδικῶν μέχρι τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, οἱ Ἀθηναῖοι παρέσχον τοῖς ἀνθρώποις θέαμα ἀπαράμιλλον ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Ἀφ' οὗ μετὰ τὰς ἐν Μακροθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς λαμπροτάτας μάχας ἀνέλαβον τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος, διετέλεσαν πολεμῶντες μόνον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμον, ὃν ἐμελλον ἵνα καταλείψωσι δι' ἀπειρίαν ἢ νωθρίαν οἱ Σπαρτιάται. Ὀλιγοῦροντες τῆς ὀλιγανδρίας αὐτῶν καὶ τῶν υπερβαλλόντων πόνων, οἱ πολῖται τῆς μικρᾶς ταύτης πόλεως τῶν Ἀθηνῶν εἶναι πανταχοῦ παρόντες ἐν ταύτῳ, ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ καὶ ἐν τῇ Ἰωνικῇ θαλάσῃ, πείσομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, μέχρις οὗ ἐπράξαν πρὸς τοὺς Πέρσας τὴν ἐπὶ Κίμωνος ἐνδοξὴν ἐκείνην συνθήκην, δι' ἧς ἀπελευθερώθησαν ἅπασαι αἱ ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνίδες πόλεις, καὶ κατέστησαν τὸ Αἰγαίον, διακλειόμενον τοῖς τῶν Φοινίκων στόλοις, ἀπλῶς θάλασσαν ἑλληνικὴν.

Ἀλλὰ καὶ τότε οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἀνα-

παύονται· ἀλλ' ἀπαλλαγέντες τῶν πρὸς τοὺς Πέρσας πολέμων, πειρῶνται ἵνα πηγνώσωσι καὶ αὐξήσωσι τὴν ναυτικὴν αὐτῶν δύναμιν. Καὶ ὅτε, πρωτεύοντες τῶν Ἑλλήνων, καταπολεμοῦνται ὑπὸ τῆς ἡμισείας Ἑλλάδος, συμμαχησάσης κατ' αὐτῶν πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας, φυλάττουσιν ἐτι τὴν ναυτικὴν αὐτῶν ὑπεροχὴν καρτερώς, νικῶντες ἐτι πολὺν καιρὸν, καὶ ἀντέχοντες καὶ μετ' αὐτὴν τὴν ἐν Σικελίᾳ πανολεθρίαν· καὶ ἠττωνταί μόνον, ἀγωνισάμενοι πρὸς πολλαπλασίαν δύναμιν, μετὰ δεκαετῆ πόλεμον, καθ' ὃν πολλακίς ἐγένοντο ἐγγύτατα τοῦ ἀναλαβεῖν πάλιν τὸ κράτος.

Εἰ καὶ πολεμοῦσι πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς Πέρσας, ἔπειτα δὲ πρὸς τὴν τῶν Δωριέων συμμαχίαν κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον οἱ Ἀθηναῖοι, μεταβάλλουσι τὸ πολίτευμα αὐτῶν, ἐφαρμόζοντες ἀδόλως καὶ μεγαλεῶς τὰς τότε πρῶτον ἀναφανείσας καὶ τιμηθείσας δημοκρατικὰς ἀρχάς. Ἐν ταύτῳ δὲ τῶν Ἀθηνῶν χάριν ἡ Ἑλλὰς ἀνέδειξε τοὺς τελευταίους καὶ καλλίστους καρπὸς τῆς εὐφύας καὶ τῆς φαιδρᾶς αὐτῆς ἀκμῆς. Ἐπειδὴ ἡ Ἑλλὰς ἠβῶσα ἐγέννησε τὴν ἐποποιίαν, κάτοπτρον διαφανές, ἐν ᾧ ἐνεφάνησαν, ὡς ἐν λίμνῃ δικαγεί καὶ βαθείᾳ, αἱ πρῶται ἀφελεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων εἰκόνες. Ὀλίγω δ' ὕστερον ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ αὐτῆς νεότητι ἐφεῦρε τὸ διδακτικὸν

εἶδος, τὸ ἐλεγεῖον, καὶ τὴν ᾠδὴν, ἧτις μετρημένως τὰς πρώτας τῆς ψυχῆς ἀποπείρας, ὅπως γνωρίσῃ τὰ ἴδια πάθη καὶ διανοήματα. Ἐντὸς ἀρα ἡμίσεος σχεδὸν αἰῶνος αἱ Ἀθῆναι κατορθοῦσι δύο τινά. Ἐπειδὴ παραλαβοῦσαι τοὺς ἦδη παρὰ τοῖς Ἴωσι καὶ Δωριεῦσι καὶ Αἰολέσιν ὑποφυμένους λόγους καὶ τέχνας, προήγαγον αὐτοὺς εἰς μεγάλην δύναμιν, καὶ ἤγαγον τὴν ἑλληνικὴν διάνοιαν εἰς τὴν πλήρη καὶ ἐντελεῖ αὐτῆς ἀκμῆν.

Καὶ τῇ μὲν ποιήσει παρέσχον τὸ μόνον σχῆμα, οὐτινος ἐτι ἠπόρουσιν· ἦτοι τὸ δράμα, ὅπερ συνάπτει τὴν πρᾶξιν τῷ λογισμῷ, τὴν ἐπικὴν διήγησιν μετὰ τοῦ μέλους. Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, διὰ τοῦ Ἡροδότου, ὃν ἐμπνέουσι, καὶ τοῦ Θουκυδίδου, ὃν γεννῶσιν, αἱ Ἀθῆναι καθιστῶσι τὴν ἱστορίαν. Διὰ δὲ τοῦ Σωκράτους ἀνοίγουσι τὴν μεγάλην ἐκείνην σχολὴν τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας, ἀφ' ἧς ἐκπορεύονται ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Ἐπίκουρος καὶ ὁ Ζήνων. Ἡ δὲ πολιτεία τοῦ Σόλωνος καὶ πρὸ πάντων αἱ μεταρρυθμίσεις τοῦ Κλεισθένης, συγκαλοῦσαι τὸν δῆμον εἰς τὴν Πύκνᾳ, καὶ καθιστῶσαι τοὺς ἀρχοντας ὑπευθύνους, ἔδωκαν, εὐθὺς ἀρχομένου τοῦ ἔκτου αἰῶνος, ἀφόρητὴν εἰς μεγάλους ἀγῶνας, καθ' οὓς πολλακίς ὑπερίσχυεν ἡ εὐγλωττία.

Ὁ ἀληθὴς πολιτικὸς ἢ δικανικὸς λόγος ἀναφανίεται ἤδη ἐπὶ τοῦ Πεισικλέους, ὅτε

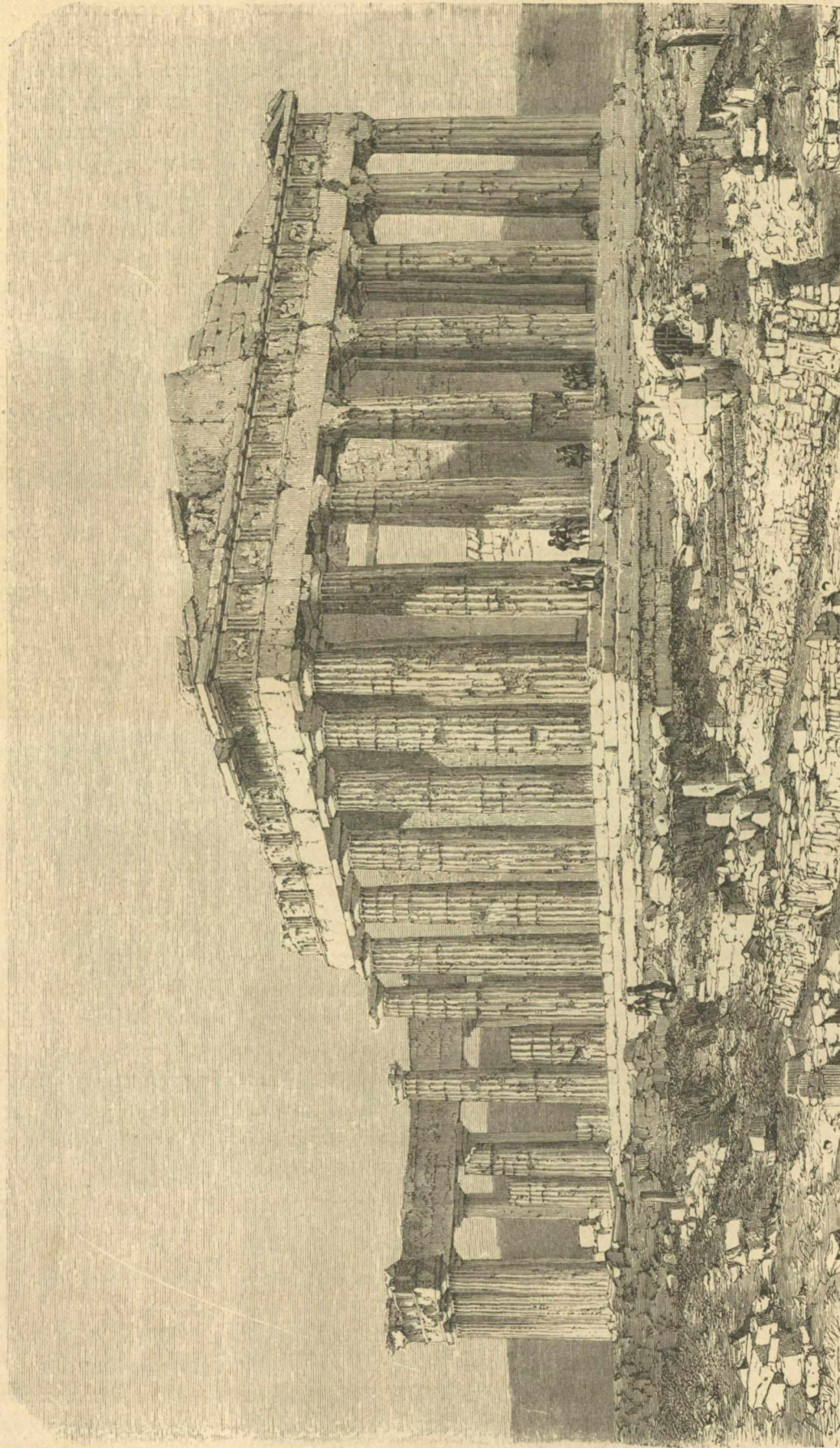
τὰ θέατρα τῶν Ἀθηνῶν περιηγούντο ὑπὸ τῶν φθόγγων τῶν συγγρόνων δραματοποιῶν, καὶ φθάνει εἰς τὸ ἄκρον τῆς τελειότητος κατὰ τὸν ἐπερχόμενον αἰῶνα, ὅτε ἐμελλον ἵνα ὑποπέσῃ τῷ βάρει τῆς στρατιωτικῆς μοναρχίας τῆς Μακεδονίας ἢ αὐτονομία τῶν Ἀθηναίων, ἠττηθέντων μὲν, ἀλλ' ἐτι ἀδαμάστων ὄντων, καὶ διαμαρτυρομένων μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς πρὸς τὴν βίαν καὶ τὰς βραδυσουργίας τῶν νικησάντων αὐτοὺς Μακεδόνων. Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς Πηνυκῆς, ἔθθα ὁ Περικλῆς ἐκνέβρνα διὰ τῆς δυνάμειος καὶ τῆς ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ δεινότητος δῆμον ἐλεύθερον ἀρχοντα τῆς Ἑλλάδος, ἀνάγκη ἵνα κατελθῶμεν μέχρι τῶν Κλεωνῶν, ἐνθα ὁ Ἀντίπατρος, γλωσσοτομήσας τὸν Ὑπερίδην, ἐβρίφη τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ τοῖς κυσί, καὶ μέχρι τῆς Καλαυρίας, ἔθθα ὁ Δημοσθένης ἐκπνέει, βλέπων μακρόθεν πρὸς τὰς Ἀθήνας, ἃς δὲν ἴσχυσεν ἵνα σώσῃ.

Ἀλλ' αἱ Ἀθῆναι δὲν ἐστάθησαν ἐν τούτῳ. Διότι ἐκ τῆς αὐτῆς ὀρυκῆς, καὶ διὰ τῆς θαυμαστῆς ἐργασίας μιᾶς γενεᾶς προήγαγον τὰς πλαστικὰς τέχνας εἰς τὴν ἐσχάτην τελειότητα. Ἐπιστατοῦντος τοῦ Περικλέους, ἀρχιτέκτονες, γλύπται, τορευταὶ καὶ ζω-

γράφοι ἐκόσμηον τὴν Ἀκρόπολιν, τὴν πόλιν καὶ ἄπασαν τὴν Ἀττικὴν, διὰ μνημείων, ἅτινα ἐφάνερωσαν τοῖς ἀνθρώποις τὸ ἀνέκαθεν διορώμενον καὶ ζητούμενον ἰδανικὸν κάλλος. Ὁ Ἰκτίνος, ὁ Φειδίας καὶ ὁ Πολύγνωτος ἦσαν ἐνάμιλλοι τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους· διότι ἀνεπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν λαοῦ μάλιστα πάντων φιλοκάλλου καὶ

ἐκπληττομένου πᾶν ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον θέμα. Δύνανται δὲ τις μάλιστα ἵνα εἴπῃ ὅτι οἱ τεχνῖται οὗτοι ἐγένοντο ὑπέρτεροι τῶν Ἀττικῶν ποιητῶν. Ἐπειδὴ ἡ πλαστικὴ εἶναι φύσει μᾶλλον περιοριστὴ· αἱ δὲ συναρμογαὶ αὐτῆς παρέχονται ἐλάσσονα τῆς

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀκριβῆ συμμετρίαν πάντων τῶν μερῶν, διὰ τὴν φανεράν καὶ ἀληθῆ αὐτοῦ στερεότητα, διὰ τὸ ἀπέριττον ἐν τῷ εὐμόρφῳ καὶ τὸ ἀνεπλήρῳ ἐν τῷ εὐκόσμῳ, ὁ Παρθενὼν ὑπέρτερεί πάντων τῶν μάλιστα ἐπαινουμένων ἀρχαίων καὶ νέων οἰκοδομημάτων.

Ο Παρθενών.

Ἡ δὲ γλυπτικὴ εἶναι ἤττον ἀμφισβητήσιμος. Ἐπειδὴ ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελος εἶναι μὲν ὁ μέγιστος τῶν γλυπτῶν τῆς Ἰταλίας πρὸς τοὺς ἀρχαίους· ἀλλ' ὅμως ἤρχετο αὐτός, τυφλὸς ἤδη καὶ γέρον χειραγωγούμενος, εἰς τὸ θεῖον ἐκεῖνο τὸ ὀνομαζόμενον ἡκρωτηριασμένον ἀγαλμα τοῦ Belvedere, καὶ ἐκεῖ διὰ τῶν τρεμουσῶν αὐτοῦ χειρῶν, ὅπως ἐτι ἀπολαύῃ τῆς ἡδονῆς, ἦν οἱ ὀφθαλμοὶ δὲν ἠδύναντο τοῦ λαοῦ ἵνα παρὰ τὸν αὐτῶν ἐπὶ ἡλίαν τοὺς μῦθους τοῦ στήθους καὶ τῆς γαστρὸς, τὸν πλατύνων τὸν καὶ τοὺς βωμάλους ὤμους. Τί ἄρα ἀν' ἔλεγεν, ἐὰν συνέβαιναν αὐτῷ ἵνα γνωρίσῃ τὰ μάρμαρα τοῦ Παρθενῶνος, τὸν ζωοφόρον τοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ εἰδῶλα τῶν τοῦ ἀμιμήτου ἐκείνου τεμένων ἀετωμάτων; Ἐκ δὲ τῶν ἀγαλμάτων τῶν Μοιρῶν, τοῦ Θησέως, τοῦ Ἰλισσοῦ, ὁ ἀνυπόκριτος, ὁ διάπυρος καὶ σοφὸς τε-

ποιήσεως ποικιλίαν. Διότι ἡ πλαστικὴ δὲν προτίθεται, ὡς ἡ ποιησις, ἵνα παραστήσῃ τὰς πολλαπλὰς καὶ αἰδιῶς μεταβόλους διαφορὰς τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Ἡ ἑλληνικὴ τραγωδία καὶ κωμῶδια δὲν τέρπουσιν ἡδὴ ἡμᾶς, ὡς ἔτερπον τοὺς ἀρχαίους. Ἀλλὰ νῦν τις, ὅποιος ὁ Παρθενῶν, δὲν εἶναι ἀρὰ γε ἐτι καὶ νῦν τὸ κάλλιστον αὐτοῦ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐργον;

χγίτης ἐμελλε βεβαίως αἰσθάνεσθαι εἰς τί ὁ Φειδίας διέφερον αὐτοῦ, δυνήθεις ἵνα συζεύξῃ τὴν βώμην τῇ χάριτι, ὅπως παρὰ τὴν τῆ τοῦ ἀνθρώπου μορφήν ὡς πλείστην εὐγένειαν καὶ μεγαλειον, τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀνθρώπινον, μηδέποτε ἐκβάς τῆς συμμετρίας καὶ τοῦ ἀληθοῦς.

δὲν ἐπακοῦσι παντελῶς πρὸς τὴν ἰσχυρίαν τοῦ χαρακτήρος τῶν ἀφανισθέντων ἢ διαφθαρέντων. Τῶν δὲ πληρούντων τὸ μέσον τοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἀετώματος ἀγαλμάτων μὴ δὲ ἵνα ὑπονόησι δύνανται τις τὴν κίνησιν καὶ τὴν διάθεσιν ὅπερ εἶναι τοσοῦτωλυπὴ-ρότερον ὅσω μᾶλλον φαίνεται ὅτι ταῦτα μάλιστα ἦσαν ἔργον αὐτοῦ τοῦ Φειδίου. Ὁ Κ. Βαυιλὲ φαίνεται ἀξίων ἐν τῷ « περὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηναίων » αὐτοῦ συγγράμματι, ὅτι τὸ μὲν πρὸς ἐσπέραν ἀέτωμα εἰργάσατο ὁ Ἀλκαμένης, τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὰς ὁ Φειδίας, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητά αἱ κυριώταται εἰκόνες ἦσαν ἔργον αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου τῆς τέχνης.

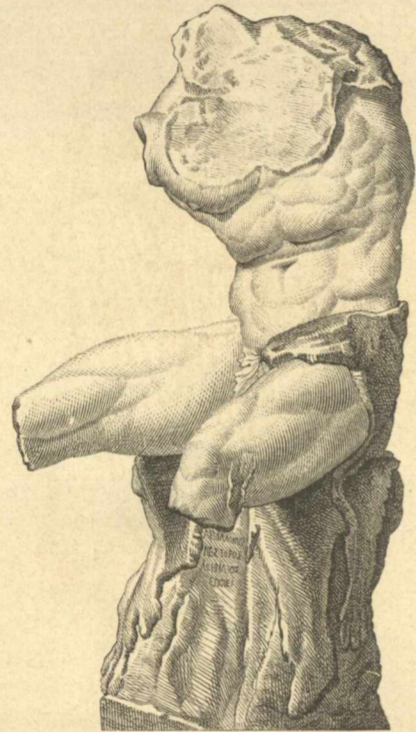
Γ'.

Οἰμοί! οἱ ἄνθρωποι συνετέλεσαν μάλ-λον τοῦ χρόνου εἰς τὴν ἀπόλειαν τῶν γλυφῶν τοῦ Παρθενῶνος! Οὐδεμίᾳ χώρα ἔγεμε τοσοῦτων μνημείων καὶ καλλι-τεχνημάτων, ὡς ἡ Ἀττικὴ· οὐδεμίᾳ δὲ ἄλλη χώρα ἐξεπορήθη, ἐληλατήθη καὶ κατεφθάρη, ὡς αὕτη, ὑπὸ τῶν πολέμων καὶ τῶν θρησκευτικῶν δογματῶν. Ἡ κα-ταστροφή τῶν δημοσίων μνημείων τῶν Ἀθηναίων ἤρξατο ἀπὸ εἰσβαλόντων τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπὶ τοῦ Μου-μίου, τοῦ Μετέλλου καὶ Σύλλα, οἵτινες ἐδύ-λησαν ἅπαντας τοὺς ναοὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅπως κοσμήσωσι τοὺς τῆς Ῥώμης. Κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τῶν εἰκονοκλαστῶν, ἀπὸ τοῦ πέμπτου μέχρι τοῦ ὀγδόου αἰῶνος, οἱ ἀρχαῖοι θεοὶ ἐβρίσθησαν εἰς τὰς καμίνους καὶ συνετριβήσαν καὶ μετεβλήθησαν εἰς κομποτόν ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τῶν ἀρμάτων. Αἱ πόλεις ἐφιλοτιμοῦντο ἵνα κατασκάπτωσι τοὺς ναοὺς καὶ καταστρέψωσι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὗς προσεκύνουν μέχρι τότε. Ἐπὶ ἕνα ὄλον αἰῶνα ἡ οἰκουμένη ἀν-ήγγει τον κρότον τῶν σφυρῶν, αἵτινες ἀνέτρεπον καὶ συνέτριβον τὰ ἔργα τοῦ Σκόπα, τοῦ Φειδίου καὶ τοῦ Πραξίτελου (Emerie David). Μαρτίως ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Καισαροδούνου (Tours), ἄγων σμῆνος φα-νατικῶν μοναχῶν, διέδραμε τὴν Γαλατίαν, συντριβὼν τὰ ἀγάλματα, κατασκάπτων τοὺς ναοὺς. Ἐν Συρίᾳ ὁ ἐπίσκοπος Μάρ-κελλος ἐκρινεν ἵνα κατεδαφίσῃ τοὺς ναοὺς τῆς Ἀπαμείας. Ὁ δὲ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Δι-ὸς ἦτο οὕτως ἐδραῖος ὥστε ἀντέστη πρὸς πά-σας τὰς ἀποπειράς. Ὑπέσκαψαν αὐτὸν, καὶ τὸ λαμπρὸν οἰκοδόμημα κατέπεσαν ἅμα τοῦ πυρὸς φθειραντος τὰς δοκούς, ἅς κατέθηκαν ὑπὸ τὰ θεμέλια αὐτοῦ. Γαυριῶν τῇ νίκῃ ὁ Μάρκελλος ἐξεστράτευσεν, ὡς ἔλεγε, ἐπὶ τοὺς θαίμονας, καὶ παραπεμπόμενος ὑπὸ συμμορίας στρατιωτῶν καὶ μονομάχων, κατέστρεψε πάντας τοὺς ναοὺς τῆς περὶ τὴν Ἀπάμειαν χώρας.

Ὁ περίφημος ναὸς τῆς Ἀφροδίτης ἐν Καρχηδόνι εἶχε περίβολον περιῶου δύο

μυλίων· ἀλλ' ἐσώθη μεταβληθεὶς εἰς ἐκ-κλησίαν χριστιανικὴν, ὡς τὸ Πάνθειον τῆς Ῥώμης καὶ ὁ Παρθενῶν τῶν Ἀθηναίων. Ἀλλ' ἐν ἀπάσαις σχεδὸν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς ἀγγελαὶ δεισιδαι-μόνων μοναχῶν καὶ ἀτάκτων στρατιωτῶν διέδραμον τὰς πόλεις καὶ τὰς κόμας, κα-ταθραύοντες τοὺς ἀρχαίους θεοὺς, καὶ κατασκάπτωντες καὶ πυρπολοῦντες πᾶν τὸ ἀναμιμνήσκον τὴν εἰδωλολατρείαν.

Ἔρχονται ὕστερον αἱ σταυροφορῖαι καὶ ἡ ὑπὸ τῶν σταυροφόρων κατὰκτησις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινου-πόλεως ὑπὸ τοῦ Βωδοβούου τῆς Φλανδρίας (1204). Οἱ βάρβαροι οὗτοι τῆς δύσεως, οἵτινες συνέτριψαν τὸν ἐν Κωνσταντινου-πόλει Ὀλύμπιον Δία καὶ τὴν Σαμίαν Ἥραν τοῦ Φειδίου, βεβαίως δὲν ἐφείσαντο τῆς Ἀθηναῖς τῆς ἀκροπόλεως. Καὶ τέλος ὅτε

Τὸ ἠρωτικισμένον ἄγαλμα τοῦ Βαλθεδέρε.

ὁ Ῥογήρας δὲ Φλώρ καὶ οἱ τειροδιῶται Ἀραγωναῖοι αὐτοῦ ὄπαδοι ἐπὸρήσαν τὴν Ἀττικὴν (1312), καὶ ὅτε οἱ Βενετοὶ ἀφεί-λον αὐτὴν τοῖς Ἀραγωναίοις (1370), καὶ ὅτε Μωάμεθ ὁ δεῦτερος ἀφείλεν αὐτὴν τῶν Βε-νετῶν (1456), δυνάμεθα ἵνα εἰκάσωμεν ὅτι αἱ Ἀθηναὶ ἐκακώθησαν παντοστροφῶς.

Καὶ ὅμως ἡ κατὰκτησις τῶν Τούρκων, οἵτινες ἄλλως ἦσαν ἐθνουσιῶντες εἰκνο-κλάσται, δὲν ἐγένετο ἡ τελευταία συμ-φορὰ τῆς πόλεως· καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηναῖς· Ἐπειδὴ οἱ Βενετοὶ ἀνεκτῆσαντο πάλιν τὴν Ἑλλάδα ἐν ἔτει 1687 καὶ δὲν ἐξεβλήθη-σαν αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰμὴ ἐν ἔτει 1715, μετὰ πολλὰς ἐπιμόνους καὶ αἱμα-τηρὰς μάχας. Καὶ ὅτε ἡ Ἑλλὰς ἐπανάστη πρὸς τοὺς δεσπότας αὐτῆς καὶ ἐπάλασεν ἐπὶ ἑννέα ἔτη πρὸς τὰς δυνάμεις τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, πᾶσα αὐτῆς πόλις ὑπέστη μυριάς πολιορκίας καὶ προσ-βολὰς, πᾶν μνημεῖον μετεβλήθη εἰς φρού-

ριον, πᾶν ἐρείπιον εἰς ἔρμα, μέχρις οὗ ἐλευθερωθεῖσιν αὐτῆς, ἔπαυσε μὲν ἡ κατα-στροφή τῶν ἀρχαίων μνημείων· ἀλλὰ φεῦ λίαν ὀψέ! Τὸ ἔργον τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν ἀπετελέσθη ἤδη!

Δ'.

Παντοῖα ἐλέγχθησαν ἐπὶ τῶν θαυμασίων τοῦτων λειψάνων τῆς εὐκλεισεστάτης καὶ ἀληθῶς μεγίστης ἐποχῆς τῆς τέχνης. Ἀλλ' ὅμως ὁ ἐθνουσιασμὸς τῶν ἐπιχειρησάν-των ἵνα ἐγκωμιάσωσιν αὐτὰ ἔστοι πάντοτε ὑποδεέστερος τῆς ἀληθείας. « Μόνος ὁ ἀληθῆς τεχνίτης, » λέγει ὁ Κ. Βαυιλὲ περὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἡρακλέους. « δυνήσεται ἵν' ἐπαινέσῃ κατ' ἀξίαν τὸ μάρμαρον τοῦτο, ἐσόμενον πάντοτε μεταξύ τῶν ἀρχαίων ἢ εἰκῶν τοῦ ἀνδρείου κάλ-λους· τὸ σεμνοπρεπέστατον ἅμα καὶ φυσι-κώτατον αὐτοῦ σχῆμα, τὸ μὲν σύμπαν μέγιστον, τὰ δὲ καθ' ἕκαστα ἐξείρετα, τὰ δὲ ὅσα ἀπεικασμένα μετ' ἐμπειρίας ἀπται-στοῦ καὶ τόλμης, αἵτινες παρέχουσι τῷ σώ-ματι κουφότητά τε ἅμα καὶ βῶμην· τοὺς μύθωνας, τὰς σάρκας τὰς περιβάλλουσας τὰ ὅσα, ὧν ἡ μαλακότης κατακτείνει τῇ το-σούτῃ βῶμῃ ἀμίμητον χάριν· τέλος δὲ τὴν ἐνάργειαν, ἧς πνεεὶ, ἧτις εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ὕλης. Ἐν δὲ τῷ Ἰλισῷ δὲν φαί-νεται ἡ ἐπιστήμη τοῦ τεχνίτου, ἀλλ' ἡ φύσις μόνη. Ἡ δὲ σὰρξ καὶ ἡ μαλακὴ εὐσαρκία καὶ ἡ τοῦ δέρματος στερεωτέρα περιβολὴ καλύπτουσι μυρία ὅσα καθ' ἕκαστα, ἅτινα ἡ σμίλι μόνη πρέπει ἵνα δηλώσῃ. Ἀλλ' ἡ ἐξοχὴ τοῦ στέρνου καὶ τῶν πλευ-ρῶν, ἡ σύντασις τῶν συνδέσμων αὐτῶν, ταῦτα πάντα εἶναι οὔτως εὐχερῶς καὶ ἀσφαλῶς ἀπειργασμένα, ὥστε δὲν εἶναι ἔτι τέχνη αὕτη, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἀλήθεια με-τὰ τῆς οἰκείας πειθοῦς. Ἄμα δὲ εἶναι κατα-κεχυμένη τῷ μάρμαρῳ τούτῳ ἀνθρωπῆ τις στιλπνότης καὶ χάρις καὶ ἀθανασία. » Ἐὰν δὲ μὴ ἀποκάμῃ τις θαυμάζων τὸ ἀπέριτ-τον καὶ ἄνετον τῶν γυνῶν τούτων σω-μάτων, ἐν οἷς αἱ ὑποτυπώσεις εἶναι οὕτω ἰσχυραὶ, ἡ δὲ λεπτοφυγία τοῦ σχήματος, ἡ φρίττουσα ζωὴ εἶναι συνημμένη τῇ-τραχείᾳ μεγαλοπρεπείᾳ τοῦ ζυθμοῦ, οὐ-δὲν ἤττον ἐκπλήττεται τὴν κουφότητα καὶ εὐστροφίαν τῶν ἰματισμῶν, ὧν αἱ ἄφθονοι κυματοειδεῖς πτυχαὶ ὑπογράφουσι κάλλιστα τὰ ὠραῖα σχήματα τῶν σωμα-τῶν· τὴν χάριν καὶ τὸ ἀνεμώμενον, μετ' ὧν τὰ γυναικεῖα πρόσωπα εἶναι συμπε-πλεγμένα, τὴν ἀφείλιαν τῶν στάσεων, τὴν καθαρότητα καὶ τὴν καθόλου ἁρμο-νίαν τῶν γραμμῶν.

Ἐν τοῖς ἔργοις τούτοις δὲν ὑπολείπε-ται οὐδὲν τῆς ἰσχνότητος τῶν ἀρχαίων σχολῶν τῆς γλυπτικῆς· ὅμως δὲ ἀπολεί-πονται ἔτι τῆς ἀβρότητος τῆς σχολῆς τοῦ Πραξίτελου, ἧτις ἐμελλεν ἵνα ἐπικρα-τήσῃ ὕστερον. « Τὰ ἀγάλματα ταῦτα,

λέγει ὁ Κ. Ἐ. Κουίνετος, ὑποτυποῦσι τὸ εὐργατον φυσικὸν κάλλος· τοιοῦτον δὲ ἔν παύει τοῦ εἶναι ἠδυπαθές. Εἶναι τὸ ἀπλοῦν ἐν τῷ ὑψηλῷ· ἰδανικὸν τι, ὅπερ διαδεδο-μένον εἰς τὰ ἐλάχιστα τῶν σωμάτων, πε-ρικαλύπτει αὐτὰ ἀγίῳ τινὶ θυμιάματι. » Τέλος δὲ εὐρίσκομεν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀλήθειαν θαυμασιῶς ὑποτετυπωμένην καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἵππων τῶν χρεμετιζόντων ἐν ταῖς γωνίαις τῶν μετο-πῶν. « Τοιαῦτά εἶναι, λέγει ὁ Κ. Qua- tremène de Quincey, ἡ δυνάμις τῆς ὀστεο-λογικῆς ἀρχῆς τῆς ἐγκεφαλακμένης ταῖς κεφαλαῖς ταύταις, ὥστε ἡ ἀλήθεια ἐμπνεεὶ φόβον τῷ προσδελπόντι. Τὴν δ' ἐκπλήξιν ταύτην διαδέχεται ὁ θαυμασμὸς τῶν καθ' ἕκαστα, τοῦ ἀληθοῦς τῆς σαρκῶς, τῆς ποι-κιλλίας τοῦ δέρματος, μεμιμημένου μέχρι τῶν ἐλαχίστων καμπῶν, πτυχῶν καὶ φλε-βῶν. »

Ε'.

Ἐκ δὲ τῶν τεσσάρων πλευρῶν τοῦ ναοῦ ἐν ταῖς μεταξύ τῶν τριγλῶν ἐννεμή-κοντα δύο ἀναγλύφους μετόπισ ἐξελί-σεται ὁ εἰρησμὸς τῶν τοπικῶν παραδόσεων τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ τῶν μυθολογικῶν χρό-νων μέχρι τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης. Ἐπειδὴ αἱ παραδόσεις καὶ οἱ μῦθοι, οὗς ὁ λαὸς τῆς Ἀττικῆς εἶχε διὰ μνήμης, ἀνεμίμησκον αὐτὸν, οἷον ἰδανικὴ τις ἱστορία, ποτὲ μὲν τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν προγόνων, ἄλλοτε δὲ τὰ εὐεργετήματα τῶν πολιορκητῶν θεῶν· τὴν καλλιέργειαν τοῦ σίτου, ἣν ἐδιδάχθη παρὰ τῆς Δήμητρος ὁ Τριπόλεμος· τὴν ἐξεύρεσιν τῶν τεχνῶν, σεσημασμένην συμ-βολικῶς διὰ τοῦ μύθου τῆς Πανώρας καὶ τοῦ Προμηθέως· τὴν ἀρχὴν τῶν νόμων, οἵτινες, γεγραμμένοι ἐν τοῖς συστρέμμασι, ἐφέροντο πομπικῶς κατὰ τὰ Θεσμοφόρια· τὰς σὺν τῇ Ἀθηναῖ ληρθεῖσας ὑπὸ τῶν ἡρώων, τῶν ἡμιθέων καὶ τῶν ἀνθρωπῶν νίκας· τὸν ἐνδοξὸν πρὸς τοὺς βαρβάρους πόλεμον, ἀπεικασμένον διττῶς ἐκ τῆς μυθολογίας καὶ τῆς ἱστορίας διὰ τῶν ἄθλων τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῶν τοῦ Θη-σέως πρὸς τοὺς Κενταύρους μαχῶν, καὶ τῶν πρὸς τοὺς Μήδους καὶ Πέρσας παρα-τάξεων τῶν Ἑλλήνων.

Ἐκ δὲ τοῦ χαρακτήρος τούτων τῶν γλυ-φῶν, αἵτινες εἶναι καθόλου ἀρχαϊκώτεροι τῶν ἀετωμάτων καὶ τοῦ ἐνδοξοῦ ζωοφόρου, ὑπέθετο τινὲς ὅτι ἐξεργάσθησαν ὑπὸ τε-χνιτῶν τῶν προτέρων τοῦ Φειδίου σχολῶν. Ἄλλως τε δὲ δὲν δυνάμεθα ἵνα κρί-νωμεν τὴν ἐξεργασίαν πολλῶν ἐξ αὐτῶν· διότι καὶ αἱ ἰγνογραφαί τοῦ Καρρέου δια-γράφουσι ἑνὰς μόνον αὐτῶν, καὶ ταύτας διαφανεύσας ὕστερον κατὰ μέγα μέρος, ἡ κατασταθεῖσας ἀγνωρίστους ὑπὸ τῶν συ-στηματικῶν ἀκρωτηριασμῶν, οἵτινες ἐγέν-οντο δι' ἰκρυωμάτων, σταθέντων ἐπὶ τού-τω. Φαίνεται δὲ μέχρι τοῦ νῦν τὰ ἴγνη τῶν

σφουρηλατήσεων ἐπὶ τῶν μετοπῶν τῆς πρὸς δυσμᾶς προσόψεως τοῦ ναοῦ, ὅπου ἠγοήθη ἡ ἴθρα τῆς εἰσόδου, ἀφ' οὗ ὁ ναὸς μετε-βλήθη εἰς ἐκκλησίαν. Ἐκεῖ ἦσαν ἐγγε-γλυμμένα τὰ ἐπεισόδια τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης.

Ὅπισθεν δὲ τῶν στηλῶν παρὰ τοὺς τοί-χους τοῦ αὐτοῦ ἀνεπτύσαστο ὁ ἔξω ζωο-φόρος, ὅστις συνεπλήρωσε τὸ καλλώπισμα τοῦ ναοῦ. Ἐκ τοῦ μέσου τοῦ πρὸς ἐσπέραν τετραμμένον προσώπου ἀνεχώρει διηρη-μένη εἰς δύο παράλληλα μέρη ἡ μακρὰ πομπὴ τῶν Παναθηναίων. Τὰ τεθρίππα, τὰ ἵππάσματα, οἱ ἱεροθύται, ἄγοντες τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας, οἱ μουσικοὶ μετὰ αὐτῶν καὶ λυρῶν, αἱ νεάνιδες, φέρουσαι τὰ κανὰ καὶ τὸν πέπλον τῆς θεᾶς, ἐποίουν διπλὴν πομπὴν καὶ συνηροίζοντο ὑπὸ τῷ ἔξω μέρει τῆς στοᾶς, ὅπου οἱ θεοὶ, καθή-

Ἡ Μελομένη τοῦ Οὐατικαίου.

μενοὶ ἐκατέρωθεν τῆς εἰσόδου, ἐφαίνοντο περιμένοντες αὐτὰς καὶ δεγόμενοι. Οὕτως αἱ ὑπὸ τῆς θεᾶς κατασταθεῖσαι τελεταὶ ἦσαν ἀπεικασμένα περὶ τὸν ναὸν αὐτῆς, ὡς παρασκευάζουσαι τὸν λαὸν ἵνα συντε-λέσῃ ἀξίως τὴν σεμνοτάτην ἑορτὴν τῆς πόλεως.

Ἐκ πάντων δὲ τῶν μερῶν τοῦ μεγα-λοπρεποῦς τούτου συνόλου δύνανται τις πι-θανώτατα ἵν' ἀποδόσῃ τῇ αἴρεσει τοῦ Φει-δίου τὸν ζωοφόρον τούτον.

Ἐνταῦθα τὰ ἀνάγλυφα ἀντάλλαχθέντα ἀντὶ τῶν πρώην ἐν γρήσει ἐκτύπων (demi-relief) ἐγένοντο ἐξ ἰδιαζουσῶν ὀπτικῶν συναρμογῶν, ἐπιβάλλουσῶν τῇ γλυπτικῇ ἰδίου νόμου, οὗς μόνη ἡ εὐφυΐα τοῦ δη-μιουργοῦ ἠδύνατο ἵνα ἐξεύρῃ καὶ ἐφαρ-μόσῃ διὰ τῆς εὐπειθείας, ἣν μέγας τις διδάσκαλος δύνανται ἵνα προσδοκᾷ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Διότι, εἰ καὶ ποικίλοισι πως κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν, αἱ γλυφαὶ αὗται ἀποπνεύουσι τοιαύτης ἁρμοῆς, ὥστε

ἀναγκάζεται τις ἵνα ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ ὑπο-τύπωσις εἶναι μία. Ἐπειδὴ ἀπ' ἀρχῆς μέ-χρι τέλους ἡ αὐτὴ ἀφελὴς παρατήρησις εἶναι συνημμένη θαυμασιῶς τῇ αὐτῇ ἰδα-νικῇ εὐμοσίᾳ.

ΣΤ'.

Ἄπαντες ὁμολογοῦσιν ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ παρόντι ὅτι τὰ μάρμαρα τοῦ Παρθενῶνος εἶναι τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων τῆς γλυπτι-κῆς. Εἰ καὶ πολλαὶ θεωρίαι ἐξηγήθησαν περὶ τῆς γλυπτικῆς εἰς τὸ φῶς, ἡ δὲ κοινὴ φιλοκαλία καὶ γνώμη, καὶ αὐτοὶ οἱ τε-χνίται ἀντιγυμνουσῖν, οἱ μὲν διαχυρι-ζόμενοι ὅτι σκοπὸς τῆς τέχνης εἶναι τὸ ἀληθές, οἱ δὲ τὸ κάλλος, ἐμπροσθεν τῶν ἱερῶν τούτων μαρμάρων οὐδεὶς ἀντιλο-γεῖ, ἀλλ' ἕκαστος ὁμολογεῖ ὅτι ταῦτα εἶναι τὰ παρ' αὐτοῦ ὄνειροποληθέντα καλ-λιτεχνήματα. Ἐπειδὴ οὐδέποτε ἔργον ἐγέν-ετο ἀφελέστερον ἅμα καὶ μεγαλοπρεπέ-στερον. Ἐν τῇ γαλιναῖα ἀταραξία τῶν θεῶν τοῦ ἀετώματος, ἐν τῇ ζωτικῇ ποι-κιλίᾳ τοῦ ζωοφόρου τὸ ἀληθές εἶναι συνη-μμένον τῷ ἰδανικῷ, ἀπεικάζον τὸν ἡμέ-ναιον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐὰν, ἀφ' οὗ μελετήσῃ τις τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου ἔργου τὰ διάφορα μέρη, θελήσῃ ἵνα περιλάβῃ τὴν διανοίαν τοῦ συμπαῆ, βλέ-πει ἕκαστον μέρος τέλειον καθ' ἑαυτοῦ συμ-μεριμνήμενον τῇ καθόλου τελειότητι, ὡς αἱ εὐλεύθεραι θελήσεις ἐν τῇ ἑλληνικῇ πόλει, ὡς οἱ ἀίδιοι νόμοι, οἵτινες εἶναι οἱ θεοὶ ἐν τῇ συμφωνίᾳ τοῦ συμπαῆτος. Τέλος δὲ, ἐὰν τις ζητήσῃ ἵνα ἐνοήσῃ τὸ βαθυ νόημα τὸ ὑποκεκρυμμένον ἐν ταῖς θείαις ταύταις εἰκά-σι, βλέπει ἐν τῷ Παρθενῶνι τὴν δρα-τὴν παράστασιν, τὸ ἀπαύγαγμα τοῦ πο-λιτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ βίου ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐπι-κρατεῖ ἐν πᾶσι τοῖς Ἑλληνικοῖς ἔργοις, ἐν τῷ δράματι, ἐν τῇ πλαστικῇ καὶ κα-θόλου ἐν ἅπασι τοῖς ἔργοις τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν μεγίστων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Αἱ μέγισται μοναρχίαι τῆς Εὐρώπης ὀφείλουσι χάριν τῆς παιδείας καὶ τῆς ἡμερότητος τῶν τρό-πων, ἐφ' ἣ μεγάλως σεμνύνονται, τῇ δη-μοκρατουμένη ταύτῃ πόλει, ἧτις εἶναι σχε-δὸν ἀόρατος ἐν τοῖς γεωγραφικοῖς πινάξι. Τὰ ἐνδοξότατα τῶν ἔθνων φιλοτιμοῦνται ἵνα παραβάλλωνται πρὸς αὐτήν. Αἱ Ἀθηναὶ ἐδειξαν μέχρι τίνος φθάνει ἡ δυνάμις καὶ ἡ εὐφυΐα τοῦ ἀνθρώπου. Διὸ καὶ ἡ πόλις αὕτη, ἀρθεῖσα μετέωρος ὑπεράνω τῶν νε-φρῶν εἰς ὕψος, πρὸς τὸ χάσκουσι τὰ μάλιστα ὑπερήφανα τῶν ἔθνων, ἀκτινοβολεῖ, ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῷ ἀπεῖρω οὐρανῷ, ἐκ τῆς περι-ωπῆς τῆς ἱστορίας.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ της ΠΡΩΣΣΙΑΣ¹.

Z'.

Αναγρουθέντος του άνδρος της Μαρίας Τερεντίας Φραγκίσκου του εκ Λοθαριγγίας αυτοκράτορος της Γερμανίας, ο Φρειδερίκος περιήλθεν, ως είδομεν, εις μεγάλην άπορίαν. Ήπειδη, εάν η Μαρία Τερεντία, αυτοκράτειρα ήδη ούσα της Γερμανίας, προέγραψεν, ως ήπειλει, αυτόν άνάρτην ήδη όντα, έκινδύνην ούτος ίνα ιδη τήν Βρανδεβούργον και άπαντα τα εν Γερμανία κτήματα της Πρωσσίας δημομένα, εκυτών δε από προπετούς κατακτητητού πέντηα και τεταπεινωμένων, έκλιπαρούνηα έλεον παρά της αυτοκρατειρας. Εν ταιούτη δεινή καταστάσει όντος, η Γαλλία κατέλειπεν αυτόν ήδη μόνον εν Γερμανία, και ήκειτο πέμπουσα αυτώ χρήματα και κατέγραφα τας Κάτω Χώρας. « Προς Θεού! έκράνυχαζεν ο Φρειδερίκος προς τους Γάλλους, τί πράττετε; Τι βραδύνετε; Δέν βλέπετε ότι η Πρωσσία κινδυνεύει; Δέν έννοείτε ότι προς άποσύντην του κινδύνου και άπόλυσιν των ποθουμένων εκ παντός τρόπου άνάγκη ίνα νικήσωμεν πάλιν, όπως καταπλήξωμεν τους αντίπαλους; » Αλλά, βλέπων τους συμμαχούς αυτού Γάλλους άποστραφέντους πάσης αυτού τάς ίκεισίας και προτροπάς, εξήγγιυθή, ως περιελκνύμενος και κινδυνεύων θήρ, και έκστρατεύσας άνίκησε πάλιν τή 30ή του μήνός Σεπτεμβρίου του 1740ου έτους τους Αυστριακούς κατά την εν Σάρβ άπονενομένην μάχην, καθ' ήν δεκαοκτώ χιλιάδες Πρώσσοι έτρεψαν εις φυγήν τεσσαράκοντα χιλιάδας Αυστριακών. Διό, άναδρονύμενος και γαυριών επί τή νέα ταύτη νίκη, « Ο κόσμος, λέγει εν τοις Άπομνημονεύμασιν αυτού, και, ο κόσμος δέν είναι άσφαλέστερος, καίμενος επί των ώμων του Άτλαντος, της Πρωσσίας τοιούτους έχούσης στρατιώτας. » Αλλ' άφνης ο πολέμαρχος μεταβλόμενος εις φιλόσοφον, « Αλλά δυστυχώς, προσλέγει, όταν οι βασιλείς κυβεύουσιν περι έπαρχιών, οι άνθρωποι είναι αυτοίς άντι ψήφων, δι' ών πληρόνουσιν αυτάς. » Παράδοξος αλληθώς όμολογία αύτη βασιλεύος άγαπώντος είπερ τις και άλλος έν άρκάζη τάς έπαρχίας των γειτόνων, και λυπηρά αντίθεσις των βασιλείων προς τους ανθρώπους, των όρέζων εκείνων προς τον ύλεθρον τούτων. Ίδού λοιπόν εις βασιλεύς όμολογών ότι οι άνθρωποι είναι άντι κύβων έμπροστών εις τάς χειράς των ήγεμόνων.

Αλλ' άρα γε, ήττηθείσα κατά την εν Σάρβ μάχην, η Μαρία Τερεντία ενέδωκεν; — Ουχι. Ουδέ επιθαμήν· διότι πάντες, Σάξωνες, Ούγγροι, Κροάται, Πανδούρες, μικροί τε και με-

¹ Συνέχεια από σελ. 206.

γάλοι, άπέτρεπον αυτήν της ειρήνης και παρόζωνον επ' εκείνον. Μόνος δε ο σουλτάνος Μωχάμετ ο πέμπτος, έπονομαζών εκυτόν εν τινι παραδόξω προς την Μαρίαν Τερεντίαν έπιστολήν Φησαυρ έν του Θεου και νέου Αλέξανδρον, έπειράθη ίνα μειτεύη ύπέρ της ειρήνης, μεταχειριζόμενος λόγους δεικνύνοντας ότι ήτο χριστιανικώτερος άμφοτέρων των διαμαχόμενων χριστιανών.

Αλλ' η Μαρία Τερεντία, άπορρίπτουσα την μείσειαν και του σουλτάνου και των Άγγλων, έβουλεύετο ίνα συγχαλέση την προηρόψουσαν τον Φρειδερίκον Δίαιταν. Μάλιστα δε παρώζυνεν αυτήν επί των βασιλεία της Πρωσσίας ο διαβόητος Βρυλ, πρώτος ύπουργός του βασιλέως της Σαξωνίας και μέγιστος του Φρειδερίκου έχθρός, όστις είναι πάντα λίθον, όπως η Δίαιτα συγκαλήθη την ταχίστην.

Προς ματαίωσιν των βραδισυριών αυτού ο Φρειδερίκος έκρινεν ίνα έκστρατεύη επί τους Σάξωνας, και νικήσας αυτούς, καταλάβη την Σαξωνίαν, και την προτεύουσαν αυτής πόλιν, την Δρέσδη. Αλλά τότε οι Ρώσσοι παρέστησαν τώ Φρειδερίκω λέγοντες: « Έαν προσβάλης την Σαξωνίαν, είμθα έτοιμοι ίνα έκστρατεύσωμεν επί σε. » Αλλ' αυτός, μηδύλωσ πισηθείς ύπό της άπειλης ταύτης, « Έγώ μών ουδύλωσ έδωκα τους Σάξωνας, άπεκρίνατο, ουδέ ζητώ τι παρ' αυτών. Διά τί έρα ούτοι με προδίδουσι και βραδισυριούν, όπως μοι άφελουσι την Άνω Σιλεσία, ην έγώ κατακτητήμην από μεγάλων αναλωμάτων και πόνων; Προτίθεμαι ίνα τιμωρήσω αυτούς άποστάτας άπ' έμού εν Δρέσδη τή πρωτεύουσή πόλει, και δέν άναχωρήσω ουδέ γρή. » Και ταύτα είπόν εισβάλλει άφνης εις την Σαξωνίαν, άμαζώντος του χειμώνας κατά το σύνθημα, καθ' ήν ώρα η αλλη ουδύλωσ τοιαύτην ά επιθρομήν ύποτεύουσα, παρεγένετο εις την παράστασιν του Αρμινίου, δράματος έθνικου, ούτινος ο μών Βρυλ συνέθηκε τους λόγους, Αύγουστος δε ο δεύτερος βασιλεύς της Σαξωνίας τους χορούς.

Ο Φρειδερίκος φθάνει εις Σαξωνίαν διά της πάγνης και των πάγων, ως ο άπαρκτίας. Καταλαμβάνει δέ αυτήν και καταπλήττει. Τή 15η δεκεμβρίου νικά τους Σάξωνας παρά τού Κεσελδέρφ, και άναγκάζει τον Αύγουστον ίνα καταφύγη εις Πράγαν. Τή δε 16η εισελθών εις την Δρέσδην καταλαμβάνει αυτήν, και ως άλλος Καρλομάγνος, γίνεται αυτός κύριος της Σαξωνίας. Κατ' αυτήν δέ ταύτην την έσπέραν επανελήφθη εν τώ θεάτρω η παράστασις του Αρμινίου, δράματος, εν ή Αύγουστος ο δεύτερος έφάνετο έλευθεριώτης των Γερμανών. Αλλ' ο αληθής Αρμινιος ήτο τότε εκείνος, όστις έπολέμει άντικως προς τον νέον αυτοκρατορικόν οίκον της Αυστρίας, εις όν μεταβιβάζετο τή από τουδε η γερμανική άντικωπία προς τους αυτοκράτορας, ην είχον άνεέλθειν έντολήν καυχόμενοι επί τούτω οι Σάξωνες.

Ο Φρειδερίκος παρέστη εις τού θεάτρον, και εκάθησεν εις την ύπέρ του βασιλέως της Σαξωνίας έτοιμασθεισαν έδραν. Τή δ' επάνοισιν έτρεψεν εκυτόν, ως άπλως περιουδητής, έπισκοπών

τά μεγαλοπρεπή βασίλεια της πόλεως, και μάλιστα τού πολυθρόλλητον εν Εύρώπη ήματιοφυλάκιον του έκτεθλημένου, ύπερπλούτου, και πλείστον παρά τώ βασιλει ή ισχύοντος ύπουργού αυτού Βρυλ. Εν τώ ήματιοφυλακίω τούτω ο Φρειδερίκος έβρεν εξήκοντα λιθοκόλλητα ζήφη, όγδοήκοντα χρυσάς βρακτηρίας, τριακοσίας εικοσιδυο ταμβακοθήκας, πεντακοσίας εικοσιοκτώ στολας, έξεκασία ζεύγη ύποδημάτων, όκτακόσια πενήκοντα ζεύγη ύποδημάτων· ύφάσματα ίκανά προς τή ένδύειν τους κατοίκους τριών πόλεων, και ένα όλόκληρον θαλάμην γεμόντα φανακών, και ταύτα πάντα προς χρεία ενός και μόνου ανθρώπου, του ύπουργού Βρυλ. Φρειδερίκος δε ο δεύτερος, φιλόσοφος ών, και μιν μόνην έχων φανακην κατά τή τότε έθος, ειπε: « Βαβα! του πληθους των φανακών προς άκέραιον άνδρα! »

Ο Φρειδερίκος δέν έπαυε σκόπτων και κωτειρονύμενος μών του γελοιού τούτου κωλοπιστού ύπουργού, θεραπεύων δε τή εν Δρέσδη άπολειρηθέντα τέκνα του ήττηθέντος βασιλέως της Σαξωνίας, προς τή προσήγγη λίαν φιλοφρόνος, λέγων ότι ουδύλωσ έβουλεύετο ίνα βλάβη ουτε την Σαξωνίαν, ουτε τον οίκον του βασιλέως αυτής.

Ού μών αλλά και προς τους κατοίκους της Δρέσδης προσήγγη πράτατα· διότι ο Φρειδερίκος, ει και ήτο άριστος στρατηγός, και πολεμών έθιδά κετο καθ' έκάστην, δέν ήτο φιλοπολεμος. Ενόμιζε δε ότι είγε δίκαια προς την Σιλεσίαν. Διότι οι άνθρωποι αντιποιούνται πάντοτε ούτινος επιθυμώσι. Γνωρίζωμεν δε ότι, καταλαμβάνοντες την σιτοφόρον Σιλεσίαν, οι λιμώττοντες Πρώσσοι, έζήτουν εν αυτή πόρον ζωής. Αλλ' όμως προς άποφυγήν ματαίας άιματοχυσίας είδομεν ότι ο Φρειδερίκος προύτεινεν, άρχόμενος του πολέμου, τή Αυστρία άντι της Σιλεσίας πέντε έκτομύρια δουκάτων, ως έγγιστα πενήκοντα έκτοντάχια μυριάς δραχμάς.

Αλλά, ει και άνικα, ο Φρειδερίκος, ήσθάνετο ότι έμελλεν επί τελους ίνα ύποπέση, ότι οι έχθροί αυτού ήσαν πολυάριθμοι, ότι δέν είγε πλέον χρήματα, εκείνοι δε είχον εν άφθονία χείρι των Άγγλικών γυναιών και των φλωρίων της Ολλανδίας· ότι συνέλαβε μών ήδη ύπέρ τάς 50,000 αιχμαλώτων, ούς κατόκισεν εν τας έρήμους της Πρωσσίας, άλλ' ότι ο στρατός αυτού ήλαττούτο όσημέραι, και ότι ήτο έκλελυμένος. « Προσδοχθεϊτέ μοι, έγγραφε πάλιν προς τον βασιλέα της Γαλλίας. Πέμψατέ μοι χρήματα και έκτομύρια. Σπεύσατε δε ίνα εισέλθητε εις την Αυστριαν· διότι άλλως άπόλωλα. » Προς ταύτα Λουδοβίκως ο δεκάτος πέμπτος άπεκρίνετο αυτώ ότι πράξει τή έφ' εκυτώ, πέμπτον χορηγίας τινάς αναλόγους προς την ήλιαν κατάστασιν των οικονομικών της Γαλλίας, και ότι διατελέσει άντιπερισπόν τους πολέμους κατά την Ιταλίαν και τάς Κάτω Χώρας, άλλ' ότι δέν δύναται ίνα πράξη ουδέν πλέον. « Η Μεγαλειότης σου, έλεγε προς τον Φρειδερίκον, είσαι ο τρόμος της Γερμανίας. Πράζον ή, τι σοι υπαγορεύουσιν η εύφυία

σου, η πέτρα και μάλιστα πάντων η τιμή σου. »

Η τελευταία λέξις ήτο τερπηή. Διότι οι Γάλλοι δέν έλησμόνησαν έτι την πολυουριαν της Πράγας, και την υποχώρησιν των Μυριών του Ξενοφώντος, ως ονομάζον την από της πόλεως ταύτης υποχώρησιν αυτών. « Ά! άπεκρίθη προς αυτόν όργύλιως ο Φρειδερίκος, οπως άναμείβομαι σώσας την Άλατιαν ύπέρ της Γαλλίας! » Αλλ' έφάνετο μη έννοών ότι έσωσεν αυτήν άντισπάσας τους εναντίους εις την Σιλεσίαν, ως οι Γάλλοι έσωσαν αυτώ μέχρι τουδε την Σιλεσίαν, άντισπάσαντες τους Αυστριακούς κατά την Άλατιαν και τάς Κάτω Χώρας, άλλ' ουχι εκ τινος ελθείας βοηθείας.

Όταν δύο συνέταιροι όργίζονται και άντεγκλώσιν αλληλους, κινδυνεύουσιν ίνα χωρισθώσιν. « Οχι, εκράνυγασε τέλος ο Φρειδερίκος ύποκρινόμενος τον άγνακτούντα και άδικούμενον, δέν φθείρω τή πράγματα της Πρωσσίας προς χάριν της ασάταυ Γαλλίας, ως έπαθον μέχρι τουδε πάντες οι σύμμαχοι αυτής. Τό μακρυρολόγιον αυτών είναι μέγα. » Και ταύτα είπόν, ήγγειλε προς τον βασιλέα Λουδοβίκον τον δεκάτον πέμπτον ότι η Μαρία Τερεντία, εκρηκόμενος αυτή των Άγγλων, κατένευε τή τελευταίον έν άπολήτη αυτώ την Σιλεσίαν, και ότι έπραττεν ειρήνην τή καθ' εκυτόν, αφίνων πάλιν τους συμμαχούς Γάλλους ευθερούς ίνα πράξωσι και ούτοι ειρήνην άνευ της προσκλήσεως των Κάτω Χωρών, η να διατελώσι πολεμούντας ύπέρ αυτών προς την Αυστριαν. « Τό κατ' έμέ προσέλεγεν, ειρονύμενος και λείχων τή χείλη ο πονηρός Φρειδερίκος, μήητε ότι ουδέποτε πολεμήσω προς την Γαλλίαν, ει και είμαι ήδη άκων σύμμαχος τή Αυστρία. Εύτυχής δ' εσομαι, εάν κατορθώσω ίνα μεσολαθήσας άποκαταστήσω την ειρήνην. Αλλ' εν τώ παρόντι λυπούμαι άναγκάζόμενος έν άποχωρήσει. »

Όυτως απέβησαν τή της δευτέρας συμμαχίας των Πρώσσων προς τους Γάλλους. Αλλά λεκτών ότι οι Γάλλοι δέν έπρεπον έν αναμείνωσιν άλλην τινά όφέλειαν, ποιούμενοι συμμαχίαν προς βασιλίαν μικρόν, οία η Πρωσσία, χόρον πτωχόν, ως τή Βρανδεβούργον. Διότι παρά τοις Γάλλοις ο πόλεμος έδύνατο ίνα παραταθή επί μακρόν, μη καταστρέφον την Γαλλίαν. Αλλ' η Πρωσσία δέν ήδύνατο έν αντίσχη επί μακρόν, μη φθείρουσα παντελώς τή πράγματα αυτής. Σημείον δε· ει και εισέβαλεν εις την Βοημίαν και κατακτήσατο την Σαξωνίαν, Φρειδερίκος ο δεύτερος, δέν έζήτει πλέον η πρότερον, πρό τούτων των κατορθωμάτων. Όσο μάλλον ένίκα, τοσούτω έζήτει ολιγώτερα. Ήπειδη όσο μάλλον ένίκα, τοσούτω έβλεπεν εκυτόν άπορρότερον γινόμενον, ως ο Πόρρος άγωνίζόμενος προς τους Ρωμάίους: « Άν έτι μιν μάχην Ρωμάίους νικήσωμεν, άπολούμεθα παντελώς. »

Όυτως απέβησαν τή της δευτέρας συμμαχίας των Πρώσσων προς τους Γάλλους. Αλλά λεκτών ότι οι Γάλλοι δέν έπρεπον έν αναμείνωσιν άλλην τινά όφέλειαν, ποιούμενοι συμμαχίαν προς βασιλίαν μικρόν, οία η Πρωσσία, χόρον πτωχόν, ως τή Βρανδεβούργον. Διότι παρά τοις Γάλλοις ο πόλεμος έδύνατο ίνα παραταθή επί μακρόν, μη καταστρέφον την Γαλλίαν. Αλλ' η Πρωσσία δέν ήδύνατο έν αντίσχη επί μακρόν, μη φθείρουσα παντελώς τή πράγματα αυτής. Σημείον δε· ει και εισέβαλεν εις την Βοημίαν και κατακτήσατο την Σαξωνίαν, Φρειδερίκος ο δεύτερος, δέν έζήτει πλέον η πρότερον, πρό τούτων των κατορθωμάτων. Όσο μάλλον ένίκα, τοσούτω έζήτει ολιγώτερα. Ήπειδη όσο μάλλον ένίκα, τοσούτω έβλεπεν εκυτόν άπορρότερον γινόμενον, ως ο Πόρρος άγωνίζόμενος προς τους Ρωμάίους: « Άν έτι μιν μάχην Ρωμάίους νικήσωμεν, άπολούμεθα παντελώς. »

Και δέν ειπε μών αυτολέξει ούτως, αλλά γράφει σχεδόν τή αυτο εν τώ τελει της Συγγρόνου αυτού Ιστορίας, εξηγώμενος την γνώμην αυτου επί τού φιλοσοφικώτερον. « Η κα-

θολική ειρήνη, λέγει, έγινετο ύστερον κατά τή 1748ον έτος. Πράττει δέ τις πολλάκις εξ άδυναμίας ή,τι έπρεπον ίνα πράξη εκ φιλανθρωπίας. »

(Έπειτα συνέχεια.)

ΠΑΤΡΙΣ ΚΑΙ ΕΡΩΣ Π ΑΠΟ ΣΚΥΛΙΑΣ ΕΙΣ ΧΑΡΥΒΔΙΝ¹.

III. — Η Έκδικησις.

Α'.

Ο Βόσκας ήλπικεν ότι εξομολογούμενος έμελλεν έν άνακουφισή τή συνείδησε... « Ίσως, έλεγεν, η μήτηρ και οι φίλοι μου έσοντα έπισκεστέροι έμού προς εκυτόν... Ίσως συμβουλεύουσί μοι τί ποιητέον, όπως άποπλύνω τή όνειδος και επανορθώσω την τιμην μου... »

Αλλά φθάσας εις Παρισίους έταλαντεύετο επί μακρόν και ήμριβάλλεν αν έπρ πεν ίνα ιδη πρώτον τον άριστον αυτου και της μητρος άγαθόν φίλον, τον Πολωνόν Τρόνσκον, όστις ανέβηκεν αυτώ την έντολήν του πορευθήναι εις Πολωνίαν και δοῦναι τοις επαναστάταις τάς από του έν Παρισίους πολωνικού συλλόγου προς τούτους έπιστολάς και οδηγίας.

Προτίμησεν ίνα πορευθή πρώτον προς τον Τρόνσκον. Δις ανέβη την κλιμακα της κατοικίας αυτου, δις έπειράθη ίνα κωδωνήση, και δις κατήγε πάλιν την κλιμακα, μη τολμήσας ίνα ιδη αυτόν άντικως. Διό ένκρινεν ίνα γράψη έπιστολήν, εν η διαγρήθη αυτώ εμπραθώς και ειλικρινώς τά πάντα, αλλά μη φανερώσας τή όνομα της γυναικος, ης ένεκα ήτιμιάθη. Άνέγνω την έπιστολήν πολλάκις και έλεγε προς εκυτόν: « Η αλήθεια δικαιοί τους εξομολογούμενους... διότι είμαι μάλλον δυστυχής, η ένοχος. » Και άνέπνευσε και άνελάρθρωσεν ούτωσύν.

Έπειθε την έπιστολήν προς αυτόν διά τινος ύπαρέτου, όστις ήνεγκεν αυτώ γραμματίον επιγεγραμμένον τάς λέξεις ταύτας: « Εσομαι προσιτός άριστον κατά την πέμπτην ώρα μετά μεσημβρίαν. » Η σύντομος αυτη απάντησις παρεγήρησε μών αυτόν, αλλά δέν ενέβαλεν εις πλάνην. Διότι, γνωρίζων την χαρακτήρα και τή φιλόπατρι του Τρόνσκου, προσεδόκα ότι έμελλεν ίνα ύπομένη την άμετρίαν της όργης και τάς ύβρεις αυτου· και ήδη έβλεπε τρέμων αυτός νάνος εκείνον γίγντα είκοσάτηχην βλασφημούντα και καταρώμενον τή όνομα αυτου· ένόμιζεν ότι ήκουε τήν φοβεράν και βροντώδη πολωνικήν αυτου φωνήν άναμμιγκουσιν αυτόν τους όρκους... και την άποστασίαν αυτου... και εκυπτε πρηνής προς την φλόγα των άμειλίτων αυτου όμμάτων. Αλλ' ήλπικεν ότι, διαρρήξας την καρδίαν, έμελλεν ίνα έλεηση του-

¹ Συνέχ. από σελ. 213.

λάχιστον αυτόν, άκούων εκ στόματος αυτου πάσαν την αλήθειαν.

Τη επάνοισιν, βλέπων εκυτόν ήρημον ήθιμησε, και σφοδρά κατέλαθεν αυτόν επιθυμία τή ιδείν την μητέρα, και έπορεύθη προς αυτήν, κατοικούσαν εν τή όθω Ταιντβούτ. Δεκάκις άνέβη και πάλιν κατέβη την κλιμακα. Τέλος έκωδωνήσεν, ως επαίτης, και ο Ίωάννης, ο παλιός του πατρος αυτου ύπηρετής, ήνοιξε την θύραν. Και τή μιν πρώτον δέν άνεγνωρίσεν αυτόν· ύστερον δε, άναχωρών έν βήμα, και άνατείνων τάς χειράς προς τον ουρανόν,

— Ύψιστε Θεέ! Σū είσαι, κύριε Λαδισλά! λέγει. Αλλ' η μήτηρ σου άποναίνεται ύπό της χαράς, βλέπουσα σε ζώντα ενταύθα· διότι ένόμιζεν ότι ήσο εν τή Σιβηρία.

Ο δέ Βόσκας, έπιστηρίζόμενος επί την θύραν, — Η μήτηρ μου είναι ένδον; έρωτά αυτόν.

— Έξήλθε προς ώρα, αλλά μέλλει να επανέλθη εύθης.

— Κάλλιον τούτο, λέγει προς αυτόν· διότι ουτω παρασκευάσεις αυτήν επί την άφιξίν μου.

Ο Ίωάννης έβλεπεν αυτόν έκθαμβός.

— Συγγώρησον μοι, κύριε· αλλά μοι φαίνεται ότι μεγάλως μετεβλήθης την όψιν. Έγγήρασε, κύριε, κατά δεκα έτη. Κύριε ελέησον! Τό πρόσωπόν σου είναι έρρυθωμένον... αι τρίχες σου έλευκάνθησαν... και είσαι νεώτερος έτι... Ούτως άρα βορβορικός σε μετεχειρίσθησαν οι Ρώσσοι;

— Πώς είγε η μήτηρ μου;

— Ά, κύριε! έρχεσαι έγκριτός. Ήπειδη, άπ' ου άπλήθε εις την Πολωνίαν, η μήτηρ σου εξεμάνη προς τους πτωχούς. Άδύνατον ίνα κατέχη τις αυτήν· διότι από προίας μέχρις έσπερας δέν πύκει έπισκεπτομένη και βοηθούσα παντοιτρόπως τους πέντηας. Αλλά μετά πόσης χαράς θα σε ίδη!

— Πανάσαι. Φέρω κακάς άγγελίας.

— Και πικρότατα αν ήναι ουδέν λυπηρουν αυτήν· έπειδη τή κυριώτατον είναι ότι σū ζής.

— Μη σοι φαίνομαι ότι ζω; Αλλά τούτο είναι άμφίβολον...

— Είναι αληθές ότι είσαι λίαν διατεταραγμένους την όψιν, και δέν άμφιβάλλω ότι τούτο μεγάλως λυπήσει την μητέρα. Αλλά γνωρίζε καλώς ότι αυτη άνάρρώσει σε τάχιστα· διότι βεβαίως αφήσει πάντας τους πτωχούς ύπέρ σου.

Και έφέλικον αυτόν εις τον κοιτώνα της μητρος,

Κρύψον σεαυτόν ενταύθα, λέγει προς τον Βόσκην, δεικνύων αυτώ γωνίαν τινά όπισθεν των παραπετασμάτων της κλίνης. — Δύνασαι ίνα προσβλέπης αυτήν· αλλά δέν πρέπει ίνα φανήσιν η προδιαθω αυτήν. Λέγουσιν ότι η της χαράς περισσεσία είναι επικίνδυνος. Άφες με ίνα πράξω τή δέοντα. Και πρώτον, ίνα μη χαρή έπέραν του δέοντος, λέξω προς σου ότι φέρει λυπηράς τινας άγγελίας.

Ο Βόλσκης εξήγαγε τὸ θυλακίου πτυγίδα ἑσφαλμένην, περιέχουσαν ἀντίγραφον τοῦ ἀτιμωτικῶ ἔγγραφου.

— Αἱ κακαὶ ἀγγελίαι εἶναι ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, λέγει πρὸς αὐτὸν Ὅταν ἔλθῃ, ἐγγείψουν αὐτὴ ταύτην.

— Καλῶς, καλῶς, οὐχὶ μίαν ἀλλὰ χίλιας τοιαῦται ἐπιστολαὶ δὲν δύνανται νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ὑπερβολὴν τῆς χαρᾶς μητρὸς βλεπούσης πάλιν παρ' ἐπιτάδα ζῶντα τὸν μόνον αὐτῆς υἱόν.

Καὶ ταῦτα εἰπόν, κατέλιπε αὐτὸν μόνον. Ἐκείνος δὲ ἤρξατο ἵνα θεωρῇ τὰ περὶ ἑαυτὸν πράγματα, ἐν οἷς ἦτο παρούσα ἡ ψυχὴ τῆς μητρὸς. Ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἦτο ἀγαλακτιῶν τι ἀπεικάζον γυναικᾶ ἀλυσιδέτων, ὑπογεγραμμένον « Polonia expectans et sperans, ἥτοι ἡ Πολωνία ἀναμένουσα καὶ ἐλπίζουσα. » Ὑπερθεν δὲ αὐτῆς ἐκρέματο εὐφραντικός Ὁ Ἐστωροφυμένος. Μεταξὺ δὲ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Πολωνίας τὸ ὁμοίωμα αὐτοῦ. Ἐκεῖ ἡ μήτηρ αὐτοῦ συνήρῃσεν τὰς εἰκόνας τῶν τριῶν αὐτῇ φίλτατων, τοῦ Θεοῦ, τῆς πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ.

Μετ' ὀλίγον ἤκουσε τὸν ψόφον εὐλαβῶς διανοημένης θύρας, καὶ εἶδεν ἐισερχομένην τὴν μητέρα καὶ τὸν Ἰωάννην. — Φαίνεσαι ἔξω φρεῶν ἐν χαρᾷ, Ἰωάννη. Τί ἄρα συνέβη ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου; λέγει ταχέως.

— Ἄ, κυρία, ἐὰν ἐγνώρίζεις...

— Τί; λέγει ταχέως.

— Τὸ παραδοξότατον, τὸ μᾶλλον ἀνέλπιστον...

— Πρῶτος! Ἐάν ἐπίστευσον εἰς τοὺς λόγους σου...

— Πίστευσον ὅ, τι θέλεις.

— Εἶναι ἄρα ἀληθές; ὁ υἱός μου... ἠλθεν... εἶναι ἐνταῦθα... ἐν Παρισίαις... ζῶν;...

— Ἦτο ἐνταῦθα ἀπὸ τινων λεπτῶν. Ἐξῆλθε πρὸς ὧραν ὅπως ἴδῃ τινα, καὶ μὴ εἶπεν ὅτι ἐπανελθούσετι εὐθὺς.

— Τίς;... ὁ υἱός μου;... ὁ φίλτατός μου Λαδισλάς;... Ἄ! ὁ Θεός εἶναι δίκαιος... Ἀλλὰ καὶ σὺ εἶσαι δίκαια, εἶπε τρεπομένη πρὸς τὴν Πολωνίαν. Μοὶ ἀφείλες μὲν τὸν συζυγόν μου, ἀλλὰ μοὶ ἀποδίδεις τὸν υἱόν. Ὡ ναι! εἶσαι πανάγαθος, καὶ σοὶ εὐχαριστῶ ἔξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας.

— Συνέλιθε, κυρία, εἶλεγε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰωάννης. Πόσον εἶσαι ὡρᾶ!

— Ὁρᾶ! εὐλόγως! Ἀλλ' εἶναι ἄρα γε ἀληθές; Εἶδες αὐτόν... ἔβρασας αὐτόν; Πῶς ἔχει;

— Ὁφείλω ἵνα σοὶ ὁμολογήσω πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, κυρία. Ἦ ὅψις αὐτοῦ εἶναι ὡρᾶ, διατεταραγμένη καὶ πένθιμος, ὡς ἡ θύρα τῆς φυλακῆς, ἐξ ἧς ἐξῆλθεν.

— Ἀδιάφορον. Ἀρκεῖ ὅτι ἦλθεν. Ἐγὼ θεραπεύσω αὐτόν.

— Ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ παρηγορηθῆς αὐτόν. διότι φαίνεται ὅτι τὰ πράγματα ἀπέβησαν κακῶς ἐν Πολωνία. Ἦ ἐπανάστασις ἀπέτυχεν.

— Ἀυτηρότατον τοῦτο, ἀποκρίνεται ἐκείνη. Ἀλλ' ἐκκῆτος πράττει τὸ καθ' ἑαυτὸν, καὶ ἂν μὴ ἐπιτύχῃ... ἀρκεῖ ὅτι ἐπραξε τὸ καθήκον. Καὶ τρεπομένη πρὸς τὸ ἀγαλακτιῶν τῆς Πολωνίας, « Ὡ γινώσκουσα τὰς καρδίας, λέγει πρὸς αὐτὴν, καὶ μαντευομένη τὰ βουλευματα... ἤτις γνωρίζεις αὐτὸν, γνωρίζεις ὅτι ἐπραξεν ἔργον δυσκατόρθωτον... » Ἄκουσον, Ἰωάννη. Ὅταν ὁ υἱός μου ἔλθῃ μετ' ὀλίγον, καθίσω αὐτὸν ἐνταῦθα παρὰ τοὺς πόδας μου, καὶ θήσω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ γόνατά μου καὶ παρηγορήσω αὐτὸν λέγουσα ὅτι ὅταν ἡ τιμὴ μὲν ἄσπιλος, ὁ Θεός εἶναι εὐχαριστήμενος, καὶ ἡ Πολωνία, καὶ αἱ μητέρες... καὶ ἐπειδὴ πάντες εἶναι εὐχαριστήμενοι καὶ χαίρουσι, ἀνάγκη ἵνα καὶ τὸ τέκνον μου χαίρῃ... Ἀλλὰ πότε θα ἔλθῃ; πότε ἀσπάσομαι αὐτόν; Ποῦ εἶναι;

— Ὑπομονή, κυρία. Θά ἔλθῃ μετ' ὀλίγον. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ἀνάγνωθι τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὅπως μοὶ παρηγγίλει ἵνα σοὶ δώσω. Διότι ἐπιθυμῶ ἵνα ἀναγῶς τοῦτο, πρὶν ἢ ἴδῃς αὐτόν.

— Παράδοξον! λέγει ἐκείνη. Ὑπάρχουσιν ἄρα πράγματα, ἅτινα προαιεῖται ἵνα γράφῃ μᾶλλον ἢ ἵνα μοὶ διηγήθῃ.

Διέρρηξεν τὸ περικάλυμμα τοῦ ἐγγράφου, ἤνοιξεν αὐτὸ καὶ ἀνεγίνωσκεν. Ὁ Βόλσκης κεκρυμμένος ὄπισθεν τῶν παραπετασμάτων ἐφριξεν. Ἐκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, ὅπως μὴ βλέπῃ τὸ πρόσωπον τῆς ταλαιπώρου μητρὸς, μαθούσης τὴν ἀτιμίαν τοῦ μόνου αὐτῆς τέκνου. Ἀλλὰ σιγῆς γενομένης ἐπ' ὀλίγον, ἤκουσεν αὐτὴν βρυχόμενην καὶ κραυγάζουσαν πρὸς τὸ ἀγαλακτιῶ τῆς Πολωνίας. « Σὲ ἀπερνήθη!!! »

Καὶ ἐπεσον ἐμβρόντητος. Ἀλλ' ἀναστᾶσα αἴφνης. « Ὡ! εἶναι ψεῦδος, ἀνακράζει. Ὁ κόμης Λαδισλάς Βόλσκης... ὁ υἱός μου... δὲν ὑπέγραψε ποτὲ τὸ ἀτιμωτικὸν τοῦτο ἔγγραφον. Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον. Γνωρίζω τὸν υἱόν μου· καὶ μυριάκις ἂν προείλετο τὸν θάνατον ἀντὶ τοιαύτης ἀτιμίας!... Ἰωάννη, εἶπέ μοι ὅτι ὁ υἱός μου δὲν ὑπέγραψε τὸ ἔγγραφον τοῦτο... καὶ ὅτι ἀπέθανε! Φεῦ τῆς εὐτυχίας, ἐὰν ἠδύνασο ἵνα μοὶ ἀπαγγείλῃς τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ μου!... »

B'.

« Καὶ ὅμως βλέπεις ὅτι ὁ υἱός σου ζῆ, » ἀνακράζει παρυσιαζόμενος ἐνωπίον τῆς μητρὸς ὁ Βόλσκης.

Ἦτο ὀρθή. Τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐφριττε. Ἐβρίμπε πρὸς αὐτὸν βλέμμα δεινόν, καταχθόνιον καὶ ἀμείλικτον, ὡς ἡ θεὰ δικαιοσύνη, καὶ,

— Ἐὰν ὑπέγραψες τὸ βίαιος τοῦτο, ἀνακράζει πρὸς αὐτόν, ἡ Πολωνία καὶ ἐγὼ σε καταρώμεθα!

Καὶ οὗτος μὲν ἐπεσον ἐπὶ γόνατα. Ἦ δὲ, « Ἰωάννη, ἐκράυγασε πρὸς τὸν ὑπερέττον, αὐριον πρέπει νὰ πλῖνῃς τὸ ἔδαφος τοῦτο διὰ χειμᾶρρον ὕδατος. » Καὶ ἐδείκνυεν αὐτῶ διὰ τοῦ δακτύλου τὸν τύπον, ὃν ἐμίαναν ἦδη τὰ γόνατα τοῦ ἀτιμασθέντος αὐτῆς υἱοῦ.

Ἐπειρᾶθη ἵνα προσπέσῃ πρὸς τὰ γόνατα τῆς μητρὸς. Ἀλλ' αὐτὴ ἀνεγύρει ἀποθουσα αὐτόν, κραυγάζοντα πρὸς αὐτήν. « Οἰκτεῖρον! Ἄκουσον με! εἶμι τέκνον σου... Ὅταν μάθῃς!... »

— Μακρὸν ἐμοῦ! Δὲν εἶσαι τέκνον μου! Μὴ με ψεύθῃς! Δὲν ἔχω πλέον τέκνον!..

Ἀλλ' αἴφνης, βλέπουσα τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, αἰρυντος ὑπερφάνως τὸ μέτωπον, ἐφάνη πως μεταβουλευσμένη, καὶ ἐπειρᾶθη ἵνα μετὰ διάση φιλοστόργος· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη. διότι τὸ στόμα αὐτῆς διεστρέφετο. Τέλος προέβη, ἐκλινε πρὸς αὐτὸν τὴν κεφαλὴν, ἐξέτεινε πρὸς αὐτόν τοὺς βραχίονας· ἀλλ' ἐπανήγαγεν αὐτούς εὐθὺς πρὸς τὴν καρδίαν, καὶ ὑποστενάχασα ἐξετάθη ὑπέτια.

Ὁ Βόλσκης καὶ ὁ Ἰωάννης ἔδραμον καὶ μετεκώμισαν αὐτὴν εἰς τὴν κλινὴν. Πρὸς δὲ τὸν ψόφον τῆς πτώσεως αὐτῆς προσέδραμον ἡ λαμπύρος. Ὁ δὲ Ἰωάννης, ἄγων αὐτὸν ἔξω τοῦ θαλάμου, — Ἄφες ἡμᾶς, λέγει, ἵνα θεραπεύσομεν αὐτήν. Σπεῦσον, ζήτησον ἱατρίαν...

Γ'.

Μετ' ὀλίγον ὁ Βόλσκης ἐπανήλθεν ἄγων τὸν ἱατρίον, ὅστις ἐπειρᾶτο ἵνα καταπραῖνη τὴν ἀγωνίαν αὐτοῦ, λέγων. — « Μὴ φοβοῦ. Ἦ ἐκπλήξις, ἡ συγκρίνησις τῆς ψυχῆς, ἡ χαρὰ, ἐπένηγον αὐτῇ νευρικούς τινας σπασμούς. Σοὶ ἐγγράμμα ὑπὲρ τῆς ζωῆς τῆς μητρὸς σου. Ἀλλὰ δὲν πρέπει ἵνα ἔλθῃς πρὸς αὐτὴν πρὸ δύο ὡρῶν.

Εἶδε τὸ ὀρολόγιον. Ἐσήμανε τὴν τετάρτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν. « Ἄ! λέγει πρὸς ἑαυτὸν, ὁ Τρόσκος μὲ περιμένει περὶ τὴν πέμπτην. »

Καὶ ἐξελθὼν, ἀνίσθι ὁρμητικῶς εἰς ἐμμυσθὴν τὴν ὄρμησιν, καὶ ἔβρασαν εἰς τὴν ὄδον τοῦ Παλαυῦ περισσερευώσας.

Ἀφ' οὗ ἤκουσε καὶ εἶδε ταῦτα κατῴστη ἀδιόφορος πρὸς πάντα. Ἀλλ' ὅμως ἐξεπλήγη βλέπων τὸν φιλόφρονα πρόπον μετ' ὄντινα ὑπεδέχθη αὐτόν ὁ σφοδρὸς οὗτος πατριώτης. Ἐπειδὴ εὖρεν αὐτὸν ἡσυχόν, χαρίζεται, ἱλαρὸν καὶ τὸ μέγιστον... ὦρεξεν αὐτῶ τὴν χεῖρα, — ἡ μᾶλλον — ἕνα τῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς. Παρ' αὐτῶ δὲ ἦτο νέος τις χειρουργός Πολωνός. Παρακάλεσεν αὐτὸν ἵνα μεταβῇ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, καὶ ἀναμνήσῃ ἐκεῖ, μέγχις οὐ προσκαλέσῃ αὐτόν. διότι, εἶλεγε, μετ' ὀλίγον ἔξει χρεῖαν τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ. Καὶ τρεπόμενος ἀταράχος πρὸς τὸν Βόλσκη,

— Ἀνέγνω, λέγει πρὸς αὐτὸν σαρδώνιον μειδιῶν, τὴν ἐπιστολήν σου. Φαίνεται ὅτι μὲγάλως ὠφελήθης ἐκ τῶν σπουδῶν σου. Ἦ φράσις σου εἶναι λαμπρὰ, φίλε. Γράφεις τῶ ὄντι θαυμασίως.

— Τούτο μόνον μοὶ λέγεις; λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Βόλσκης.

— Ὑπομονή. Ἐλαβον προχθες δύο βουσίαις ἐφημερίδας, ἐν αἷς εἶναι λόγος περὶ σοῦ.

διότι φαίνεται ὅτι κατέστη ἡδη περιφροσ. Ἐπειδὴ ἐκδεικνύσασαι τὴν ἰπεικίαν καὶ μεγαλοφυχίαν τοῦ νομίμου σου βασιλέως, τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσιῶν, ... κοσμοῖσι καὶ σὲ διὰ πολλῶν ἐπαίνων... Ἄκουσον!

Καὶ λαβὼν ἐκ τῆς τραπέζης μίαν τῶν δύο ἐφημερίδων, ἀνέγνω τὰ ἐξῆς. « Εἰς εὐγενὴς Πολωνός, ὁ κόμης Λαδισλάς Βόλσκης, ἐφάνη μετανοῶν ἐν τῇ ἐρατῇ. Ἐπειδὴ ἐπληττε τὸ στῆθος, καὶ κατέχευε κρουνούς δακρῶν. — « Οὐδέποτε, ἀνεκράζε, συγκωρῆσω ἐμαυτῶ προσκρούσαντι τῷ ἀριστῶ τῶν δεσποτῶν. Ἀλλ' ὑπόσχομαι ἵνα ἦμαι τοῦ λοιποῦ πιστότατος τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ. » Εἶπε πάντες οἱ Πολωνοὶ μμῶντο τὸν νέον τοῦτον εὐγενῆ! Εὐγενὴς αἶμα δὲν ψεύδεται. Εἰς Βόλσκης δὲν ἠδύνατο ἵνα διατελῇ ἀποπεπλανημένος καὶ παραφροῶν ἐπὶ μακρῶν. Ἐταῦτα λέγουσιν αἱ ἐφημερίδες τῆς νέας σου πατρὸς, τῆς Ῥωσίας, λέγει πρὸς τὸν συνοφρούμενον Βόλσκη ὁ Τρόσκος. Μὴ δυσώπει! Μὴ ἐρυθρία! ἐπειδὴ δὲν πρέπει δὰ πάλιν ἵνα ἠγῶναι τῆς οὗτοι μετριώφρον.

Ὁ Βόλσκης ἀφείλε βιαίως ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὴν ἐφημερίδα καὶ κατεπάτησεν.

— Ἄυποῦμαι, ὑπέλαθεν οὗτος ἡσύχως, ὅτι δὲν δύναμαι ἵνα μάθω καλῶς ἐν τούτῳ. Ἐμάθωμεν δηλαδὴ παρὰ τινος σαφῶς γνωρίζοντος τὰ πράγματα ὅτι ὁ πρόων κοινός ἡμῖν φίλος Κασιμίρος ἐνεβλήθη εἰς τὴν αὐτὴν φυλακὴν, καθ' ἣν ἡμέραν καὶ ὥραν οἱ Ῥῶσοι, λαβόντες ὑπογεγραμμένην παρὰ σοῦ τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ὑπόσχεσιν παρὰ τῶν αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσίας μελλούσης πίστεως καὶ ὑποταγῆς, ἐξήρησο εὐελευθέρως τῆς φυλακῆς. Οἱ ἐν Παρισίαις Πολωνοὶ ὑποτίθενται ὅτι σὺ προὔδικας αὐτόν, ὅπως τύχῃς συγγνώμης παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος.

— Γνωρίζεις, ὡς ἐγὼ, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀναίδης διαβολή, λέγει ἀτενίζων πρὸς αὐτόν ὁ Βόλσκης.

— Δεινολογίαι αὐται! διαβολή! Ἀσμένως ἂν σοὶ ἐπειθήμη τούτο, ἐάν μοι ἔδιδες ἐλεγχοὺν αὐτό. Ποῦ εἶναι αἱ ἀποδείξεις;

— Συνέγραψας, λέγει βιαίως πρὸς αὐτόν ὁ Βόλσκης, βιβλίον τι περὶ τῆς Καμτζάσκας. Τί ἀποδεικνύει ὅτι ἐπορεύθης ποτὲ εἰς τὴν Καμτζάσκαν;

— Ὁρθῶς λέγεις, λέγει αὐτῶ γελῶν. Ἀλλ' ὅταν ἐγὼ λέγω τούτο, πάντες πείθονται... Σοὶ δὲ λέγοντι ὅτι εἶσαι τίμιος οὐδεὶς ποτε πεισθῆσεται· ἀλλὰ πᾶς τις ἀποκριθῆσεται ὅτι τὸ πρότων πταίσμα λυπεῖ τὸν πταίνοντα· ἀλλ' ὅτι ὁ ἀπαξ ἀναισχυντήσας ἀναισχυθήσεται καὶ εἰς τὸ μέλλον. Ἀυποῦμαι λέγων σοὶ τούτο· ἀλλ' ὡς γνωρίζεις, εἶπεν εἰρωνευόμενος, αἱ περὶ τιμῆς γνῶμαι τῶν ἀνθρώπων εἶναι φανταστικαὶ καὶ παραδόξοι.

Πρὸς ταῦτα ὁ Βόλσκης ἔλαβε τὸν πῖλον αὐτοῦ, καὶ πορευόμενος πρὸς τὴν πύλην,

— Ἄν σὺ μὴ πιστεύης, λέγει πρὸς αὐτόν, ὑπάρχει τις ὁ πιστεύσων μοι.

Ὁ Τρόσκος ἔδραμε πρὸς αὐτόν, καὶ λαβόμενος τοῦ βραχιόνος, — Τίς οὗτος; ἐρωτᾷ

αὐτόν. Ἦ μήτηρ σου; Ὡ! ἐλπίζω ὅτι οὐδέποτε τολμήσεις!... Ἄθλιε! Ἐὰν ἡ ἀγία αὐτῇ γυνὴ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν, ἀποθάνεται ὑπὸ τῆς αἰσχύνης. Ἄλλως τε τολμήσεις ἀρὰ γεῖνα θεωρήσῃς τὸ διαφανές αὐτὸ πρόσωπον, ἐν ᾧ πνέει ἡ ἄσπιλος Πολωνικὴ αὐτῆς ψυχὴ· τὸ στόμα αὐτῆς, τὸ μηδέποτε ψευδάμενον, τὸ ἀγωνὸν καὶ βαθὺ αὐτῆς ὄμμα, ἕπερ διέρχεται τὸν βίον σπεῦδον πρὸς τὴν μελλουσαν ζωὴν· τοὺς πλήρεις φωτός καὶ ἀληθείας αὐτῆς ὀφθαλμούς. Ὡ! οὐδέποτε τολμήσεις ἵνα ἀτενίσῃς εἰς τὸ πρόσωπον τῆς ἀγίας ταύτης γυναικὸς καὶ εἴπῃς αὐτῇ ὅ, τι ἐπραξας... ἵνα ψεύσης μίαν τινὰ πτυχήν τῆς εὐθέτου αὐτῆς, μὴ φρίττων, καὶ ἀκούσῃς τὴν φωνὴν αὐτῆς, μὴ δακνόμενος τὴν καρδίαν ὑπὸ τοῦ συνειδύτου, ὡς ὑπὸ ἐχθιδνης.

Δ'.

Ὁ τάλας ἤσθετο τὴν ἀλήθειαν τῶν πεφαρμακωμένων τούτων λόγων καὶ καταλήφθεις ὑπὸ ἀθυμίας, — Εἶναι ἄρα ἀληθίς, ἐκράυγασε πρὸς αὐτόν, ὅτι ἠτιμάσθην;

— Εἶσαι ἄτιμος! ναι! ἀπόλλωλις δηλονότι παντάπασι! Ἐπειδὴ ἡ ἀτιμία οὐδέποτε εἶναι μικρά. Νομίζεις ὅτι εἶναι βωγμός. Ὁχι! ἀλλ' εἶναι γάσμα ἀδύσσοι.

Ὁ Βόλσκης ἀποκαμῶν ἐπτερεν εἰς τινα καθέδραν. Ἐκείνος δὲ δεικνύων αὐτῶ τὸν παρὰ τὸ παραθύρον κλιθῶν, ἐν ᾗ ἦτο στρουθίον τι, ἀκάνθης,

— Βλέπεις, λέγει, τὸ στρουθίον τοῦτο; Δὲν εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ ἐθεράπευες ἐργόμενος ἐνταῦθα. Ἐκεῖνο μὲν ἀπέθανεν. Ἀλλ' εὐτυχῶς, ὅταν ἀπολέσῃ τις ἐν στρουθίον, ἀγοράζει ἄλλο, καὶ τὸ τελευταῖον εἶναι τὸ αὐτὸ πτηνόν.

Ἀλλ' ὁ Θεός! τὸ τῆς ἀτιμίας πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτως!!! Ἀλλ' ἰδοὺ δακρύεις! Ἠλίθιε! ὅταν σοὶ λέγω ὅτι ἠτιμάσθης, δὲν ἐνοῶ ὅτι δὲν δύνασαι ἵνα εὐτυχῇς· διότι κατὰ τινας ἄλλο μὲν τιμὴ ἄλλο δὲ εὐτυχία. Μοὶ ἐγραψας ὅτι ἡ ἐρωμένη σου σὲ κατέλιπε. Δὲν πιστεύω τοῦτο. Αἱ γυναῖκες δὲν καταλείπουσιν Ἀπόλλωνα ὠραῖον, ὡς σέ. Ἀλλὰ νομίζω μᾶλλον ὅτι σὲ περιμένει. Σπεῦσον, πορευθῆτι πρὸς αὐτήν. Δὲν ἀμφιβάλω ὅτι εἶναι ὠραία! Τὰ φιλημάτα τῶν γυναικῶν ἐξαλείφουσι κατὰ τινας τὰ πάντα. Ὅταν περιβάλλῃς τὴν Ῥωσίδα ἐρωμένην σου καὶ ἀσπάξῃσαι αὐτὴν ἐμπάθως λησιμονήσῃς καὶ τὴν Πολωνίαν καὶ τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς σφαγιασθέντας καὶ σφαζόμενους φιλοπάτριδας Πολωνούς, καὶ τὴν ἀθλίαν μητέρα... καὶ τὸ ὄνομά σου... καὶ τὸν γενναῖον Κασιμίρον, ὅστις... καταρᾶται στενωχῶν τὸ ὄνομα τοῦ προδύτου... Ὅποια διαφορά μεταξὺ τῶν φιλημάτων ἐρωμένης καὶ τῆς Σιθρίας! Καὶ ὅμως ὑπάρχουσιν ἐτι Πολωνοὶ οὗτω παράφρονες ὥστε προτιμᾶν τὴν Σιθρίαν ἢ τὴν λαμητόμον τῶν φιλημάτων Ῥωσίδος ἐρωμένης!... Ἀλλ' ὄχι! Δὲν ἐλευνολογῶ σέ, ἀλλ' ἐμὲ αὐτόν· διότι ἀληθῶς εἶμαι ἐν ἀμηχανία. Γνωρίζεις καλῶς ὅτι πρὶν ἢ ὁ ἐν Παρισίαις ἐπαναστατικὸς πολωνικός σύλληγος σοὶ ἐγγείρισθαι τὰς πρὸς τοὺς ἐν Πολωνία ἐπα-

ναστάτας ἀπορόρητους ἐπιστολάς, ἐδέξαν ἵνα ἐγγνωσῶμαι πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ σοῦ... ὡς ἀληθῶς φιλοπάτριδος, γενναίου, καὶ εὐκαρινούς. Ἐγγυθὴν δὲ προθύμως... εὐθὺς... οὐδὲ οὐλὸς ἀμφιβάλων περὶ τῆς τιμῆς σου. Ἀλλὰ σὺ μὲν ἐγρωκοπίστας· ἐγὼ δὲ ἐγγυθῆεις πρέπει νὰ πληρώσω ἀντὶ σοῦ. Καὶ ὅμως ἐγὼ δὲν ἔχω ἐρωμένην, ἥτις με παραγορησει. Ἀλλ' ἄκουσον καὶ τούτο. Χθὲς περὶ τὴν ἐσπέραν οἱ μετέγοντες τοῦ πολωνικοῦ συλλόγου, καὶ εὐκαρινούς· τὰ κατὰ σέ, μετεχειρίσθησαν με κάκιστα. Ἐπειδὴ ἀνέμνησάν με ὅτι ἐγενομένη ἐγγυθῆς σου· ἀνέθεσαν δὲ εἰς ἐμὲ τὸ ἀμαρτήμα σου καὶ τὴν καθίρησιν τοῦ Κασιμίρου. Ἐνοεῖς τὸ δεινόν τῆς θεσεῶς μου. Εἰς ἐξ αὐτῶν ἐτόλμησα νὰ μοὶ εἴπῃ καργάζων. « Εἶπέ μοι, κύριε Τρόσκα, δὲν εἶσαι σὺ, ὅστις ἔλεγες τὸ ἐκωπτες τὴν ἀριστεράν σου χεῖρα, ὅτι Ὁ Λαδισλάς Βόλσκης ἦτο γενναῖος καὶ ἄτρομος τὴν ψυχὴν; » Καὶ ὀρθῶς ἐλεγεδιότι εἶπον τούτο πάντων παρόντων. Ἐγυθμῆσαι ὅτι σοὶ διηγήθην τὸ πρᾶγμα ὅτε ἀνεχώρησας. Γνωρίζω ὅτι εἶμαι ἀξιώφρονος. Ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ ἔγω χρεῖαν τῆς χειρὸς μου. Δύνασαι ἴσως νὰ μοὶ εἴπῃς ὅτι δὲν εἶναι χρεῖαν δύο χειρῶν πρὸς τὸ γράφειν, ὡς σὺ, ἀλλ' ἀρκεῖ μίαν μόνον. Ἀλλ' ὅμως, ὅτε ὑπὸ οὐζέος βουματισμοῦ ταλαιπωροῦμαι τὸν δεξιὸν μου βραχίονα, ἔγω χρεῖαν τοῦ ἀριστεροῦ... καὶ τέλος ἔγω χρεῖαν ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν πρὸς τὸ θεραπεύειν τὸ στρουθίου...

Ε'.

— Παῦσαι τῶν δεινῶν σου σεωμάτων, λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Βόλσκης. Τρίψον μοι μᾶλλον τὴν καρδίαν ὑπὸ τοὺς πόδας σου.

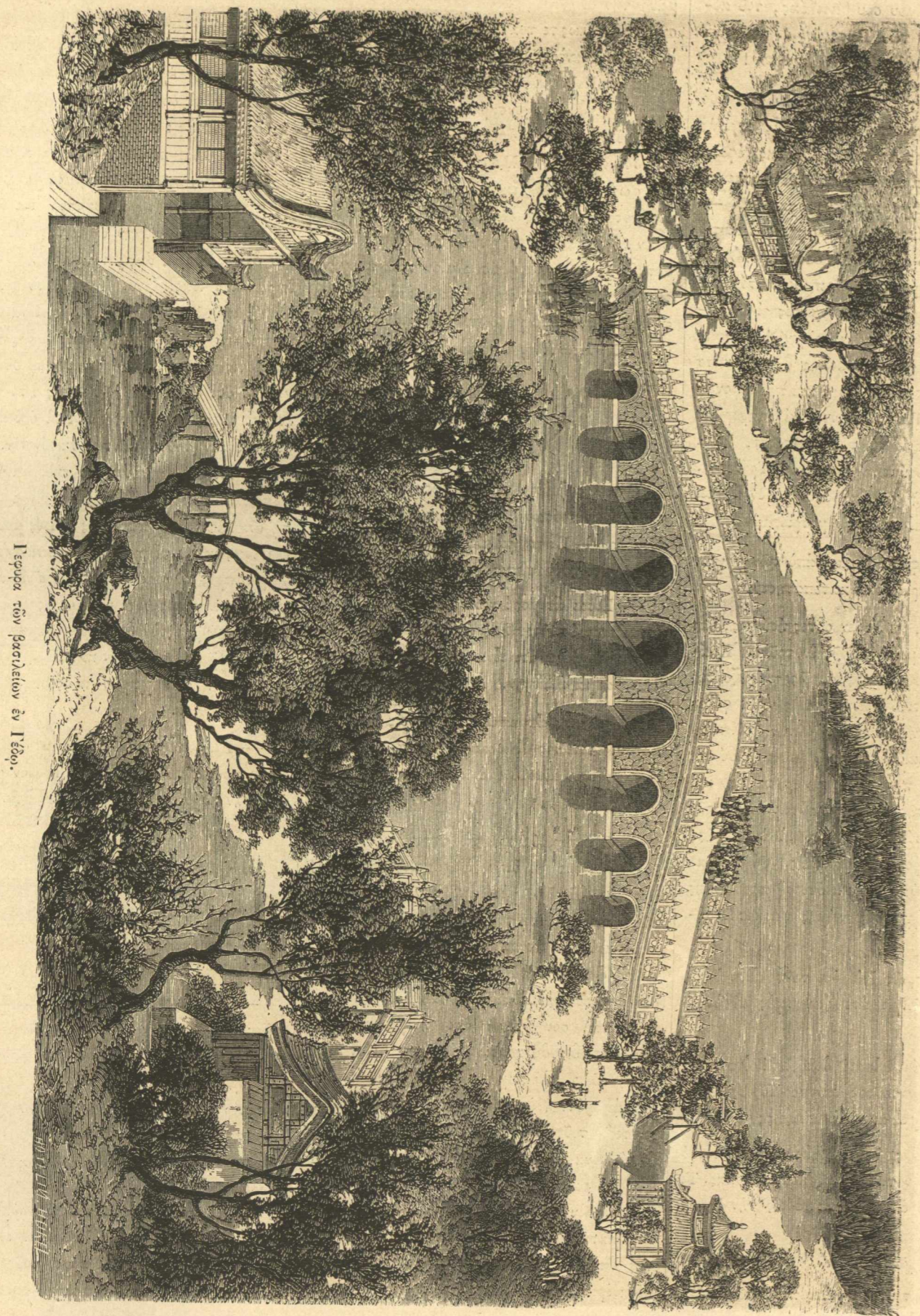
— Νομίζεις ἄρα ὅτι παίζω; ἐκράυγασε δεινῶς· καὶ ταχέως ὡς ἄστραπὴ ἔλαβεν ὑπὸ τὸ προσκαφάλιον τοῦ ἀνακλινέντου οὐζῶν πέλεκυ, κεκρυμμένον ἐκεῖ παρ' αὐτοῦ. Ἐξέτεινε τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ βραχίονα εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ πρὶν ἢ ὁ Βόλσκης προφάσῃ ἵνα δρασθῇ πρὸς αὐτόν, ὁ πέλεκυς κατέπεσε. Ὁ Βόλσκης ἐκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, αἰσθόμενος ὡς ἀνεμον ὑγρὸν διαβαίνοντα ἐπὶ τοῦ προτώπου αὐτοῦ, ὡς δρόσον αἵματος ἀναβλύζουσαν εἰς τὰς παρειάς αὐτοῦ. Ἀνοιξας δὲ πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς, εἶδεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τένας αἵματος... καὶ μίαν κεκομμένην χεῖρα.

— Νομίζεις ἄρα ὅτι μετὰ τοῦτο τολμήσει τις ἵνα καργάζῃ λαλῶν πάλιν πρὸς με περὶ σοῦ;... Ἄουου· διότι τὸ αἷμά μου ἀνεπιδῆσεν εἰς τὸ πρόσωπόν σου.

Καὶ ἔπτων διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Βόλσκη τὴν ἀποτετημένην αὐτοῦ ἀριστεράν χεῖρα.

— Ἄθεε αὐτὴν, ἀνεκράζε, δῶρον παρ' ἐμοῦ. Σοὶ χαρίζομαι αὐτήν.

Ὁ νέος χειρουργός, ἀκούσας τὰς κραυγὰς καὶ τὸν κτύπον τοῦ πέλέκου, ἠνοιξε τ

Γέφυρα τῶν βασιλείων ἐν Ίσσο.

Ὁ δὲ Βόλακας ἔφυγε τάχιστα μὴ μεταστραφείς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν ὁδὸν Ταϊτθούτ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ.

Ὁ Ἰωάννης ἠναίξεν αὐτῷ τὴν θύραν. Ἦτο ὄγκρος, ὡς φάντασμα.

— Κλείσον ταχέως τὴν θύραν· ἐπειδὴ τις ἀναβαίνει κατόπιν μου, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Βόλακας. Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατέπεσε λειποθυμήσας.

Ἀναλαβὼν ἐκ τῆς λειποθυμίας, ἔμαθεν ὅτι ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπέθανεν.

(Ἔπειτα συνέχεια.)

ΙΑΠΩΝΙΚΑ.

ΝΕΒΤΑΤΑΙ ΛΙΓΕΛΙΑΙ.

Ἀφ' οὗτο ὁ μακαδῶ, ἡ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰαπωνίας, ἐπειράθη ἵν' ἀνακτήσῃται τὴν ἀρχαίαν τῶν βασιλείων τῆς Ἰαπωνίας δύναμιν, φιλοτιμεῖται ἵνα καταστρέψῃ, ὡς ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ὁ ἐνδέκατος κατὰ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, τοὺς ἰσχυροὺς τιμαριούχους ἢ δαίμονες, οἵτινες ἀντιποιοῦνται ἤδη τῆς ἀρχῆς κατὰ τὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους, καὶ ἀνθί-

στανται ἀντικρὺς πρὸς τὰς ὑπ' αὐτοῦ μελετωμένας μεταρρυθμίσεις.

Ἐκ τῶν πολλῶν τούτων Ἰαπώνων ἡγεμονίσκων τέσσαρες οἱ ἰσχυρότατοι, οἱ πρίγκηπες δηλαδή τῆς Σατσούμας, τῆς Χοσχίνης, τῆς Τόξας καὶ τῆς Νικουκὲν, προσκληθέντες ἐσχάτως παρὰ τοῦ βασιλέως ἵν' ἀφοπλισθέντες ἔλθωσιν εἰς Γέδω πρὸς αὐτὸν, ἀπεκρίθησαν αὐθαδῶς ὅτι, ὄντες ἰκανῶς πλοῦσοι ἵπως ἔχουσιν ἴδιον στρατὸν καὶ στόλον, οὐδόλως φροντίζουσι περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἀπειλῶν τοῦ μακαδῶ.

Πῶς ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰαπωνίας δυνήσεται

Θέατρον ἐν Ίσσο. — Ἰάπωνες θυγατρύμοροι.

ἵνα κατισχύσῃ τῆς ἀλαζονείας καὶ θρασυτήτος τῶν ἡγεμονίσκων τούτων; Ἀπὸ τινος χρόνου ἤρξατο ἵνα κατασκευάσῃ ἀτμόπλοια καὶ πλοῖα θεωρητικὰ, καὶ προσκαλέσας πολλοὺς Πρώσους ἀξιωματικούς, γυμνάζει τὸν στρατὸν αὐτοῦ κατὰ τὸν γερμανικὸν τρόπον. Παρέλαβε δὲ καὶ σύμβουλόν τινα Σιμὴ, Ἀμερικανὸν γνωστὸν ἐπὶ ἐμπειρίᾳ τῶν κατὰ τὰς ἀνατολάς πραγμάτων. Καὶ ὅπερ μᾶλλον κατέπληξε τοὺς ἐν Ἰαπωνίᾳ παρεπιδημοῦντας Εὐρωπαίους, ὁ βασιλεὺς κατένευσε ἵνα ὑποδεχθῇ ἰδιαιτέρως τοὺς πρέσβεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καὶ διαλεχθῇ πρὸς αὐτοὺς περὶ τῶν οἰκείων πραγμά-

των, ὅπερ οὐδέποτε συνέβη προτοῦ ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἠλίου· διότι μέχρι τοῦδε οἱ μακαδῶς καὶ οἱ ταϊκόνες δὲν ἐπέτρεπον συστηματικῶς τοῖς ξένις ἵνα παρενέωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰ πράγματα αὐτῶν. Ἀλλὰ δυστυχῶς αἱ ἐκ τῆς παραδόξου ταύτης χώρας ἀγγελίαι δὲν μνηνοῦσι μόνον τὰς πρὸς τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ διενέξεις τοῦ βασιλέως. Ἐπειδὴ, ἄμ' ἀναφανέντων πάλιν ἐν Ἰαπωνίᾳ τῶν ἱεραποστόλων, ἤρξαντο οἱ ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν, ἧτοι ἐφ' ὅσον ἡ Ἰαπωνία ἦτο ἀποκεκλεισμένη τοῖς Εὐρωπαίοις, παθόντες διωγμοὶ τῶν ἐγχωρίων χριστιανῶν. Ἐν Ναγκαζάκι ἐδό-

μήκοντα πέντε οἰκογένειαι ἰαπωνικαί· συλληφθεῖσαι ἐσχάτως, ἐδημαύθησαν τὰ ὑπάρχοντα καὶ ἐφυλακίσθησαν, αἰτιαθεῖσαι ὅτι ἠσπάζαντο τὸν χριστιανισμόν. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι νεοφυτοὶ περὶ δύο χιλιάδας, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά ἐρρίφθησαν δέσμοι ἀναφανδὸν φύρδην εἰς δύο πλοῖα καὶ ἀπήχθησαν οὐδεὶς ἄγνοεῖ ποῦ... Ἀλλ' ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι ἐν ἔτει 1636 πολλαὶ χιλιάδες νεοφύτων χριστιανῶν Ἰαπώνων ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν, τριάκοντα δὲ ἄλλαι ἐπτὰ χιλιάδες ἰθαγενῶν χριστιανῶν, συναθροισθεῖσαι κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν εἰς τινὰ παρὰ

Όδὸς ἐν Ναγκαζάκι. — Ἰάπωνες θανάτουοί.

τὴν πόλιν Σιμαβάρα βραβεῖαν κοιλιάδα, ἐπυροβολήθησαν ἀνηλεῶς ἀπὸ ἑκατὸν πυροβόλων δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, μέχρι οὐ ἐφρονέθησαν πάντες, συμπεριαιόμενοι ὅτι αἱ ἐσχάτως εἰς τὰ δύο πλοῖα διηθείσασιν καὶ ἀπαχθεῖσασιν ἰαπωνικὰ οἰκογένεια ἔσχον τὴν αὐτὴν τύχην, ὅσα μᾶλλον πολλὰ ἐγχωρίων πτώματα ἐξώκειλαν ἐσχάτως εἰς τὰς παρὰ τὸ Ναγκαζάκι ἀκτὰς τῆς Ἰαπωνίας.

Ἡ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις, πανουργότερα καὶ εὐφρεστέρα οὐσα τῆς τῶν Κινέζων μανδαρίνων, οὔτινες δολοφονοῦσι τοὺς εὐρωπαϊοὺς ἱεραποστόλους, ἐξεγείροντες κατ' αὐτῶν τὰ τυφλά καὶ

ἀγρικὰ τοῦ λαοῦ στίφη, οὐδὲν ὀλοὺς βλάπτει αὐτοὺς οὐδὲ τιμωρεῖ, οὐδ' ἐπιβάλλει τὸν τοῦ μαρτυρίου θάνατον, ἀλλὰ τὸναντίον προσποιεῖται ὅτι δὲν βλέπει τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ τὰς βαδιδιοουρίας. Διότι γνωρίζει τί ἔπαθεν ἡ Κίνα, κακοποιήσασα τοὺς εὐρωπαϊοὺς ἱεραποστόλους· ὅτι ὁ τῶν Ἀγγλων καὶ Γάλλων πόλεμος ἀνάγκασεν αὐτὴν ἵνα καταναλίσκῃ ἑκούσα ἄκουσα τὸ βαρῦτιμον ὅπιον τῶν ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν, καὶ κατέστρεψε τὰ βασίλεια τοῦ Πεκίνου ἅτινα ἦσαν περίφημα καθ' ἅπασαν τὴν Ἀσίαν ἐπὶ πολυτελείᾳ καὶ ὠραιότητι τῶν ἐν αὐτοῖς κινεζικῶν καλλιτεχνημάτων.

Ἡ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις γνωρίζει ταῦτα πάντα καλῶς. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπιθυμεῖ ἵνα ἴδῃ ξένους στρατοὺς ἐν τῇ πρωτεύουσί τῇ πόλει, κηδεταὶ δὲ τῶν μνημείων καὶ τῶν ἀρχαίων αὐτῆς καλλιτεχνημάτων, ἐπιτρέπει τοῖς ἱεραποστόλοις ἵν' ἐργάζωνται τὸ ἔργον αὐτῶν κατὰ σιγὴν, προσποιουμένη ὅτι οὔτε βλέπει, οὔτε αἰσθάνεται αὐτοὺς, καὶ τιμωρεῖ μάλιστα αὐστηρῶς πάντα κακοποιούντα αὐτοὺς. Ἀλλὰ βαβαὶ τοῖς ἀκούουσι καὶ πειθαμένους τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῶν καὶ ἀπαρνούμενους τὴν πάτριον θρησκείαν! διότι οὔτοι, ὄντες ὑπήκοοι τοῦ μακαθῶ, δὲν δύνανται ἵν' ἀναμένωσιν οὐδεμίαν

Σφαγαὶ καὶ πρκαταίαι ἐν Φλωρίδῃ.

προστασίαν παρὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν, ὡς οἱ ἱεραποστόλοι. Διὸ οἱ ἐν Εὐρώπῃ διέποντες τὰ τῶν ἱεραποστόλων πράγματα ἔπρεπε, φιλανθρωπία καὶ οἰκτιρὸν χριστιανικῶν φερόμενοι, ἵν' ἀπέχωνται τοῦ λοιποῦ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν εἰς Ἰαπωνίαν, καὶ σπεύσωσιν ἵν' ἀνακαλέσωσιν ἐκ ταύτης τοὺς ἱεραποστόλους, ὅπου ἀντὶ τοῦ ὠφελεῖν γίνονται ἤδη πάλιν καὶ βεβαίως γενήσονται αἰτίοι θανάτου μυρίων ἀθῶων ἀνθρώπων, ὅσα μᾶλλον οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἱεραποστόλων γνωρίζουσιν ἀπὸ πολλοῦ ὅτι μόνοι οἱ ἐπιστραφέντες εἰς τὸν χριστιανισμόν καὶ οὐχὶ οἱ ἐπιστρέψαντες αὐτοὺς ἀπολαύουσι τοῦ στεφάνου τοῦ μαρτυρίου.

ΣΚΗΝΑΙ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ.

ΕΠΙΔΡΟΜΑΙ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΙΝΔΩΝ

EN

ΦΛΩΡΙΔΙ.

Ἡ Ζαζωνβίλλη, νεόκτιστος πόλις τοῦ κομητᾶτου Δουβάλ, ἐνὸς τῶν νομῶν τῆς Φλωρίδος, ἐπαρχίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, κεῖται ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Τὸ κομητᾶτον Δουβάλ, ἔχον ἑκτασίαν τετρακοσίων τριάκοντα χιλιάδων τε-

τραγωνικῶν μιλίων, κατοικεῖται ὑπὸ 2,800 κατοίκων, ὧν λευκοὶ μὲν περὶ 1,500, Ἰνδοὶ δὲ ἰθαγενεῖς περὶ τριακοσίου πεντήκοντα, δούλοι δὲ περὶ χιλίους. Ὁ πόλεμος τῶν Ἰνδῶν πρὸς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς ἀποίκους εἶναι συνεχῆς, ἀδιλείπτος καὶ ἀμείλικτος. Ὁ λευκὸς καὶ ὁ ἐρυθρὸς ἄνθρωπος, ὁσάκις συναντηθῶσι, πολεμοῦσι πρὸς ἀλλήλους ἐμμανῶς καὶ θηριώδως μέχρι θανάτου. Συμμετέσχον, λέγει Ἀμερικανὸς τις συγγραφεὺς, τάγματός τινας, ὅπερ ἡ Ὁμοσπονδικὴ κυβέρνησις, μαθούσα τὰς τελευταίας ἐπιδρομὰς τῶν Ἐρυθροχρόων (Peaux Rouges) Ἰνδῶν, καθ' ἃς οὔτοι, κατασφάζαντες

πολλούς των περι την Ζαζωνβίλλην κατασταθέντων άποίκων Ευρωπαϊών, ελήσυσαν και έκαυσαν πολλά άγροπήγια αυτών, έπεμψεν υπό των ταγματάρχων Χάρδ, όπως αποδώξη τους Ίνδοις και φυλάττη τους δυστήνους Ευρωπαϊούς από των κακοπραγιών και των έπιβουλών των θηρίων τούτων.

Έν ό ήμερα, λέγει ο Άμερικανός συγγραφέας, έστρατοπεδευμένοι επί της δεξιάς όχθης του ποταμού Άγίου Ιωάννου από τινων ήμερών, μέλας τις δούλος, διαβάς κολυμβών τον ποταμόν, έφθασεν εις ήμας άποκαμών και ήμιθανής υπό του δρόμου και του τρομού, και ήγγειλεν ότι οι Ίνδοι Ζειμιόλαι ήσαν ήδη από της πρωίας επί της αντίπεραν όχθης, και προσέβαλον το άγροκήπιον του κυρίου αυτού Κ. Μοντγόμερου.

Ταύτα άκούσαντες, ώπλισθημεν και διέβημεν εύθής τον ποταμόν. Έφθάσαμεν δε μετά μίαν ώραν, όδηγούμενοι υπό του δούλου, εις την προσβληθείσαν κατοικίαν, πολιορκουμένη ήδη υπό των άγρίων Ίνδων, οιτινες, ιδόντες ήμας, έσπευσαν εν άπογορήσειν άλλαζόντες εις τή δάση. Εύρομεν δε τον Κ. Μοντγόμερου και τον οικον αυτού περιωθέντας διότι οι κάτοικοι του άγροκήπιου, προαισθόμενοι την άφίξιν των Ίνδων, και έχροντες ένένα πυροβόλα, ώπλισθησαν πάντες άνδρες τε και γυναίκες, και πυροβολουήτες πανταχόθεν κατέσχον αυτούς μέχρι της άφίξεως ήμών. Ίσαν δε τσοσούτοι τον άριθμόν, ώστε, άν ό μόν δούλος μη ελάνθαιεν αυτούς έκφυγών, ήμεις δε μη εφθάνομεν ταχέως, ό Κ. Μοντγόμερου και ό οικος αυτού εκινδύνουν άν τον έσχον κίνδυνον.

Άλλά δέν έχάρημεν επί πολύ διότι ό Κ. Μοντγόμερου ήγωνία περι της τύχης της οικίας Μόττε, ήστινος το άγροπήπιον, εύρόντες μάλλον αφύλακτον, προσέβαλον βεβαίως οι Ίνδοι, πριν η προσβάλωσι το αύτου. Το δ' άγροκήπιον τούτου κατοικείτο υπό τινος γέροντος, του Κ. Μόττε, της γυναίκος, τριών ώραιούτων θυγατέρων, ένός μελανος δούλου, και μιάς υπηρέτιδος.

Άφέντες άρα την άναγκαίαν φυλακήν εν τη οικία του Κ. Μοντγόμερου, όπως άποκρούσχηται τους Ίνδοις, εάν τυχόν επανελθωσιν, έπορεύθημεν μετά του Κ. Μοντγόμερου παρά τον ποταμόν προς την κατοικίαν του Μόττε.

Εύρομεν αύτην καιομένην. Άλλ' όμως εισήλθομεν εις τή έστατιόριον διά τινος παραθύρου, και εκεί παρέστη ήμιν φρικωδέστατον θέαμα. Έπειδή τέσσαρα αίματοφύρτα πτώματα εκεινοτάτους έβρίμμενα επί του ήμισφλέκτου εδάφους, τή σώματα του γέροντος Μόττε και των τριών αύτου ώραιούτων θυγατέρων. Τή δ' ένδύματα αυτών εφλέγοντο. Άπό δε των βαθειών αυτών πληγών έβρεον κρουνοί αίματος, οιτινες απέτελεσαν αληθής βρούκιον επί τού εδάφους. Έφάνητο δε ότι οι ταλαιπόροι νεάνιδες ήμύναντο ύπερ ενωτων και των γονέων γενναίως. Μία δε τούτων είχεν έτι διά χειρός δικροτον πυροβόλον, όπερ οι Ίνδοι δέν ήδυνήθησαν εν' απόσπασει της συνεσπαμμένης αύτης χειρός.

Καταπλαγόντες τή φρικώδες τούτο θέαμα, και άμελήσαντες του τά πάντα περι ήμας λυμαιομένου πυρός, περιεκυκλώσαμεν τή πτώματα, οικτείροντες μάλιστα τον άυρον των νεανιδών θάνατον. Άλλ' εν φ ήτοιμαζόμεθα εν' απόφείρωμεν τους νεκρούς, ήκούσθη αίφνης φωνή όξεία, φοβερά, και είδομεν έξορμώσαν εν ήμας γραϊάν τινα βρύχουσαν τους οδόντας, δάκνουσαν τους βραχιόνας ήμών και σπαράττουσαν τή πρόσωπα διά των όνύχων.

Ίητο δε αύτη ή δυστυχή Κ. Μόττε, ή γυνή του γέροντος Μόττε... ή μήτηρ των τριών νεανιδών, ήτις, μη ύποστάσα τσοσάτην αίφνιδίαν συμφοράν, παρεφρόνησεν.

Έδέησεν ήνα δέσωμεν αύτην, όπως δυνηθώμεν ήνα φυλαξώμεν πρώτον μόν ήμας αυτούς από της λύσεως της ταλαιπόρου, δεύτερον δε ήνα θεραπεύσωμεν τήσ πληγής αύτης, εξ ών περιεσώθη, ει και άφρηθή αύτή τή δέσμα της κεφαλής και διά πελέκειος τή τέταρτον του κρανίου.

Άπιγράγομεν τήν δύστηνον μητέρα και τή πτώματα, και ή οικία καταπεσούσα μετεβλήθη εις κάμινον. Θαπτόντες δε τους νεκρούς εν τή κήφω εύρομεν το πτώμα του μελανος κηπουρού, φονευθέντος υπό βολής καρβίνης. Τέλος δε, κηδεύσαντες τους αποθανόντας, ήτοιμαζόμεθα εν' απόγορήσειν, άποφέροντες τήν δυστυχή Κ. Μόττε, ήν προσεδάσαμεν επί τινος ήπου κραγαζούσαν και μαινομένην. Τότε δε εις των στρατιωτων ήκουσεν ασθεινής αναστεναγμούς έξερχομένους εκ των παρά τή ελος σχολίων. Εισήλθεν εις αυτούς, και εύρον ύποπτησούσαν εν τή πληώ μέχρι του λαμου ήμισανή υπό του ψύχους και του φόβου την μουλάτριδα υπηρέτιδα της επώλειος. Ίητο δε κεκρυμμένη εκ τη από της δεκάτης ώρας, μηδόλων κινήθεισα.

Παρ' αύτης δε έμάθομεν (διότι ή Κ. Μόττε ουδέποτε ανέλαθε του λουπιού τής φρένας) τή καθ' έκαστα του άποτροπαίου τούτου δράματος.

Ο Κ. και ή Κ. Μόττε μετά των δύο θυγατέρων, όντες εν τή πρό της επώλειος κήφω, είδον τους άγρίους Ίνδοις υπερπηδώντας τους φραγμούς του άγροκήπιου. Προέφθασαν δε ήνα καταφύγωσιν εις την οικίαν και κλεισώσιν ως ήδυνήθησαν τής θύρας. Ο αίθίωψ κηπουρός, όστις ειργάζετο εν τή κήφω, έφονεύθη υπό των Ίνδων φεύγων η δε μουλάτρια υπηρέτις, ήτις έπορεύθη εις ύδρευσιν, εκρύβη εν τή τελματι και εσώθη. Εν τή μεταξύ οι Ίνδοι έπυροβόλουν τήν έπαυλιν, και παρεκάλουν άγγλιστι τους εν αύτ ή κλεισθέντας εν' ανοίξει τας πύλας, ύποσχόμενοι ήνα μη βλαφώσιν αυτούς, εάν πράξειαι τούτο ταχέως. Άλλ' οι νεάνιδες προείλοντο τον θάνατον άντι της αίμαλωσίας, φοβούμεναι μη κατασχυνθώσιν υπό των άγρίων Ίνδων. Άλλως τε ποίαν πίστιν ήδύναντο ήνα δώσι τής λόγιος τοιούτων θηρίων.

Οι δυστυχείς άποικοι δέν απεκριθήσαν. Τή- τε οι Ίνδοι, οι μόν διαρρήξαντες τής πύλας διά δοκών, οι δε αναβάντες επί της κατοικίας και άφελόντες τής κεράμους και τής σανίδας, έπυροβόλουν κατά σχολήν τους δυστυχείς, οιτινες έφονεύθησαν άπαντες εκ διαδοχής πλην της μητρός.

Και ότε οι πύλαι έθραύσθησαν, και οι Ίνδοι εισήλασαν ώρούμενοι εις την κατοικίαν, ό πατήρ και οι τρεις ώραιαι θυγατέρες ήσαν ήδη καθίως πεπληγόμενοι. Θηριώδης δε τις Ίνδός, δών τήν γραϊαν Κ. Μόττε λειποθυμούσαν εν τινι γωνία, έλαθεν αύτην τής κόμης, και έφελκύσας άφείλε τή δέσμα της κεφαλής αύτης. ύστερον δε πατάξας τή κρανίον διά πελέκειος, έβρίψε τή σώμα επί των πτωμάτων των θυγατέρων και έθηκε τή πυρ εις τή ένδύματα.

Αρπάσαντες δε ό,τι πολύτιμον εύρον εν τή οικία οι Ίνδοι απεχώρησαν εις τή δάση.

ΜΙΑ ΣΟΥΛΙΩΤΙΣ.

ΑΙΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Περιουδεών τήν ήπειρωτικήν Ελλάδα, διήλθον διά των όρέων του Σουλίου, εν οίς έφιλοξενήθη φιλοφρόνης και όμηρικώς παρά τινος χωριού μόν και άσχηματότου, ως ή Θερησίτης, αλλά λιαν άγαθού Σουλιώτου. Ίητην αύτου, ει και είχε τεσσαράκοντα πέντε έτη, ήτο έτι ώραιούτατη, και έφάνητο υπεραγαπώσα και τιμώσα τον άσχηματότον αύτης άνδρα.

Ίδου εν άναρμοστότατον άνδρόγυρον! είπον προς τον έγγόμρον όδηγόν μου. Άπορώ δε πώς ή ώραία αύτη Σουλιώτις κατένευσεν ήνα συζευχθή προς άνδρα ούτω χαλόν και άσχημον.

Αί, τή άνδρόγυρον δέν ήρχισε καλώς, μοι άποκρίνεται μειδιών ό εύφυής όδηγός μου. Ο πατήρ αύτης ήτο διαβόητος κλέπτης. Ο ήχος της καρβίνης αύτου κατέπληγτε τους Άλβανούς, και ουδέποτε απέτυχε πυροβολών. Έξεστράτευε δε πάντοτε μετά του Τούρκου, μολοσσού φοβερού και πιστού, και του μόνου αυτού τέκνου της θυγατρός Χρυσής. Ένθυμούμαι ό,τι είδον αύτην καρσαία έτι χορευούσαν κατά τινα πανήγυριν. Ίητο δεκαέξ έτων, ώραϊούτατη, ύψηλή, άβρηνωπός. Είχε δε μεγάλα λάμποντα όμματα και χυτήν κόμην, πεποικιλμένην διά φλωρίων χρυσών, ήτις καταστράπτουσα ως έβενος, κατέπιπτε μέχρι των ποδών. Νέος έτι άν, ήγάπησα αύτην περιπαθώς... άλλ' ήμην όρφανός και άπορος... και δέν έτόλμησα εν' φανερώσω τον έρωτά μου...

Ηκολούθει δε αύτη κατά τον πόλεμον μετά του πατρός και του Τούρκου, φέρουσα τήν καρβίναν και τή έφώδια ύστερον δε συνεισισμένη προς τήν όσμήν της πυρίτιδος, και θαυμαζούσα τής περιπετειάς του πολέμου, ήρξατο ήνα μάχηται και πυροβολή, ως κλέπτης. Ουσα δε θαρβαλέα, εύκίνητος, λαμπρόφθαλμος, κατέστη μετ' όλιγον τή καύχημα του γηραιού Σουλιώτου και του Σουλίου.

Άλλ' εν φ ή Χρυσή έπολέμει και έμάχητο

προς τους έχθρούς, ό Έρωας, τοξεύσας εν' αύτην, έτραυματίσεν εις τήν καρδίαν. Ο δέ γηραιός κλέπτης έξεπλήττετο βλέπων τήν θυγάτερα μεταβαλλομένην, βεβιάζουσαν, και μελαγχολώσαν. διότι ή γνώει ότι αύτη έπορεύετο καθ' εκάστην νύκτα προς τήν ύδον του άνεμομύλου, όπου κατοικεί ώραιός τις είκοσαετής νεός, ό υιός του μωλωθρού Λάμπρος.

Β'.

Χρυσή, λέγει προς αύτην ό γηραιός κλέπτης ήμέραν τινά, καθ' ήν έξηλθον εις θήραν όρτύγων, έκριννα να σε νυμφεύσω.

Έμεί; λέγει ή Χρυσή.

Ο Πετρος σε ζητεί εις γάμον. Είναι άνθρωπος αξιόλογος, ευκάστατος και φίλος μου. διότι, ως γνωρίζεις, μοι έσωσέ ποτε τήν ζωήν κατά τινα συμπλοκήν. διά τούτο έδωκα αύτ ή τον λόγον μου...

Η Σουλιώτις νεάνις πρώτον μόν ήρυθρίασεν, ύστερον δε ανακύπτουσα εκπληκτος, και μειδίωσα μετ' άδιαφορίας,

Δέν άγαπώ τον Πετρον, άποκρίνεται.

Άλλ' εγώ άγαπώ αύτον, λέγει ό πατήρ.

Δέν θέλω να νυμφευθώ, άποκρίνεται καθ' ήσυχίαν μόν άλλ' ευτόλμωσ αύτή.

Ο Πετρος ή έλθη αύριον να μές ίδη. Έχει τήν ύπόσχέσιν μου ήδη από τριών έτων, και έντός οκτώ ήμερών γίνεται ό γάμος. Ο Πετρος είναι μόν άσχημος και τραχύς τή πρόσωπον και ισχυρογνώμων, άλλα γενναίος και κλοκαγάθος. Και είναι μόν ολιγόλογος, άλλ' οι λόγοι αύτου είναι πάντοτε φρόνιμοι. Αύριον ή έλθη εδώ. Έσο φιλόφρων προς αύτον.

Η Χρυσή δέν απεκριθή ουδέν προς τούτα.

Γ'.

Τή επώριον ό Πετρος παρέστη εις τήν οικίαν του γηραιού κλέπτου. Η Χρυσή έρωτηθείσα παρ' αύτου άν κατένευε να υπανδρευθ ή αύτον.

Δέν δύναμαι τούτο, απεκριθή αύτ ή μετά παρήφιας, διότι άγαπώ άλλον.

Άλλ' ό Πετρος, μηδόλων ταραχθείς, και λαθών φιλοστόργως τας δύο αύτης χείρας,

Είσαι χρηστή κόρη σοι εύχαριστώ.

Πότε ό γάμος; άνέκραξεν ό πατήρ, όστις άνέμενε εν τή παρακειμένη θαλάμω τή τέλος της έντεύξεως.

Μετά οκτώ ήμέρας απεκριθή αύτ ή Πετρος άταράχως.

Τί λέγεις; λέγει αύτ ή Χρυσή.

Λέγω ότι ό γάμος τελεσθήσεται μετά οκτώ ήμέρας, άποκρίνεται γελών ό Πετρος.

Άλλά γνωρίζεις ότι δέν σε άγαπώ, ότι άγαπώ άλλον;

Γνωρίζω. Άλλά πάντα παρέρχονται και λησμονούνται προχωρούντος του καιρού.

Γνωρίζεις ότι άγαπώ τον Λάμπρον, τον υιόν του μωλωθρού;

Οραιός νεός. Ναι! Άλλ' ως είπον, τή πάντα λησμονούνται εν τή βίω τούτ ή...

Η Χρυσή συνεπέριεν εκ των λόγων τούτων ότι ό πατήρ και ό Πετρος όμονούσιν, όπως βιάσωνται αύτην ήνα υπανδρευθ ή τούτον. Μέχρι τούδε ώλιγώρει του Πετρού, άλλ' έκτοτε ήρξατο ήνα μισή αύτον.

Περί τήν έσπέραν ή σελήνη έφώτισε τους δύο έραστές καθήμενους και συνδιαλεγόμενους έμπροσθς παρά τον μύλον, και ανανείσαντας ένώπιον του θεού των έννοκων αυτών αίώνιον έρωτα. Η Χρυσή άνέκυσεν ώχρα ύπερ του ώμου του έραστου, όστις είδεν άνά μέσον των δακρύων αύτης αστραπτον βλέμμα παράδοξον, έκφοβήσαν αύτον.

Δ'.

Τή προτεραία της έορτής του γάμου ό γέρον κλέπτης απήλθεν εις τινα πλησίον κώμην, όπως προετοιμάσ ή περί τήν τελετήν, άφείς τήν Χρυσήν μόνην εν τή οικία μετά του Τούρκου.

Η ήμέρα ήτο λαμπροτάτη. Τή πάντα έχαιρον και ήγάζοντο, ανατέλλοντος του ήλιου, πλην της Χρυσής, ήτις, έχουσα τή πρόσωπον περιμέριμον, έλάμπρυνε και επλήρου τήν παλαιάν του πατρός καρβίναν.

Σφυρηλάτης τις ήχησεν εν τή θύρα.

Εισήλθεν αιδημόνης, άπογομνώσας τήν κεφαλήν, ήρώτησε περί του πατρός, και περιμένων αυτών ήνα επανελθ ή, έκάθισε παρά τή παραθύρον... και έγάμειζεν ήσύχως τήν πίπαν.

Η Χρυσή δέν άφηκε τήν καρβίναν.

Ίητο εύδία. Τή πτηνά ήδον, και ό ρύαξ έψιθύριζε λάλος και εύθυμος άνά μέσον της βοτάνης. Ο Πετρος εθεώρει από μόν του παραθύρου τήν λαμπράν φύσιν, διά δε του κωνιού της πίπας θεαύμαζε και έγούετο του κάλλους της μελλούσης αύτου γυναίκος.

Η Χρυσή άνέστη και πορευομένη προς αύτον, Έχεις πάντοτε γνώμην, λέγει αύτ ή, να με νυμφευθ ή;

Έρωτήσων με άν άγαπώ τήν ζωήν. Τρία μόνον ήγάπησα εν τή βίω, τήν μητέρα, τήν πατρίδα τή Σουλίου, και σε.

Άλλ' εγώ σοι είπον ότι δέν σε άγαπώ, απεκριθή όργιλως ή νεάνις, και σοι παραινώ ήνα με άφής ήσυχον.

Θά με άγαπήσης ύστερον.

Η Χρυσή εφρύσασε, και ήρξατο ήνα περιπατή εν τή καλύβη, ως λέαινα άρτι ζωηρηθείσα. Έπειτα δέ τρεπομένη προπετός προς τον Πετρον,

Άκουσον με, λέγει προς αύτον συντόμως, και σκέφθητι καλώς περι των λόγων μου. Σοι όμνώ ότι, άν έμμένης εις τήν γνώμην να με νυμφευθ ής... θά σε φονεύσω...

Εν τή μεταξύ εισήλθεν ό γηραιός κλέπτης. Η Χρυσή επανήλθε βραδέως εις τον τόπον αύτης, και ήρξατο πάλιν ήνα λαμπρύνη τήν καρβίναν.

Ε'.

Παρήλθον έκτοτε δέκα ήμέραι. Ο γάμος έτετέλεθη ήδη. Η δε Χρυσή εκάθητο μελαγχολώσα εις τον οικον του άνδρος αύτης Πετρού. Κατετήκητο δε δακρύουσα εν σιωπή και πολλάκις έμενε ώρας πολλές έπεστηριγμένη επί τή παραθύρον, βλέπουσα προς τή όρος, όπου ήτο ό μύλος του Λάμπρου, έχουσα τή χελη ήχρα, αϊξανουσα και έλαττοуса ανάλαξ τήν βαθείαν αύτης λύπην. Ο δέ Πετρος έννοσών τήν αίτίαν της μεγάλης ταύτης άθυμίας άπεχώρει σωφρόνως μηδέν λέγων, μηδέ μεμψιμοιρώ.

Κατά τήν παρασκευήν είπε προς αύτην ότι έπρεπεν ήνα πορευθ ή εις τήν πλησίον κώμην, και ότι τήν έσπέραν μέλλει να επανελθ ή περι τήν έννάτην. Και εκίνη ή μόν ουδέν απεκριθή. ό δέ εξήλθε του οικου αναστεναζών.

Περί τήν έσπέραν ή Χρυσή εξήλθεν εις τή δάσος. Η νύξ έπισκιάξεν ήδη τή πάντα, και σποράδες τινές αστέρες έλαμπον εν τή στερεώματι, ως οι πένθιμοι διαλογοισμοί έπισκιάζον τον νουν και τήν καρδίαν αύτης, ταραττομένη και ήσυχάζουσαν ένάλλαξ υπό πολλών έννοτιών πενθίμων παθημάτων και ύπ' άμυθρών τινων έλπίδων.

Αίφνης δέ έστη. Άνθρωπός τις διήρχετο διά της ύδου. Ίητο ό Πετρος. Η Χρυσή έλαθε σπασμοδώς τήν καρβίναν, επυροβόλησε, και ό Πετρος έπεσε βαρύν επί της ύδου. « Έγνώριζον τούτο, » λέγει ούτος και λειποθυμεί.

Η Χρυσή έγέμετο επί τινας στιγμάς οιονει έμβρόντητος. Άλλ' ύστερον, ρίψασα τήν καρβίναν εις τους θάμνους, έφυγεν ως μαινομένη προς τον μύλον του Λάμπρου.

Λάμπρε! Λάμπρε! εκραυγάζεν, ίδου εγώ ήλευθερώθη.

Άλλ' ό Λάμπρος δέν απεκριθή. Διότι, μαθών τον γάμον της έρωμένης αύτου, άνεχώρησεν εις τή ξένα.

ΣΤ'.

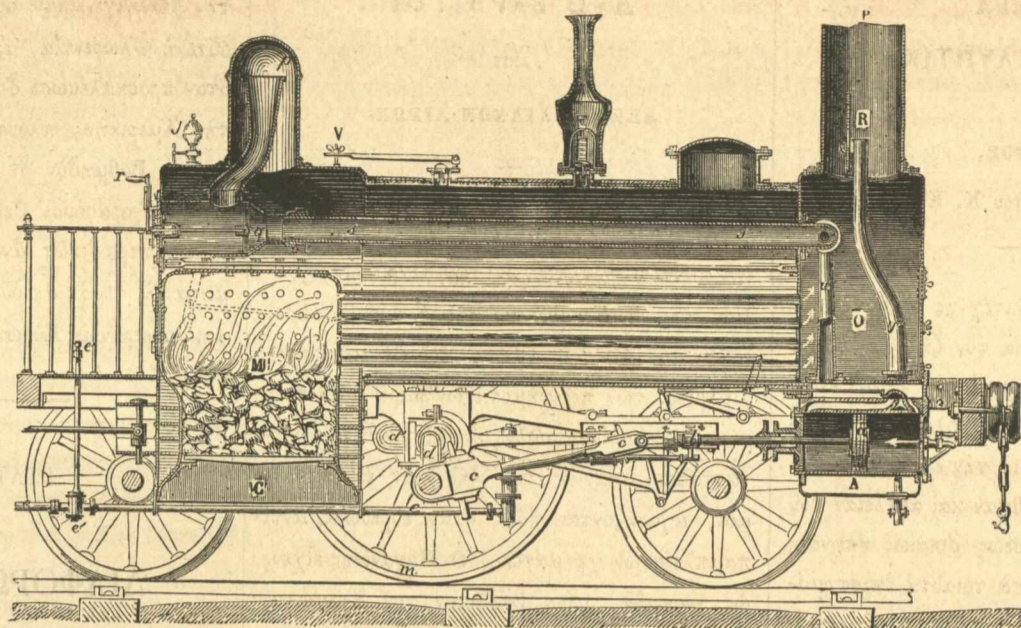
Χορικοί τινες εύρόντες τον Πετρον ήμισανή, μετέφερον αύτον εις τον οικον. Η πληγή αύτου, ει και σπουδαία, δέν ήτο καιρία, διότι εβλαψε μόνον τήν δεξιάν κνήμην.

Η Χρυσή επανελθούσα εις τον οικον, και ιδούσα παρ' ελπίδα ζώντα, ήρξατο ήνα θεραπεύη τον Πετρον. Και άτε περι τον όφθρον ήθέλησεν ήνα επιψύξη τή στήθος του άσθενούς, εύρον εξηρητημένον εκ του λαμου αύτου γράμμα προς τήν δημογοροντίαν. Αποσφραγίσασα αύτό άνέγνω τή έξής:

« Μη αίτιάσθε μηδένα του θανάτου μου, επειδή άποθηήσχω αύτόχειρ. »

Η Χρυσή, ιδούσα τήν κλοκαγάθιαν του Πετρού και τον προς αύτην αληθή έρωτα, εδάκρυσε συμπάσχουσα και μετανοούσα, και κήψασα εφίλησε τον άνδρα αύτης τήν πρώτον φιλημα.

Ο Πετρος διετέλεσεν άσθενών επί ήνα μήνα, καθ' ήν ή Χρυσή δέν έπαυσε θεραπεύουσα αύτον νυχθημέρον και έμεινε μόν έκτοτε χαλός, άλλ' ύπεραγαπάται υπό της γυναίκος αύτου, προσέθηκεν ό όδηγός μου γελών, ως ουδέ άλλος Σουλιώτης.

Έγκρασις του ή ατμομηχανής.

ΠΕΡΙ ΑΤΜΟΥ, ΑΤΜΟΜΗΧΑΝΩΝ

ΚΑΙ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ.

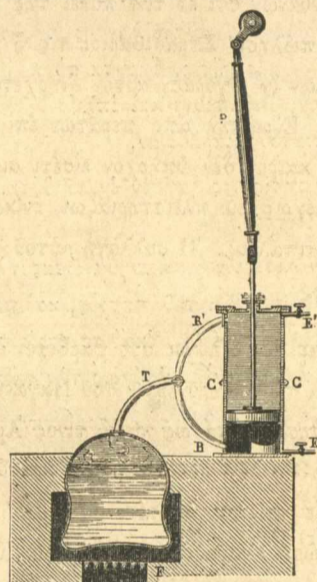
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Γενικά άρχαι της μηχανικής ενεργείας του άτμου. — Ατμομηχαναι πυκνωτικαι και μη πυκνωτικαι. — Κατάταξις των ατμομηχανών.

Τίς βλέπων τὰ θαυμαστά έργα του άτμου, όν ό άνθρωπος μεταχειρίζεται ως δύναμιν κινητικήν, δεν επεθύμησεν ίνα δώ έαυτώ λόγον της ενεργείας αυτού; ή τίς το πρώτον είσελθών είς μηχανικόν τι έργαστήριον δεν κατεπλάγη βλέπων ένα και μόνον κινητήν (moteur) μεταδίδοντα της αυτού δυνάμεως και κινήσεως ταίς παντοίαις μηχαναίς του καταστήματος, εξαίροντα και μετατοπίζοντα τὰ βαρύτερα των φορτίων, έμβάλλοντα είς κίνησιν μεγίστους όγκους μετάλλων, και επικρατουντα πάσης αντίστασεως; ή τίς επείδω άτμοπλοίου δεν εκίνηθη την ψυχήν, βλέπων τους μέν τροχούς αυτού περιστρεφόμενους μετά μείγιστης ταχύτητος ως έν τόνω, το δέ πλοϊόν διατέμνον όρμητικώς τὰ άφρίζοντα κύματα, και προβαίνον άνευ ίστίων ανά τους ποταμούς, ή αντίον ώκεανείων άνέμων; ή τίς δεν έθαύμασεν ότε, αναγκής επί της ατμομηχανής, βλέπει αυτήν άνερευρημένην βεύματα άτμου, και άνέλκουσαν άνέτως μακράς βαρέως πορορισμένης άμαξοστοιχίας φερόμενας διά πεδίων και κρημνών και όρέων; ή τέλος τίς δεν εξεπλάγη την του άνθρώπου ενφύσιν, βλέπων τας έν τώ βίω των πεπαυειμένων ένθων άπειρους χρήσεις της άπαραιτήτου κατασταθείσης ατμομηχανής, τής ψυχής της νεωτέρας βιομηχανίας;

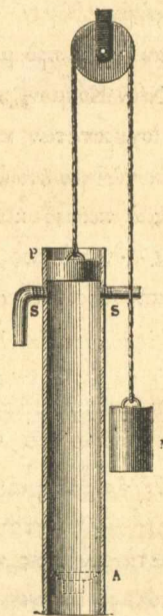
Αποδίδων χάριν τη θεία προνοία ύπερ της νέας ταύτης δυνάμεως, ήν έπόρισεν αύτῷ, ό άνθρωπος αισθάνεται σφοδράν επιθυμίαν του κατανοήσαι ακριβώς την φύσιν της δυνάμεως ταύτης, δι' ής κατώρθωσε τοσαύτα θαυμάσια έργα. Θέλοντες δέ ίνα χαρισόμεθα τη

φυσική ταύτη επιθυμία, άμα δέ ίνα καταστήσωμεν παρ' ήμίν γνωστά τὰ από της χρήσεως των ατμομηχανών, αίτινες τοσοϋτον περιεφρονήθησαν μέχρι τουδε έν Έλλάδι, έγ-

Εικ. 1. — Γενική άρχη της ατμομηχανής.

γνώμενα τοίς ανθρώποις άγαθή, πειρασόμεθα ίνα διηγηθώμεν έντῷδε τας άρχάς και τους νόμους τους διέποντας την ποικίλην χρήσιν

Εικ. 2.

του άτμου έν τη βιομηχανία των ανθρώπων του παρόντος αιώνος, αναφέροντες και τὰ όνόματα των έξόχων άνδρών, οίτινες, μογήσαν-

τες επί μακρόν, έδωρήσαντο τέλος τοίς άνθρώποις το πλείστον άξιον τουτο δώρον.

Η χρήση του άτμου αντί κινητικής δυνάμεως καθιστάται άπλουτάτη και λίαν εύκατάληπτος, ως άνακαμμένη είς την ιδιότητα ήν έχει ό άτμος και καθόλου τὰ άέρια του πιέζειν σφοδρώς την έσωτερικήν επιφάνειαν των δοχείων, έν οίς τυγχάνουσιν έγκλεισμένα. Ό άτμος λ. χ. του βράζοντος ύδατος έν τινι ακριβώς πεποματισμένη γύτρα, υπερβαίνον το βάρος του πόματος, εξαίρει ή και εκτινάσσει αυτό και διεκφεύγει είς τον άέρα.

Έάν έγγύσωμεν όλίγον ύδωρ είς μεταλλικήν κενήν σφαιραν, και, ποματίσαντες στεγανώς διά μεταλλικού τινος κοχλιοειδούς πόματος το στόμιον αύτης, βύσωμεν αύτήν είς διάπυρον έστίαν, ό έν τη σφαιρά διά της βράσεως του ύδατος γεννώμενος άτμος, μη δύναμενος ίνα έξέλθη, πιέζει τοσοϋτον τὰ έξω αύτης, ώστε διαβήγηνεί το μεταλλικόν αύτου περίβλημα είς μυρία μετά δεινού πατάγου ριπτόμενα τμήματα.

Αρκείτωσαν τὰ δύο ταύτα γνωστά τοίς πάσι παραδείγματα προς το καταδείξαι έναργώς την μεγάλην μηχανικήν δύναμιν, ήν έχει ό άτμος των έν κλεισμένοις δοχείοις ύγρών.

Ταύτην την δύναμιν του εκ του βράζοντος ύδατος εκπορευόμενου άτμου εξαεκρπώσατο ό άνθρωπος προς κατασκευήν των λεγομένων ατμομηχανών.

Έάν προσκρμόσωμεν λέβητί τινι πλήρει ύδατος βράζοντος τον σωλήνα T [Ίδὲ την παραθεθειμένην εικ. 1], διηχετούοντα τον άτμόν από του λέβητος είς μεταλλικόν τι κενόν κυλινδρον CC, έν φ είναι έμβολόν τι διολισθαίνον, προστριβόμενον τη ένδον επιφάνειά του κυλινδρου, είναι φανερόν ότι ό διά του σωλήνος είς τὰ κάτω του κυλινδρου μεταχρετούμενος άτμος βιάσεται το έμβολον, πιέζον την προς τὰ κάτω έστραμμένην αυτού επιφάνειαν, ίν' άνυψωθή μέχρι της όροφής του κυλινδρου. Έάν δέ τότε, διακόποντες την μετάβασιν του άτμου είς το ύπό το έμβολον τμήμα του κυλινδρου, άνοιξωμεν τον κρουόνν Ε, και παράσχωμεν έξοδον τῷ έν τῷ κυλινδρω άτμῷ, άμα δέ, άνοιγοντες άλλον δευτερον σωλήνα R', διηχετούσωμεν νέον άτμόν είς το ύπερ το έμβολον τμήμα του κυλινδρου, ό άτμος,

πιέζων, ώθήσει το έμβολον μέχρι του πυθμένου του μεταλλικού κυλινδρου, άφου, άφαιρεθέντος του ύπό το έμβολον άτμου, ό άνωθεν πιέζων άτμος ούδεμίαν άπαντῶ κάτω αντίστασιν.

Ανασεύοντες άδιαλείπτως την άμοιβαδόν μεταλλάσσουσιν εισβολήν του άτμου ύπερ του έμβόλου και ύπ' αύτό, εκδιώκοντες δηλαδή εκ διαδοχής τον έν τῷ άντικειμένῳ τμήματι του κυλινδρου περιγύμνον άτμόν, βλέπομεν το έμβολον ώθούμενον αλληλοδιαδόχως εκ των δύο αυτου επιφανείων, της άνω και της κάτω, και άπεργαζόμενον έναλλάξ κίνησιν άρσεως και ύφσεως εν τῷ κυλινδρω.

Έκ τουτου εύκόλως δυνάμεθα ίνα ένοήσωμεν ότι, εάν μοχλός τις Ρ συνέχεται κάτωθεν τῷ καυῷ του έμβόλου, εξαρτάται δέ άνω εκ του στροφάλου του περιαγωγέως Α [Ίδὲ εικ. 1], ή συνεχής ενεργεια του άτμου συνεπάγεται την περιστροφον κίνησιν του περιαγωγέως, ήτις διαδίδεται διά των ώμοβοτίνων ίμάντων των περιστρεφόντων τας τροχαλίας είς τας πολυπληθείς μηχανάς του έργοστασίου.

Πολλαι ατμομηχαναι είναι κατασκευασμένα κατά το άπλου και καθολικόν τουτου συστημα, και όνομάζονται μηχαναι άνέλκουσαι (machines a haute pression). Άλλ' όμως δυνάμεθα ίνα εκκαρπώμεθα την άντίτυπον δύναμιν του άτμου κατ' άλλον τινά τρόπον. Διότι, ως γνωστόν, ό άτμος, άπαντων θερμότητα ανωτέραν εκείνης, εξ ής εγεννήθη, επανέρχεται είς την προτέραν αύτου φύσιν, ήτοι συμπυκνούται και μεταβάλλεται είς ύδωρ.

Έκ τουτου όρμώμενοι οί μηχανικοί, αντί του εκβάλλειν τον άτμόν του κυλινδρου ανά πᾶσαν ταλάντωσιν του έμβόλου, ως είδομεν έν τῷ άνω διαγραφέντι μηχανήματι. [Εικ. 1], προτιμώσιν ίνα συμπυκνώσιν αυτόν έντός αυτου του κυλινδρου. Ίδου δέ πῶς ή συμπύκνωσις του άτμου γεννά την μηχανικήν δύναμιν.

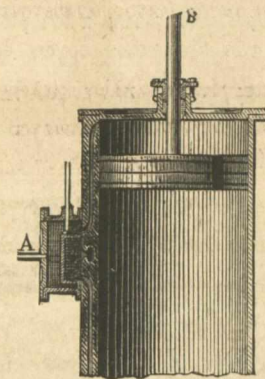
Έάν, αντί του εκβάλλειν τον άτμόν της ατμομηχανής ανά πᾶσαν άρσιν ή ύφσιν του έμβόλου, μεταχρετούμεν αυτόν διά τινος σωλήνος είς δοχείον πλήρες ψυχρού ύδατος, τότε ό άτμος συμπυκνούται και μεταβάλλεται είς ύδωρ, όπερ αναγκαιώς άπεργάζεται το κενόν έντός του κυλινδρου. το δέ έμβολον, μη εύρίσκον κάτω μηδεμίαν αντίστασιν, ύπεικον δέ τη άνωθεν ύπό του άτμου γινομένη πίσει, κατέρχεται άνέτως μέχρι του πυθμένου του κυλινδρου. Και εάν επαναλάβωμεν συνεχώς άμοιβαδόν τουτο, ήτοι την εισβολήν του άτμου είς το ύπό το έμβολον κενόν του κυλινδρου, και την συμπύκνωσιν αυτου έν κεχωρισμένῳ ψυχρῷ δοχείῳ, εύθις δέ μετά τουτο επαναλάβωμεν την εισβολήν νέου άτμου είς το ύπερ το έμβολον κενόν του κυλινδρου, και την συμπύκνωσιν του νέου τουτου άτμου, και ούτως άφεξής, επιπέρομεν άδιαλείπτως την άρσιν και καθέσιν του έν τῷ κυλινδρω έμβόλου, ούτινος ό καυλός άίρων και καταβιβάζων άμοιβαδόν τον περιαγωγέα άπεργάζεται την περιστροφον αυτου κίνησιν [Ίδ. εικ. 2]. Αί μηχαναι αύται όνομάζονται πυκνωτικαι ή καθέλκουσαι (condensers ή a basse pression).

Διαρροϋμεν δέ τας ατμομηχανάς προς τὰ έργα αυτών είς τέσσαρας τάξεις.

1ον. — Είς μηχανάς ακινήτους (fixes)

προς χρείαν των μικρών και μεγάλων έργατηρίων.

2ον. — Είς μηχανάς ναυτικας (de navigation).

Εικ. 3.

3ον. — Είς μηχανάς κινητηρίας (locomotives), και

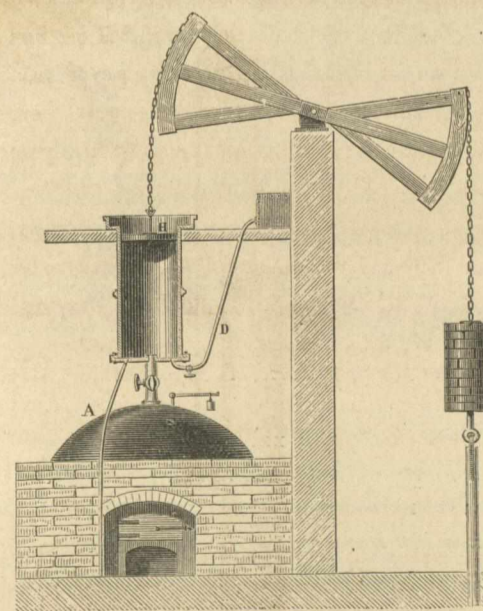
4ον. — Είς μηχανάς μετακινήτας (locomobiles).

Ό Διονύσιος Παπίνος.

4. ΑΤΜΟΜΗΧΑΝΑΙ ΑΚΙΝΗΤΟΙ.

Οί άρχαιοί ήγήνησαν παντάπασιν την άντίτυπον δύναμιν του άτμου και τας εξ αύτης

Ατμομηχανή του Νιουκόμην.

ώφελείας. Πρώτος δέ ό περίδοξος Huyghens επενοήσεν ίνα κατασκευάσῃ μηχανήν κινητικήν άνάπτων πυρίτιδα έντός κυλινδρου μετα-

λικού κεχρορηγημένου έμβόλου. Ό έν τῷ κυλινδρω περιεχόμενος άήρ, άραιούμενος ύπό της εκ της εκρήξεως της πυρίτιδος γεννωμένης θερμότητος, εξέφευγε διά τινος βαλβίδος, ούτως ώστε εγεννάτο ύπό το έμβολον σχετικόν τι κενόν, ήτοι ό έναπολειφθείς άήρ καθιστάτο ούτως άραιός, ώστε το έμβολον, πιεζόμενον άνωθεν μέν ύπό του άτμοσφαιρικού άέρος του περιεχομένου έν τῷ άνω τμήματι του κυλινδρου, άνεπαρκώς δ' άντιωθούμενον κάτωθεν ύπό του ήραιωμένου, κατεφέρετο μέχρι του πυθμένου του κυλινδρου. Έξ ού έπεται ότι, εάν προσηρτάτο τῷ έμβόλω άλυσίς ή σχοινίον περιβάλλον τροχαλίαν, εύκόλως ήδύνατό τις ίν' άνυψώσῃ οίονδήποτε βαρῷ σώμα διά του σχοινίου, και παράξῃ ούτως αληθές μηχανικόν άποτέλεσμα, ως διασφαεί ή παραθεθειμένη εικών [Ίδ. ει. 2].

Άλλά το μηχανήμα τουτο δεν παρέσχε μεγάλην ώφελειαν της όλίγης ένεκα άραιώσεως του ύπό το έμβολον άέρος. Διό επενοήσαν τινες ίν' άνταλλάξωσιν την πυρκακιν άντί του άτμου του βράζοντος ύδατος, πυκνουμένην έν αύτῷ τῷ κυλινδρω. Διότι εύκόλως ένοήσεται ότι, εάν είς τον κυλινδρον Α [Εικ. 3], κεχρορηγημένον έμβόλω ακριβώς εφαρμοζόμενῳ τη έσω αυτου επιφάνειά, μεταχρετούσωμεν βεύμα άτμου βράζοντος ύδατος, ό άτμος, ελαστικώτατος ών, βιάσεται το έμβολον ίνα ύψωθῇ μέχρι των χειλέων του κυλινδρου. Έάν δέ τότε πυκνώσωμεν τον άέρα τρόπου τινά, αποψύχοντες λ. χ. τὰ έξωθεν του κυλινδρου, το κενόν γενήσεται τότε έν αύτῷ. διότι ό μέν άήρ έξεβλήθη ήδη ύπό του άτμου, ό δέ άτμος ήφανίσθη μεταβλήθεις είς ύδωρ. Τότε δέ ό άτμοσφαιρικός άήρ, πιέζων άνωθεν πάση δυνάμει την κεφαλήν του έμβόλου, ούδαμώς άντιπιεζόμενον κάτωθεν ύπό του κενου του κυλινδρου, βιάζεται το έμβολον ίνα καταπέσῃ βαρῷ μέχρι του πυθμένου του κυλινδρου.

Έξ ού έπεται ότι, εάν έμβάλλωμεν και πυκνώμεν άμοιβαδόν άτμόν ύδατος βράζοντος έν τῷ κυλινδρω Α, διαδιδόμενον ούτως είς το έμβολον αυτου μεταλλάσσουσιν κίνησιν άρσεως και ύφσεως. Έάν δέ προσαρμόσωμεν τῷ έμβόλω τουτου τον καυλόν Β συνέχόμενον του περιαγωγέως μηχανής τινος, δυνησόμεθα, της συνεχούς χάριν άρσεως και ύφσεως του καυλου τουτου, ίνα έμβάλωμεν τον περιαγωγέα είς περιστροφον κίνησιν, και ούτω παράξωμεν πᾶν είδος μηχανικής ενεργείας.

Τοιαύτη τις εγένετο ή πρώτη ατμομηχανή, ήν μάτην προύτεινεν έν έτει 1690 σοφός τις Γάλλος, ό ένδοξος Παπίνος, ταίς πικταχού της Ευρώπης Ακαδημαίαις. Ό σοφός ούτως γεννηθείς έν Βλουά τη 22 αυγούστου του 1645, άποθανών δέ ύως περι το έτος 1714, παρέχεται παραδοξότατον και θλιβερότατον θεάμα άνδρος σοφου διαγαγόντος άπαντα τον βίον έν αθλιότητι. Όν δέ διαμυρτυρούμενος και έμμένον τη πίστει αυτου, έξωρίσθη της Γαλλίας, ως πλείστοι άλλοι όμοθηρησοι αυτῷ Γάλλοι, κατά την έν έτει 1685 γενομένην καθάρσειν του διατάγματος της Νάντης ύπό Λουδοβίκου του δεκάτου τετάρτου, και άποδημίας είς την Άγγλίαν, Ιταλίαν, και Γερμανίαν, διετέλεσε μελετών και εξουρίσκων πολλὰς μηχανάς, ών πρωτίστη και άξιολογοτάτη πασών είναι ή ατμομηχανή.

Έν έτει 1701 ό Παπίνος κατασκεύασεν

ατμομηχανήν ὀλίγον διαφέρουσαν ἐκείνης, ἣν διειργάζαμεν ἀνωτέρω, καὶ ἐρμήνευσεν αὐτὴν εἰς πλοῖον τρογοφόρον. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ παρὰ τὸ Κάσσελ, καὶ ἀναπλέων τὸν ποταμὸν Φουλδαν, ἐφθάσεν εἰς Μούνθεν, πόλιν τοῦ Ἀνοβέρου, ὅπως ἀναπλεύσῃ ἐντέθειν μετὰ τοῦ παροδύσου πλοῖου εἰς τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Βέζερ, καὶ ἐκείθεν διὰ θαλάσσης εἰς Ἀγγλίαν, ἔθθα ἠλπίζεν ὅτι, τιμωντες ἐπιζήσιον τὴν ἐξεύρισιν αὐτοῦ οἱ Ἀγγλοὶ, ἔμελλον ἵν' ἀνταμείψωσιν αὐτὴν γενναίως. Ἀλλὰ κακῆ μοίρα οἰορήσας τοῦ Βέζερ δὲν ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν εἰς τὸν ποταμὸν εἰσοδὸν, καὶ βλέποντες αὐτὸν ἐπιμένοντα καὶ ὀργιζόμενον καὶ βλασφημοῦντα, ἐπιπεσόντες ἀνθρώποι, κατέβρασαν τὸ πλοῖον αὐτοῦ ἢ μάλλον τὸ πρῶτον ατμόπλοιο, ὅπερ ἐνόμισαν ἔργον τοῦ διαδόλου.

Ἐκτοτε ὁ τάλαιπῶρος Παπίνος, ἀπελθὼν εἰς Λονδίον, διήγαγεν ἀνεπίστους καὶ πενηντέων βίων πικρὸν καὶ ἀθλιὸν, τηρόμενος ὑπὸ τῆς πενίας καὶ τῆς ἐρημίας, καὶ μετὰ τὴν ἐπίστασιν ἐξείλετο ἀθλιότητα, ὡστε οὐδὲ τὸν καθόν, καθ' ὃν ἀπέθανε, γινώσκουσα, καίπερ γενόμενος ἐν τῶν μεγίστων καὶ τῶν μάλιστα τοὺς ἀνθρώπους ὠφελούμενον ἄνθρωπον.

Ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀτυχῆος Παπίνου γενομένου ἀξιολογώτατον ἐξέυρημα ἐξεκρούσασαντο μετ' οὐ πολὺ δύο εὐφροεῖς Ἀγγλοὶ μηχανικοὶ, ὁ Νουκόμεν καὶ ὁ Καουλέυ. — Ἦδὲ ἐν ἔτει 1698 ὁ Θωμᾶς Σάβερυ, παλαιὸς μεταλλευτὴς, κατὰβρασε νῆα κατασκευάζουσαν ἠνεργοῦσαν διὰ τοῦ ατμοῦ πρὸς ἐξάντησιν τῶν ἐν τοῖς ἀνθρακωρυχείοις λυμαζόντων ὕδατων. Ἀλλ' ἡ ὑπὸ τοῦ Νουκόμεν καὶ Καουλέυ κατά τὸ σύστημα τοῦ Παπίνου κατασκευασθεῖσα μηχανὴ ὑπερέβη τοσοῦτον τῆς τοῦ Σάβερυ, ὡστε ταχέως ἀντιτλάθη ἀντί ταύτης, καὶ ἤδη μεσουτέρου τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος διεδόθη τοσοῦτον εἰς Ἀγγλίαν, ὡστε ἡ μηχανὴ ἐκρησίσμευεν εἰς μετοχέτους καὶ διανομὴν τῶν ὕδατων τοῦ Λονδίνου καὶ ἐξάντησιν τῶν ἐν τοῖς πανταχοῦ τῆς Ἀγγλίας λυμαζόντων ἀνθρακωρυχείων.

Ἡ παρατεθειμένη εἰκὼν [Εἰκ. 5] ἀπεικάζει τὴν μηχανὴν ταύτην τοῦ Νουκόμεν. Ρεῖναῖ οἱ κύλινδρος, ἐν ᾧ τὸ ἐμβόλον Η ὑψοῦται, πιεζόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκ τοῦ λέβητος Α ἐκπεμπομένου ατμοῦ. Ὅταν δὲ ἡ τῆ ἐμβόλου φθάσῃ εἰς τὴν ὀροφὴν τοῦ κύλινδρου, τότε διὰ τοῦ σωλήνος D καταφέρεται βεῦμα ψυχροῦ ὕδατος, ὅπερ πικνωτοῦ τὸν ἐν τῷ κύλινδρῳ ατμὸν καὶ ἐπιφέρει κενὸν εἰς αὐτόν. Τὸ δὲ μετέωρον ἐμβόλον, πιεζόμενον ἄνωθεν ὑπὸ τοῦ ατμοσφαιρικοῦ ἀέρος, διολισθαίνει ταχέως μέχρι τῆς βάρους τοῦ κύλινδρου. Ἡ δὲ ἄλλοις S προσδεμένη τῷ ἄνω τοῦ καυλοῦ καὶ τοῦ μοχλοῦ E, δύναται ἵνα παράξῃ μηχανικὴν δύναμιν, ἵν' ἀνυψώσῃ βάρη καὶ κινήσῃ τὰς ἀντιλίαις [Ἰδὲ εἰκ. 5].

Ἡ μηχανὴ αὕτη τοῦ Νουκόμεν διετέλεσεν οὖσα ἐν γήρῃ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀμετάβλητος μέχρι τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος τελευταῖος, ὅτε ὁ James Watt λαβὼν μετέβαλε ταύτην ἐπὶ

τὸ βελτίον. — Ὁ περίφημος οὗτος μηχανικός, ὅστις τοσοῦτον ἐδοξάσθη διὰ τὰ πολλὰ αὐτοῦ περὶ τὴν μηχανικὴν δύναμιν τοῦ ατμοῦ ἐξευρήματα, ἦτο κατ' ἀρχὰς πτωχὸς καὶ ἀσημῶς μηχανικὸς ἐργάτης τῆς πόλεως Greenock ἐν Σκωττίᾳ.

Ἦν δὲ ἐνεργότατος καὶ εὐφροσύνης, κατέστη εἰς τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας. Διότι, τελειοποιήσας τὰς

Τὸ ἐν Οὐεστμίνστερ ἀγάλμα τοῦ James Watt.

ατμομηχανὰς, οὐ μόνον περιεποίησε δόξαν καὶ πλεῖστον πλοῦτον τῇ Ἀγγλίᾳ, ἀλλὰ καὶ καθύλου εὐηργέτησε τὰ μέγιστα τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ μηχανὴ τοῦ Νουκόμεν εἶχε τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, ὅτι ὁ ἐν τῷ κύλινδρῳ ατμὸς δὲν

Ἦν τῇ ὑπὸ τοῦ Νουκόμεν ἐξευρεθείσα καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐάττ τελειοποιηθεῖσα ατμομηχανὴ ἰσχυρὰ καὶ ἐπίστευε μόνον κάτωθεν τὸ ἐμβόλον πρὸς παραγωγήν τῆς κινήσεως. Ἀλλὰ δι' ἑτέρου σοφοῦ μηχανήματος ὁ Οὐάττ ἐδημιούργησε τὴν ατμομηχανὴν τὴν λεγομένην διττενεργὴν (à double effet). Διότι ἐν αὐτῇ ἡ ἀντίτυπος δύναμις τοῦ ατμοῦ ἐνεργεῖ οὐχὶ μόνον εἰς τὴν κάτω, ἀλλ' εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐπιφανείας τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐμβόλου, οὕτως ὥστε ἐξεργάσθαι οὐ μόνον τὴν ἄνω, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑφεσιν αὐτοῦ καὶ οὕτως, ἐκβαλὼν τὴν παρεμπίπτουσαν ἀπὸ τοῦ ατμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἄνωθεν κίνησιν, ἀνεδίδεε τὴν μηχανὴν κινουμένην ὑπὸ μόνῃς τῆς δυναμείας τοῦ ατμοῦ.

Ἄφοῦ κατεσκευάσθη τὸ διττενεργὸν ταύτην μηχανὴν ὁ Οὐάττ, ἐπήνεργεν ἄλλας νέας ἀξιολογώτατας βελτιώσεις τοῖς διαφόροις ὀργανοῖς τῆς ατμομηχανῆς, ὧν σπουδαιόταται εἶναι αἱ ἐπομένης.

1ον. Τὸ ἐναεῖρον παραλληλόγραμμον, ὃν χρησίνον εἰς τὸ διακίβειν εἰς τὸν κρεμαστήρα (balancier) τῆς μηχανῆς τὰς δύο ἀπὸ τῆς ἄρσεως καὶ ὑφέσεως τοῦ ἐμβόλου ἀλλήλοδιαδόχους κινήσεις.

2ον. Τὸν σπρόφαλον, ὅστις χρησιμεύει ἵνα μεταβάλλῃ τὰς ὀρθὰς κινήσεις τοῦ ἐμβόλου εἰς κίνησιν περιωροῦ.

3ον. Τὸν σφαιροφόρον γινώμονα, τὸν κινεῖν τὴν εἰς τὸν κύλινδρον εἰσοδὴν τοῦ ατμοῦ, καὶ δερχόμενον μόνον τὸν πρὸς κίνησιν τῆς μηχανῆς πανταπᾶσιν ἀπαράκτιστον ατμὸν.

Διὰ πάντων τούτων τὸν ἐξευρημάτων καὶ βελτιώσεων τῶν κυριωτάτων ἢ δευτερευόντων ὀργανῶν τῆς ατμομηχανῆς, ὁ Οὐάττ κατὰβρασε νῆα δημοιοργήσῃ ὁλοσχερῶς τὴν νέαν ατμομηχανὴν, ἣτις κατασταθεῖσα τό τε στήμα καὶ τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν εὐρηστικὴν προσφορώταται εἰς παντοῖαν χρείαν, διεδύθη οὕτω ταχέως εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν, ὡστε, ἀρχομένου τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἀντικατέστησε πανταχοῦ τὴν χεῖρα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔτερον μέγα εἶρημα περὶ τὴν δύναμιν τοῦ ατμοῦ ἐγένετο, ἀρχομένου τοῦ παρόντος αἰῶνος ἡ χρησιμὴ τοῦ ατμοῦ ἐν ταῖς ἀνωθεν πιεζούσαις μηχαναῖς (machines à haute pression). Τί δὲ ἐνοούμεν διὰ τῆς ἀνωθεν πιέσεως;

Ὁ ατμὸς, ὡς εἶδομεν, τοῦ βράζοντος ὕδατος, μεταγευόμενος εἰς τὸν κύλινδρον, γεννᾷ δύναμιν μηχανικὴν ἰσχυροτάτην. Ἀλλ' ἡ δύναμις αὕτη ἐπιβροσθήσεται διαφερόντως, ἐὰν, πρὶν ἢ βεβαίως τὸν ατμὸν τοσοῦτον εἰς τὸν κύλινδρον, θερμάνωμεν

ἐπικνωτοῦ ὁλοσχερῶς καὶ εὐθὺς, ὅπερ ἐπέφερε πολλὴν θερμότητος ἀπώλειαν, καὶ ἐπομένως πλείονα κατανάλωσιν τῶν πρὸς ζεσιν τοῦ ὕδατος ἀναγκαῖων γαιανθράκων. Ἀλλὰ τὸ σφωτότατον τοῦ Οὐάττ ἐξευρήμα ἡλκτωσε τὴν ἀπὸ τῶν γαιανθράκων δαπάνην κατὰ τὰ τρία τέταρτα. Διότι, ἀντὶ τοῦ συμκνωθῆναι τὸν ατμὸν ἐντὸς τοῦ κύλινδρου, συνῆεν αὐτὸν κωχρισμένῳ τινὶ δοχεῖῳ, διαβρέομένῳ ὑπὸ συνεχῶς βέοντος ὕδατος, εἰς ὃ φθάνων ὁ ατμὸς συνεκνωτοῦ εἰς ὕδωρ.

Ἐπιβροσθῆσεται αὐτὸν ἐν τῷ λέβητι, καὶ μὴ σπυδόντες ἵν' ἀνοιξώμεν τὸν σωλῆνα, δι' οὗ μέλλει ἵνα μεταβῇ εἰς τὸν κύλινδρον.

Ὁ οὗτος θερμάνόμενος ατμὸς γίνεται τότε λίαν ἀντίτυπος, καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ καθιστάται τοσοῦτο μάλλον ἰσχυρὰ, ὅσον ὁ ατμὸς διετέλεσε θερμάνομενος ἐπὶ μακρῶν πρὶν μεταγευθῆναι εἰς τὸν κύλινδρον. (Ἔπειτα συνέχεται.)

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

5,000,000,000 ΦΡΑΓΚΩΝ.

Ἡ Πρωσία ἀπαιτεῖ παρὰ τῆς Γαλλίας ἀμοιβὴν τοῦ πολέμου πέντε δεκάκις μυριάς μυριάδας φράγκων. Πέντε διλύονα!!!

Ἐπελογιστὸς τις εἶπε πέντε δεκάκις μύριας μυριάδας πενταφράγκων εἶναι ἰσοβαρεῖς εἰκοσιν ἑκατομμύριοις χιλιogramμων, καὶ ἀπαιτήσονται πρὸς τὴν ἀπὸ Παρισίων εἰς Βερολίνον μετακόμισιν πέντε χιλιάδας ατμαμάζων.

Ἐὰν δὲ υποθώμεθα τὰ ἀργυρὰ πεντάφραγκα πέντε δεκάκις μυρίων μυριάδων ἀκριβοῦς παρακείμενα ἀλλήλοις, ἀποτελέσους στήλην ἀργυρᾶν μήκους 6,000 λευγῶν, ἐκάστης λευγῆς ἐκ 5 χιλιόμετρον, ἤτοι σχεδὸν ὑπὲρ τὸ μήκος τῶν τριῶν τετάρτων τῆς περιφερείας τῆς γῆς.

Ἐὰν δὲ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων τούτων πληροῦσθαι εἰς νομίσματα ἀργυρᾶ ἐνὸς φράγκου, ἡ στήλη τῶν νομισμάτων καθεῖς μήκους 102,000 χιλιόμετρον, ἤτοι τὸ τέταρτον τῆς ἀπὸ τῆς γῆς ἀποστάσεως τῆς σελήνης.

Ἡ ταχίστη τῶν ατμαμάζων δὲν δύναται ἵνα διατρέξῃ πλεον τῶν ἑκατὸν χιλιόμετρον καθ' ὄραν, ὅπερ ἀληθὺς εἶναι θαυμάσιον ἢ τοιαύτη ατμαμάζα ἀνάγκη ἵνα διατρέξῃ δρόμον συνεχῆ καὶ ὁμοιοταχῆ ἐπὶ πέντε ἡμέρας, ὅπως φθάσῃ εἰς τὸ τέμα τῆς ἀργυρᾶς στήλης.

Σεσορευμένα ἐπ' ἀλλήλων τὰ πεντάφραγκα ἀποτελέσους στήλην ὕψους 2,500 χιλιόμετρον, ἤτοι 432 λευγῶν περίπου. Ἐὰν δὲ υποθώμεθα τὴν βᾶσιν τῆς ἀργυρᾶς στήλης ἐν Παρισίῳ, τὴν δὲ στήλην ἀνατραπέυσαν πρὸς τὸ Βερολίνον, τὸ ἐν Βερολίνῳ καταπεσὸν μέρος μόλις ἔσται τὸ ἕμισυ τῆς στήλης. τὸ δ' ἔτερον ἕμισυ καταπεσέεται παρὰ τὴν ἐν Ρωσσίᾳ Βιλαν, καὶ ἐντα τῶν νομισμάτων, ἀποσπόμενα τῆς στήλης κατὰ τὴν πῶσιν, ἐδύναντο ἀν ἵνα κλινοῦνται μέχρι Πετροῦπολεως, ἣτις ἀπέχει τῆς Βιλαν 157 λευγῶν.

Ἀπὸ τῆς γενήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν παρέλθον ἔτι ἐν διλύονῳ λεπτῶν. Ἐὰν λοιπὸν ἀπὸ 1870 ἐτῶν ἀνθρώποι τινες ἐπιμελοῦντο κατὰ διαδοχὴν ὅπως φυλάττουσι νυχθημέρον ἀδιαιρέτως πέντε φράγκα ἀνὰ πᾶν λεπτόν, δὲν ἔμελλον ἔτι μέχρι σήμερον συμπληρώσαι τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων τὸ ὑπὸ τοῦ υποουροῦ τοῦ βασιλέως . . . αυτοκράτορος Γουλιέλμου τοῦ Νικήτου αἰτούμενον παρὰ τῆς ἀυχησάσης Γαλλίας.

ὑποθώμεθα δὲ γραμματεὺς τινος τραπέζιτου λίαν ταχέως δύναται ἵν' ἀριθμῆ 40,000 πενταφράγκων καθ' ὄραν. Ἐὰν ὁ τραπέζιτης οὗτος ἀρχηται μόνος τοῦ ἀριθμῆναι τὰ τέσσαρα διλύονα, τρίακοντα ἐτῶν ὄν, πόσα ἐτη νομίζει εἰς ἐξέ, ὅτε ἀποτελέσει τὸν ἀπειρον τοσοῦτον ὑπολογισμόν, ἐὰν ἐργάζηται ἀδιαλείπτως ἀνὰ 300 ἡμέρας κατ' ἔτος καὶ ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην;

Ἐὰν αὕτη ἐλέγετο τὸ ἑαυτοκράτειρα Εὐγενία, δημοφρονησασα τῷ αυτοκράτορι καὶ τῷ Βισμάρκ, ἐπεμψεν ἀγγελον πρὸς τοὺς πολιορκουμένους εἰς Μέντζ, ὅτι ἐπέθυμε ἵνα ἐλθῇ εἰς λόγους ἀξιόπιστον τινὶ στρατηγῷ περὶ τινος λίαν σπουδαίου πγάμματος. Ὁ στρατάρχης Βαζζὸν ἐπεμψε τότε τὸν στρατηγὸν Βουρβάκην, ὅστις, ἔχων ἀδειαν παρὰ τοῦ Βισμάρκ, διήλθεν ἐκώλιος τὰς πρωσικὰς τάξεις καὶ μετέβη εἰς Ἀγγλίαν.

Ἡ ἀυτοκράτειρα, εὐχαιροῦσα ὑπὲρ τῆς ἀφίξεως, ὁμολόγησεν αὐτῷ εὐθὺς ὅτι ἐπέθυμε ἵνα ἐμπιστευθῆται αὐτῷ τὸ ἄνακτα (Prince imperial), ὅπως πέμψῃ εἰς Μέντζ, ἔθθα ἐπρεπεν ἵνα μὴν μέχρις οὗ ἐπέβη ἀνακωχὴ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, γινόμενης ἐπὶ τῷ παραχωρήσει τὴν Ἀλασιαν καὶ Λοθαριγγίαν τῇ Πρωσίᾳ, πυνόμενον τῆς ἀρχῆς τοῦ αυτοκράτορος, καὶ ἐπανορθουμένου τοῦ γένους αὐτοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ υἱοῦ Ναπολέοντος τοῦ τετάρτου, αὐτῆς οὕσης ἀντιβασίλισσας.

ὑπὸ τῶν τούτων προτάσεων κατεπλάγη μὲν ὁ ὑπερήφανος Βουρβάκης, ἀλλὰ προθύμεις, ἐπειράθη τὸ πρῶτον ἵνα διασαφήσῃ αὐτῇ πῶς τὰ πράγματα ἔχου-

ΤΑ ΗΕΡΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.

Αἱ περίε τῶν Παρισίων περίφημοι ἐξοχί, εἰς ἀς ἀμείνωτος ἐφώτισαν κατὰ τὸ θέρος πάντες οἱ κάτοικοι τῆς λαμπρῆς πόλεως καὶ οἱ ξένοι, μετεβλήθησαν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον εἰς γῆν Σοδόμων καὶ Γομόρων. Τὸ δάσος τῆς Βολωνίας, τὸ ἄλλοσος τῶν Βιγεννῶν καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὴν πόλιν εὐπρεπιστάτη καὶ ἀσφιλεστάτη φρεῖτα κατεστράφησαν αἰ δὲ πολυτε-

λεῖς ἐπαύεις καὶ τὰ βασιλεία καὶ αἱ ἀγροικίαι κατεκάσαν ἡ κατέπεσον. Ἀλλὰ λυπηροτάτη πασῶν ἐγένετο ἡ πυρπόλησις τοῦ βασιλείου καὶ τῶν κήπων τοῦ Saint-Cloud, ἐνὸς τῶν ὀραιωτάτων τῆς Γαλλίας.

Τὸ βασιλεῖον τοῦτο ἐκτίθη ἐπὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου δεκάτου τρίτου ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ ταμίου Φουκί, περιφήμου ἐπὶ φιλαργυρία καὶ ἀπληστία. Ὁ νέος βασιλεὺς, ἐπιθυμῶν μὲν ἵν' ἀποκτήσῃ τὸ βασιλεῖον, φοβόμενος δὲ τὴν ἀπληστίαν τοῦ ταμίου, ἐπέτρεψε τῷ πονηρῷ αὐτοῦ ὑπουργῷ Μαζαρινῷ ἵνα διατρέξῃ καὶ ἀγοράσῃ αὐτὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Οὗτος δὲ, βλέπων ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν τὸν βροδιουρῶν καρδινάλιον καὶ ὑποπτεῖον ἐπιβουλήν τινα, ἤτοιμάζετο ἵν' ἀμύνηται. Διότι δὲν ἠγνόει δὲ ὁ Μαζαρινὸς, ἀρσποκόμενος τὰ μάλιστα τῇ ἀποκαλύπτει τὰς κατασχέσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἤρχετο ἴσως ἵνα μάθῃ πῶσα ἐξαπᾶνσει εἰς τὸ βασιλεῖον. Διὸ, ἀκούων τοῦ καρδινάλιου συχαίροντος αὐτῇ καὶ ὑπεραινοῦντος τὰ πάντα, τὸ οἰκοδόμημα, τοὺς κήπους καὶ τὴν καθόλου κόσμῳσιν, ὁ Φουκὲ ὑπεκρίνετο τὸν ταπεινὸν καὶ εὐτελῆ, φιλοτιμούμενος ἵν' ἀποδείξῃ ὅτι τὰ πάντα κατορθώθησαν μόνον διὰ τῆς εὐταξίας καὶ τῆς φειδοῦς, ἢ καὶ ἀληθῶς ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τὰ εἰκοσιν ἑκατομμύρια.

Ἀλλ' ὁ πανούργος Μαζαρινὸς, δὲ οὐδὲν ποτε ἐλάνθανε, διετέλεσεν ἐκβεβῶντος τὴν διάταξιν τῶν αἰθουσῶν καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιπλων, καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ κήπου καὶ τὴν καλλονὴν τῶν ἐν αὐτῷ ἀγαλμάτων. — Εἰ καὶ ὑμεῖς λέγετε τὸ ἐναντίον, καταθέτω ὅτι θέλετε, λέγει πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐδαπάνησατε εἰς τὰ ὅλα τοὺς ὀλίγους 12,000,000 φράγκων.

Δώδεκα ἑκατομμύρια φράγκων! ἀνακράξει ὑποκρινόμενος ἐκπληξὴν ὁ Φουκὲ. Παύετε; ἢ ἀγνοεῖτε ἐν οὐσίῳ ζῶμεν καίροισ;

- Λοιπὸν ἐξ ἑκατομμύρια;
- Πολὺ ὀλιγωτέρα.
- Τέσσαρα;
- Ἐτι ὀλιγώτερα. Τρία.

Ἡ ἀλήθεια, λέγει τότε ὁ Μαζαρινὸς, πονηρῶς γελῶν, ὑπερχαίρει δὲ τὸσον ὀλίγα ἐδαπάνησατε διότι εἶμαι ἐπιτετραμμένος ἵν' ἀγοράσω τὴν ἐπαυλιν τοῦ Saint-Cloud ὑπὲρ τοῦ βασιλέως, ὅστις ἄλλως οὐδὲ πως προαιρέται ἵνα βλάψῃ ἑμᾶς. Ἄφρον πληρώσω ἤμῃν τρία ἑκατομμύρια. Τὸ δὲ βασιλεῖον ἀνίγει ἤδη εἰς τὸν βασιλέα.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΟΥ ΝΕΒΟΡΑΚΟΥ.

Αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἀπαυῶσι πλείεστα ὅσα χρήματα ὅπως πορίζονται ἐξ Ἐρώπης μακρὰς καὶ σπουδαίας τηλεγραφικὰς ἀγγελίας. Μάλιστα δὲ ἡ ἐφημερίς τοῦ Νεβοράκου Tribune ἐδαπάνησε καθ' ἑαυτὴν περὶ τὰς 800,000 φράγκων κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον εἰς τηλεγραφικὰς ἀγγελίας, ἐκπεμπομένας αὐτῇ καθ' ἑκάστην διὰ τοῦ ὑποβρυχίου τηλεγράφου. Οὗτο λ. γ. ὁ ἐν Γαλλίᾳ ἰδιώτερος αὐτῆς ἀναποκριτῆς ἐπεμψεν αὐτῇ τῇ 12 ὀκτωβρίου τὴν παράδοξον ἀγγέλιαν τῆς παρουσίας τοῦ στρατηγῶ Βουρβάκου ἐν Γκιζελίτην τῆς Ἀγγλίας, ἣτις ὑπερεξέπληξῃ τὴν Εὐρώπην, ἀγνοήσασαν μέχρι τότε τὸ συμβάν.

Ἐν αὐτῇ ἐλέγετο δὲ ἡ αυτοκράτειρα Εὐγενία, δημοφρονησασα τῷ αυτοκράτορι καὶ τῷ Βισμάρκ, ἐπεμψεν ἀγγελον πρὸς τοὺς πολιορκουμένους εἰς Μέντζ, ὅτι ἐπέθυμε ἵνα ἐλθῇ εἰς λόγους ἀξιόπιστον τινὶ στρατηγῷ περὶ τινος λίαν σπουδαίου πγάμματος. Ὁ στρατάρχης Βαζζὸν ἐπεμψε τότε τὸν στρατηγὸν Βουρβάκην, ὅστις, ἔχων ἀδειαν παρὰ τοῦ Βισμάρκ, διήλθεν ἐκώλιος τὰς πρωσικὰς τάξεις καὶ μετέβη εἰς Ἀγγλίαν.

Ἡ ἀυτοκράτειρα, εὐχαιροῦσα ὑπὲρ τῆς ἀφίξεως, ὁμολόγησεν αὐτῷ εὐθὺς ὅτι ἐπέθυμε ἵνα ἐμπιστευθῆται αὐτῷ τὸ ἄνακτα (Prince imperial), ὅπως πέμψῃ εἰς Μέντζ, ἔθθα ἐπρεπεν ἵνα μὴν μέχρις οὗ ἐπέβη ἀνακωχὴ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, γινόμενης ἐπὶ τῷ παραχωρήσει τὴν Ἀλασιαν καὶ Λοθαριγγίαν τῇ Πρωσίᾳ, πυνόμενον τῆς ἀρχῆς τοῦ αυτοκράτορος, καὶ ἐπανορθουμένου τοῦ γένους αὐτοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ υἱοῦ Ναπολέοντος τοῦ τετάρτου, αὐτῆς οὕσης ἀντιβασίλισσας.

ὑπὸ τῶν τούτων προτάσεων κατεπλάγη μὲν ὁ ὑπερήφανος Βουρβάκης, ἀλλὰ προθύμεις, ἐπειράθη τὸ πρῶτον ἵνα διασαφήσῃ αὐτῇ πῶς τὰ πράγματα ἔχου-

σιν. Ἀλλὰ βλέπων ἐμμένονσαν τοῖς ὄνειροπολησασιν αὐτῆς, ἀπέπατο τὴν ἐντολήν, λέγων πρὸς αὐτὴν σαφῶς ὅτι ὁ γαλιικός στρατὸς οὐδὸλλος θέλει ἵν' ἀνερχθῆται παρ' αὐτῷ Ναπολέοντα τὸν τέταρτον, τὸν υἱὸν Ναπολέοντος τοῦ τρίτου, καὶ ἐπανήλθε λίαν παρωρησμένος εἰς Μέντζ, ὅθεν ἐξῆλθεν ὕστερον διὰ τινος σφαιρώματος, καὶ ἀνελαβε τὴν στρατηγίαν ἐνὸς τῶν τεσσάρων γαλικῶν στρατευμάτων, ὅπερ ἤρριστεσε μὲν τὸ πρῶτον, ἤττηθ δὲ ὕστερον τὴν ἥτταν, ἣτι δὲν ἤβλησεν ἵνα ἐπιζήσῃ ὁ Βουρβάκης, ἀναδείξας ἑαυτὸν φιλοτιμώτατον πάντων τῶν κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον στρατηγῶν.

Ὁ στρατάρχης Βουρβάκης εἶναι ὡς γνωστὸν Ἕλληγν τὸ γένος. Διηγούνται δὲ ὅτι μαθητεύων ἐν τῷ στρατιωτικῷ πρυτανεῖῳ τοῦ la Flèche, καὶ ἀκούσας τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας μεμφομένου τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας καὶ τὴν Ἑλλάδα, ὁ νέος Βουρβάκης, ἀγανακτικῶς τοῖς κατὰ τῆς πατριδος αὐτοῦ λεγομένοις, ἀνέστη ἡσύχως καὶ πληρώσας ἐγγύτατα ἐξέβρασεν αὐτὸν διπλοῦν βράσιμα, ὅπερ οὗτος οὐδέποτε ἐλησμόνησε. Καὶ πρῶτον μὲν ἀπέβαλε τῆς σχολῆς τὸν Βουρβάκην ὕστερον δὲ βλέπων αὐτὸν περιβλεπτον γενόμενον καὶ εἰς τὰς μέγιστας προαχθέντα τιμὰς, διηγείτο τὸ συμβάν ἐναθουρόμενος τῷ βρασιματι ὅπερ ἐλαβε ποτὲ παρὰ τοῦ Ἑλλήνου στρατηγῶ.

SIMILIA SIMLIBUS.

Ὡς κάλλιστον ἀλεξιφάρμακον τῶν κατὰ τὸν χειμῶνα ἐκ τοῦ βίργου γαγγραμινώσαντων μελιῶν τοῦ σώματος ὑποδεικνύμενος τὰς δὲ αὐτὸν γινόμενος ἐπιμόνος ἀγῶν ἐντριβίας. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι περιφροστος μάλιστα ἐν τῇ βορεία Ρωσίᾳ, ἐθθα πολλοὶ, καὶ μάλιστα οἱ ὀδοιποροῦντες, ἀποβάλλουσι, μὴ αἰσθάνομενοι, ἐν ὀλίγαις στείμμαῖς τοὺς πόδας ἢ τὴν βίνα ἢ ἄλλο τι ὄργανον. Ἐκκαρπούμενοι δὲ τὸν ἀπὸ τῆς γαγγραμίνης φόβον πανούργου τινος ἀγροῖκου περιφέρουται ἐν ταῖς ὁδοῖς ζητοῦντες ἀπορμὴν ἐργολαβίας, ὅπερ παρέχει πολλὰς πλα

ΦΡΙΚΩΔΗΣ ΦΟΝΟΣ.

Ὁ κόμης Δουβούργ, εἴτε λαθῶν πρό τινων ἡμερῶν ἀνώνυμον ἐπιστολήν, φανερώσασαν ὅτι ἐξηπατᾶτο ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, εἴτε ὑποπεύσας τοῦτο ἐκ τῶν συνεχῶν αὐτῆς ἀπουσιῶν, ἠκολούθησε κατόπιν αὐτῆς τῇ 24 ἀπριλίου ἐν τινι ἐμμίσθῳ ἀμάξῃ, καὶ εἶδεν αὐτὴν εἰσερχομένην εἰς τινὰ οἰκίαν τῆς ὁδοῦ τῶν Σχολείων.

Μετὰ ἐν τέταρτον εἰσῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν οἰκίαν καὶ προσεκάλεσε τὸν θυρωρὸν ἵνα ὀδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Κ. Δουτέρτρ, θέλων, ἔλεγεν, ἵνα ἐγχειρήσῃ σπουδαῖόν τι τηλεγράφημα εἰς τινὰ παρ' αὐτῷ τυγχάνοντα φίλον.

Ὁ θυρωρὸς, ὅστις ἐνόησε περὶ τίνος προὔκειτο, ἐψιθύρισε λέξεις τινὰς ματαιὰς...

καὶ ἐφάνη λίαν περιμέριμος...

Ἄλλὰ τοῦ κόμητος ἐγχειμένου καὶ βιαζομένου, ἀνέβη μετ' αὐτοῦ μέχρι τοῦ πέμπτου πατώματος τῆς οἰκίας, ὅπου ἦτο ὁ θάλαμος τοῦ ζητουμένου κυρίου. Φθάσας ἐμπροσθεν τῆς θύρας, ὁ κόμης προσέταξε βροντώδει τῇ φωνῇ τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἵνα ἀνοίξῃ εὐθὺς τὴν θύραν.

Πρὸς ταῦτα ὁ μὲν ἐραστής, φοβηθεὶς μὴ ἡ παρουσία αὐτοῦ ἐν τῷ θαλάμῳ ἐνοχοποιήσῃ μᾶλλον τὴν κόμησσαν, ἐξέφυγε διὰ τοῦ παραθύρου καὶ τῆς ὀροφῆς.

Ἡ δὲ κόμησσα, ἰδοῦσα τὸν ἐραστὴν ἐκτὸς κινδύνου, ἤνοιξε τότε τὴν θύραν. Ὁ κόμης εἰσῆλθεν ἔξω φρενῶν καὶ βλέπων αὐτὴν ἡμίγυμον ὄρμησεν ἐπ' αὐτὴν καὶ διεπέρασε διαμπαξὶ διὰ τίνος ἐγχειριδίου· ὕστερον δὲ ἐπήνεγκεν αὐτῇ δεκαεπτὰ ἄλλας καιρίας πληγὰς.

Ἡ κόμησσα ἔπεσε χαμαὶ αἱματοσταγῆς· ἐκεῖνος δὲ, κλείσας τὴν θύραν, ἀφείλε τὸ κλειδίον καὶ παρερχόμενος τὸ δωμάτιον τοῦ θυρωροῦ, ἐκράυγασε πρὸς αὐτὸν οἶ ἐφόνευσε τὴν σύζυγόν του, καὶ ὅτι ἐπορεύετο ζητήσων ἕνα ἱερέα. Ὑστερον δὲ, πρὶν ἢ ὁ ἐμβρόντητος θυρωρὸς φθάσῃ ἵνα συλλάβῃ αὐτὸν, ἐπήδησεν εἰς τὴν ἄμαξαν, ἥτις ἀνέμενον αὐτὸν, καὶ ἀπῆλθεν.

Τότε ἀπὸ τοῦ παραθύρου τοῦ θαλάμου εἶδον φριττοντες οἱ διερχόμενοι διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν Σχολείων, γυναικίκα αἱματόφυρτον, ἡμίγυμον, ἔχουσαν τὴν κόμην περιεχυμένην, αἱμοσταγῆ καὶ, προσκαλοῦσαν αὐτοὺς γοερῶς εἰς βοήθειαν.

Ἐν βίπῃ ὀφθαλμοῦ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ οἰκία κατεκλύσθη ὑπὸ πλήθους ἀνθρώπων, οἵτινες θραύσαντες τὴν θύραν, εὔρον τὴν τάλαινον ἐξηνητημένην καὶ ἡμιθανῆ.

Ἐν τῷ μετὰξὺ ὁ κόμης Δουβούργ ἐπορεύθη πρὸς τὸν ἱατρὸν καὶ πρὸς τὸν ἱερέα αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς ἵνα δρᾶμωσιν εἰς τὴν οἰκίαν ἀρ. 14 τῆς ὁδοῦ τῶν Σχολείων. Ὑστερον δὲ διέδραμεν ὡς μανιώδης τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων, ἀνευ πύλου, ἔχων τὴν κόμην ἀνεμοφόρητον, λαλῶν πρὸς ἑαυτὸν... καὶ τέλος περὶ τὴν ἐννάτην τῆς ἐσπέρας πορευθεὶς πρὸς τὸν ἀστυνόμον κατεμήνυσεν ἑαυτὸν, ὡς φονεὰ τῆς γυναικὸς.

Τῇ ἐπαύριον εἶπεν ὅτι μετενοεῖ μεγάλως δι' ὅ,τι

ἔπραξε, τυφλωθεὶς ὑπ' ὀργῆς, καὶ ἠύχετο ἵνα αἰ πληγαὶ τῆς κομήσεως, ἥτις μετεκομίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Θεοῦ, μὴ ἀποθῶσι θανάσιμοι.

Ἄλλὰ δυστυχῶς ἡ κόμησσα ἀπέβιωσε χθὲς τῇ 27 ἀπριλίου ἐν τῷ νοσοκομείῳ.

ΓΑΜΟΙ ΕΝ ΠΡΩΣΣΙΑ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

Περιοδεύων ποτὲ τὸ Μαγδεβούργον ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας Φρειδερίκος Γουλιέλμος ὁ πρῶτος, ὅστις, ὡς εἶδομεν ἄλλαχού, ὑπερηγάπα τοὺς γίγαντας στρατιώτας, ἀπήνησεν ἐν τινι ἀγροῦ νέαν τινὰ χωρικήν ἔχουσαν ἑπτὰ ποδῶν ὕψος. Κατέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ἵππου,

Μετέωροι τάφοι Ἰνδῶν ἐν Φλωριδί.

καὶ, προσελθὼν πρὸς τὴν νεάνίδα, ἠρώτησεν αὐτὴν ἂν ἦτο ἐγγαμος. Ἐκεῖνης δὲ ἀνανευσάσης, ὁ βασιλεὺς ἐξήγαγε τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτοῦ, καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν ταγματάρχην τῶν σωματοφυλάκων τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν· « Παρακαλεῖσαι ἵνα ὑπανδρεύσῃς τὴν φέρουσαν τὸ παρὸν γραμματίον μετὰ τοῦ Καρόλου Γράτζ, τοῦ μεγίστου τῶν σωματοφυλάκων μου. Ἐπιθυμῶ δὲ ἵνα ὁ γάμος τελεσθῇ εὐθὺς ἐνώπιόν σου, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀναβολῆς ἢ προφάσεως. » — Κόρη μου, λέγει τότε ὁ βασιλεὺς, πρὸς αὐτὴν, ἀγνοοῦσαν τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ, πορεύθητι πρὸς τὸν ταγματάρχην τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως Γουλιέλμου. Δὸς αὐτῷ τὸ σπουδαῖον τοῦτο γραμματίον, καὶ δὲν θὰ μεταμεληθῆς. »

Καὶ ἡ μὲν ὑπέσχετο ἵν' ἐπιτελέσῃ τὴν ἐντολήν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπεχώρησεν. Ἐν τούτῳ ἡ μεγαλόσωμος καὶ ὠραία ἀγρότις, φοβηθεῖσα μὴ ἡ ἐπιστολή

περιεῖχεν ἐπιβουλὸν τινὰ ἐντολήν, προὔκρινεν ἵνα πέμψῃ αὐτὴν διὰ τίνος γείτονος ἐξηκοντούτιδος ἀσχημοτάτης γραίας χήρας, ὑποσχρομένη αὐτῇ τὸ ἥμισυ τῆς ἀμοιβῆς.

Ἡ γραία ἀπῆλθεν ἀσμένως ἀποφέρουσα τὴν ἐπιστολήν, καὶ, φθάσασα εἰς Πότσδαμ, ἔδωκε τὸ γραμματίον τῷ ταγματάρχῃ. Ὁ δὲ, ἀναγνούς τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἰδὼν τίς ὁ φέρων αὐτὴν, τὸ μὲν πρῶτον οἴκνει ἵνα ἐκτελέσῃ τὸ ἐπιταττόμενον· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, νομίζων ὅτι ὁ βασιλεὺς οὐχὶ ἀλόγως ἴσως τιμωρεῖ οὕτω δεινῶς τὸν μέγιστον τῶν σωματοφυλάκων αὐτοῦ, προσεκάλεσεν αὐτὸν καὶ ἐφάνέρωσε τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως.

Ὁ ταλαίπωρος στρατιώτης, βλέπων ὅτι ὁ βασιλεὺς ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἵνα νυμφευθῇ τοιαύτην γραίαν, ἔπεσεν ἐπὶ γόνατα, καὶ ὤμνουν ὅτι οὐδέποτε προσέκρουσε τῷ βασιλεῖ. Ἄλλ' ἡ ἐντολή ἦτο σαφεστάτη καὶ ἔπρεπεν ἵν' ἐκτελεσθῇ· διὸ ὁ ταγματάρχης, προσκαλέσας τὸν ἱερέα τοῦ τάγματος καὶ τρεῖς μάρτυρας, ἐξετέλεσεν εὐθὺς τὸν γάμον, τῆς μὲν γραίας σεμνοπροσωπούσης καὶ ἐπαινούσης τὴν καλοκαγαθίαν τοῦ βασιλέως, τοῦ δὲ σωματοφύλακος καταρωμένου τὴν τύχην.

**

Δεκαεὺς τις, καταδικασθεὶς εἰς θάνατον, ἠθέλησεν ἵνα μηνύσῃ εἰς τὴν γυναικίκα αὐτοῦ τὴν λυπηρὰν ταύτην ἀγγελίαν. Ἦτο ἡμέρα πέμπτη, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν ἔμελλεν ἵνα ἀποκεφαλίσθῃ τῇ ἐπαύριον, ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ ἔμελλεν ἵνα λάβῃ τὴν ἀγγελίαν τὸ σάββατον, ἔκρινεν ἵνα χρονολογήσῃ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ σαββάτου. Ἴδου δὲ ἡ ἐπιστολή. « Φιλπάτη, εὐχόμενός σοι ὑγιάν, σοι ἀγγέλλω ὅτι χθὲς περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τὴν πρωίας ἀπηγγονίσθη. Ἀπέθανον γενναίως καὶ ἐχάρην ἰδὼν πάντας τοὺς παρισταμένους συμπασχόνάς μοι. Ἐνθυμοῦ ἐνίοτε τὸν ἀτυχῆ σου ἀνδρα. »

Ἄλλὰ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ὁ βασιλεὺς, ἐλεήσας τὸν καταδικον, ἔδωκεν αὐτῷ συγγνώμην, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν

ἐλεύθερον. Ἄλλ' ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ περιμένοουσα ἄλλας ἀγγελίας, ἔσπευσε ἵνα ὑπανδρευθῇ. Ὁ δεκαεὺς ἔδραμε πρὸς αὐτὴν· ἀλλ' ἡ θέσις αὐτοῦ ἦτο ἤδη κατελιημμένη, καὶ δὲν ἠδυνήθη ἵνα διαμαρτυρηθῇ, ὑπογράψας ἤδη αὐτὸς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

**

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν ἀποθνήσκοντά τινὰ φιλάργυρον ἔθηκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀργυροῦν Ἐσχυρωμένον. Ὁ δὲ, « Εἶναι λίαν ἐλαφρὸς, λέγει πρὸς τὸν ἱερέα. » Δὲν δύναμαι νὰ σοὶ δανείσω πλέον τῶν δύο δουκάτων. »

ΑἴΓΚΕΥΣ.